

# TÜRBÜLANS

Öyküler

EROL KÖKTÜRK



# **Türbölans**

**Öyküler**

**EROL KÖKTÜRK**

Kitabın Adı: Türbölans

Kategori: Öykü

Yazarı: Erol Köktürk

Yayımlanma Yılı: Ekim 2026

Yayın Türü: Elektronik Kitap

ISBN: 978-605-87346-9-2

Kapak Tasarımı: [gemini.google.com](https://gemini.google.com)

Yazarın İletişim Bilgileri

e-posta: [erolkokturk@gmail.com](mailto:erolkokturk@gmail.com)

web: [erolkokturk.net](http://erolkokturk.net)

## İçindekiler

|                                          |         |
|------------------------------------------|---------|
| Ay Işığı Sonatı                          | 01-11   |
| Işık                                     | 13-22   |
| Kayacık                                  | 23-31   |
| Kemikler                                 | 33-38   |
| Kopuş                                    | 39-45   |
| Kum Böceği                               | 47-53   |
| Kurumuş Yapraklar                        | 55-60   |
| Kutunun Sırrı                            | 61-70   |
| Mahallenin Delisi                        | 71-77   |
| Nicelikler Bardağının Taşması            | 79-85   |
| Okunmuş Şeyler                           | 87-93   |
| Ötanazi                                  | 95-101  |
| Pencereyi Dolduran Takıntı               | 103-106 |
| Türlölans                                | 107-112 |
| Yaz Yağmuru                              | 113-122 |
| Yazmayı Beceremediğim Bir Öykünün Öyküsü | 123-127 |
| Yüzleşme                                 | 129-139 |



## ay ışığı sonatı

*“Şimdi ben bu akşam aysız girsem yatağa,  
sensiz girmiş olacağım.”*

Pencerenin önünde duruyordum. Gökyüzü bulutluydu. Ay, olması gereken yerde yoktu. Ya da vardı da kendisini görmeme izin vermiyordu. İnsan, göremediği bir şeyin varlığına inanmakla yetinmek zorunda kaldığında, bir süre sonra inancından da kuşku duymaya başlıyordu.

Bu akşam öyle olsun istemiyordum.

“Heyyy, yaşam! Orada mısın? Beni duyuyor musun?”

Sesim odada kayboldu.

“Beni yine bir ikilemin içine sokmaya çalışıyorsun, değil mi? Üstelik en tehlikelilerinden birine! Farkında değil misin? Ne yapmak istiyorsun? Yine cendereye mi sokacaksın beni? Sıkmaya mı, sıkıştırmaya mı? Tercih yapmaya mı zorlayacaksın? Kaçıncı keredir bu?”

Yaşam sustu.

Ne cenderesi mi?

Öfff!

Anımsatayım.

Duygular ve akıl.

Bunu nasıl unutabilirsin, yaşam? Bütün sorun bu değil mi zaten? Birinin elinden tuttuğumda ötekinin elini bırakmak zorunda kalıyormuşum gibi duyumsamak. Bir karar verdiğimde, ötekinin içimde itiraz etmeye başlaması. Bir şeyin doğru olduğunu bilmek, ama onu yapmak

istememek. İstemek, ama yapamamak. Yapmak, ama sonrasında kendime hesap vermek.

Nedense çok ruhsuzsun.

Oysa ben şimdi çatışmaların arenasıyım. Arenayım ne de olsa. Çekip gidemem. Ne olacaksa üzerimde olacak. Acılar yüreğimi dağlayacak, kemiklerim çatırdayacak. Biliyorum.

Bütün bunları biliyorum da neden hâlâ içindeyim bu işin?

Belki de insan, kendisini yaralayacağını bildiği şeylerden uzak duramıyordur. Belki uzak durmak, bazen yaralanmaktan daha büyük bir korku yaratıyordur. Belki de yaşam dediğimiz şey, insanın kendisini korumakla kendisini gerçekten yaşamak arasında gidip gelmesinden ibarettir.

Bilmiyorum.

Bildiğim bir şey var: Bu konuya girmemeliyim.

Kimse girmek istemez bu konuya.

Ama gerçekler...

Hep güneş yok tepemde. Hep ay yok. Yıldızların hepsi bazen var. Henüz sepetime koyamadıklarım da var. İnsan, ulaşamadığı şeyleri de taşıyor içinde. Bazen bir özlem olarak, bazen bir eksiklik, bazen de ne olduğunu bir türlü açıklayamadığı bir huzursuzluk olarak.

Neyse...

Hadi, “Neyse!” demeyeyim.

Gireyim.

Zerdüştlüğü seviyorum.

Öldün.

Ne var? Öldün işte.

Dün değil de bugün.

Yarın olsaydı mı?

Olamadı.

Keşkelerin varsa, bilemem. Üzgünüm. Onlara fırsatın kalmadı.

Alıp götürdüler seni. Bir dağın başına, herhangi bir yere bıraktılar. Belki kimsenin bilmediği bir yere. Belki de birilerinin her gün yanından geçip gittiği, ama hiç dönüp bakmadığı bir yere.

Bir gün.

İki gün.

Beş gün.

Belki on beş gün.

Neyse...

Ağustos güneşi terleyecek üzerine belki. Teninin üzerinde biriken sıcaklık, senden habersizce toprağa karışacak. Belki kara kış, katıksız beyaz bir çarşafı örtecek bedenini. Belki bahar yağmurlarının ılıkılığıyla yıkanacaksın son kez.

Dünya, senin orada olduğunu bilmeden dönmeyi sürdürecektir.

Birileri sabah uyanacak. Birileri sevdiğine sarılacak. Birileri bir daha asla görmeyeceği birine son kez el salladığını bilmeden yoluna gidecek. Birileri, yarın da yaşayacağını düşünerek bugünü erteleyecek.

Ve senin kemiklerin kalacak geriye.

Kemirilememiş kemikler!

Senden, bedeninden geriye kalmaya direnenler.

Seni var eden yasalara başkaldırı mı demeli buna?

Yoksa onlarla son bir uzlaşma mı?

İnsan, yok olmaya bile bir anlam vermeye çalışıyor. Bedenin dağılıp gitmesini kabul edemiyor; geriye kalan küçücük bir parçayı bile bir işaret gibi okumak istiyor. Sanki kemikler, bir zamanlar burada bulunduğunun kanıtını sunarak evrene itiraz ediyormuş gibi.

Buradaydım.

Vardım.

Beni bütünüyle yok sayamazsın.

Ama evrenin böyle bir itiraza yanıt vermesi gerekiyor mu?

Bitmez ki sorular.

İlk akla gelen, “Köpek yok muymuş o tepelerde?” diye sormak.

Yokmuş demek ki.

O zaman doğaya karşın görünür kalanları atıver yan taraftaki kuyuya.

Dipsiz dedikleri kuyuya.

Dipsiz diye bilinen kuyuya.

Dipsizliği bitmeyen kuyuya.

Dolduğu görülmemiş kuyuya.

Hiç su çekilmemiş kuyuya.

Kuyu kalmış kuyuya.

Atıver.

Olsun, bitsin işte.

Bazen bir şeyin bitmesini istemekle onun bitmesini kabullenmek arasındaki farkı anlayamıyorum. Bir kuyunun içine atılan kemikler, bir daha görünmemek üzere ortadan kaybolan bir beden, evrende bir hücre olarak gelip geçmiş bir insan...

Hepsi bu mu?

Bir hücre olarak, göz ardı edilemez bir yer işgal etmeden geldiğin bu evrende, göze çarpan bir yer işgal etmeden devridaime girsen...

Ne değişecek?

Bir yıldızın ışığı mı eksilecek? Dünya dönüşünü mü unutacak? Gökyüzü, bir zamanlar orada yaşamış olduğunu anlamak için bir anlığına duracak mı?

Hayır.

Öyleyse insan neden bu kadar tutunuyor?

Neye?

Kime?

Kendisine mi?

Başımı kaldırdım.

“Nerede bu ay?”

Sanki ayın yokluğu, sorduğum bütün soruların ortak yanıtıymış gibi.

“İşığı nerede? Sonatı nerede?”

Beethoven da uyanamadı gitti bugün. Neden bu kadar derin dalmış uykusuna? Sabah beri bekliyorum. Bulutlar mı engelliyor onu? Yoksa o da mı artık gelmek istemiyor?

Bir piyanonun tuşlarına dokunmasını bekliyorum. Bir sesin başlamasını. Bir şeyin, hiç değilse bir şeyin, kendi sessizliğinden çıkmasını.

Oysa aklım taht kurmuş gibi duygularımın üzerinde.

Taht!

Yani saltanat...

Hiç sona ermeyecekmiş gibi.

Bir hükümdar düşün. Kendisine ait olmayan bir ülkeyi yönetiyor. Üstelik yönettiği ülkenin halkı, bir zamanlar onu koruması için çağırmış. Tehlikelerden uzak tutsun, yanlış kararlar vermelerini önlesin, yollarını aydınletsin diye.

O da görevini yapmış.

Önce sınırlar çizmiş. Sonra sınırların dışındaki tehlikeleri anlatmış. Ardından, tehlikeli olabilecek her şeyi sınırların dışına çıkarmış. Zamanla ülkenin halkı, kendi topraklarında bile yürümek için izin istemeye başlamış.

Hükümdar kötü değilmiş.

Yalnızca gitgide her şeye hükmetmeye alışmış.

Aklım, sen de böyle olmadın mı?

Beni korumakla başladın işe. Şimdi bana yaşamayı da öğretmeye kalkıyorsun. Ne hissedeceğime değilse bile, hissettiğim şeyle ne

yapacağıma sen karar vermek istiyorsun. Bir duygunun ortaya çıkmasına izin veriyorsun, ama hemen ardından onu sorguya çekiyorsun.

Neden?

Nereye götüreceksin?

Sonucu ne olacak?

Ya yanıliyorsan?

Ya canın yanarsa?

Sanki canımın hiç yanmaması, yaşamış olduğumun kanıtıymış gibi.

Oysa...

Oysa mı?

Bu konuya girmek istemiyorum. Girersem, şimdilik çıkamam!

Biliyorum, çok iyi biliyorum. Duygularım, *Ay Işığı Sonatı*'nın tınlarını bekliyor.

Ama hiç aceleleri yok.

Belki de acele etmiyor değiller. Belki yalnızca yıllardır bekledikleri için beklemekten başka bir şey yapmayı unutmuşlardır.

O ay...

Hani bir akşam piyanosunun taburesine oturur ya...

Parmaklarını tuşların üzerine koyar ya...

İlk tuşa parmak ucu değdiğinde...

Egemenliği bitecek aklın.

Aklımın.

Kusura bakma, akıl. Yani aklım. Sen de benimsin, duygular da. Birinizi ötekine feda etmek istemiyorum. İkinizin de burada olmasına gereksinmem var. Ama senin saltanatında nefes alamıyorum.

Salt akılla yaşayamam ben.

Yetmiyorsun yani, salt olunca.

Gerekliyin.

Ama her şey de değilsin canım.

Duygularım!

Yan kulakla dinlemeyin beni. Size de söylüyorum bunu. Hemen yanlış anlamayın. Aklımı kovmak istemiyorum. Onu bir köşeye oturtup bir daha konuşmamasını da istemiyorum.

Ama artık size dönmek istiyorum.

Sıkıldım aklımdan.

Ona bakılmasından, onunla ölçülmekten, kendimi onun aracılığıyla açıklamak zorunda kalmaktan sıkıldım. Bir şeyi seviyorsam neden sevdiğimi, özlediyorsam neden özlediğimi, gitmek istiyorsam neden gitmek istediğimi anlatmaktan...

Her duygunun bir gerekçesi olmak zorunda mı?

Her isteğin sonu önceden bilinmeli mi?

Bir kapıyı çalmak için açılacağından emin olmak mı gerekiyor?

Duygularımı göstermek gibi bir niyete tutkun değilim. İnsanların beni anlaması için içimde olan biteni ortaya dökmek zorunda değilim. Ama duygularımın beni götürmesini istiyorum.

Nereye istiyorlarsa oraya.

Artık buna gereksinmem var.

Galiba bu akşam değil.

Bulutlar tutsak almış ayı.

Piyanoyu da yürütememişler bir mağazadan. Camı kırmaya gerek yok. Geri koyma sözüyle yapabilirlerdi. Belki piyanonun kendisi bile bu kadar önemli değildi; önemli olan, onun başına oturmayı göze almaktı.

İnsan bazen istediği şeyi elde edemediği için değil, ona doğru bir adım atmaya kendisinde izin bulamadığı için bekliyor.

Duygular bekliyor o akşamı.

Yani özgürlük diyelim ona.

Akıl özgürleştirmiyor çünkü.

Akıl özgürleştiremez.

Hep sınırlar koyar. Hep eşikler. Hep kontroller.

“Yeter!” dersin bazen.

Yeter!

Duygu öyle mi ya?

Onun işi yıkmak!

Onun işi akmak!

Onun işi zıplamak!

Zıplamak ne ki?

Uçmak.

Uçmak.

Gidemediği yerlere gitmek. Giremediği kapıları çalmak. Belki açılmayacak bir kapının önünde durmak. Belki reddedilmek. Belki yanılmak. Belki de ilk kez, yanılma olasılığının bir şey istemeye engel olmadığını anlamak.

Aydın kapısını çalmak, örneğin.

Meteoroloji “Hava bulutlu,” mu diyor?

Amaaan!

Bulutlar kendilerinin engeli, benim değil ki.

Bu düşüncüyü aklımın önüne koydum. Bir yanıt vermesini bekledim. Her zamanki gibi bir itiraz, bir açıklama, bir sakınca listesi hazırlamasını...

Ama o da sustu.

Belki ilk kez, bir düşüncenin sonuna kadar götürülmeden de orada durabileceğini kabul etmişti.

Duygularım!

Duyuyor musunuz beni?

Aklıma baskı yapın!

Yapması gerekenleri yapıp nereye istiyorsa oraya gitsin. Nelere kafa takmak istiyorsa onlara kafa taksın. Bırakın hesaplasın, ölçsün, düşünsün. Ben de gerektiğinde onu dinleyeyim.

Ama bir kulağı sizde olsun yeter.

Bir kulağı...

Dört kulağı fazla.

Gülümsedim. Sonra gülümsemem yüzümden silindi. Çünkü birden, duygularımın ne kadar yalnız kaldığını düşündüm.

Çok sıkışıp kalmışlar, duyumsadım.

Çok yalnız kalmışlar, fark ettim.

Çok ihmal etmişim, şaşırdım.

Ne zamandır?

Bunu da mı hesaplayacaktım şimdi? Kaç yıldır, kaç aydır, kaç gündür onları dinlememiştim? Hangi kararda aklımın sesini onlarınkinden üstün tutmuştum? Hangi isteğimi ertelemiş, hangi özlemimi gereksiz bulmuş, hangi kapıyı çalmaktan vazgeçmiştim?

Hayır.

Bu kez kendimi sorguya çekmeyecektim.

İhmal etmişsem etmişim.

Şimdi fark etmiştim.

Bazen bir şeyi anlamak, geçmişte yaptıklarının hesabını çıkarmak değil, bundan sonra ona başka türlü davranmayı göze almaktır.

Söz!

Ay ışığı sonatını duygularımla birlikte dinleyeceğiz.

Telefonumu elime aldım. Beethoven'ın adını buldum. Parmağım ekranda bir an durdu.

O anda gökyüzünün açılmasını beklediğimi fark ettim. Ay görünsün, oda aydınlansın, gecenin içinde beklediğim işaret belirsın istiyordum. Sanki müziği dinlemek için önce dünyanın bana uygun koşulları hazırlaması gerekiyormuş gibi.

Bulutlar vardı.

Ay görünmüyordu.

Ama sonat oradaydı.

Dokundum.

İlk notalar duyulduğunda hiçbir şey değişmedi. Gökyüzü açılmadı. Ay ortaya çıkmadı. Kemikler, dağın başında kendilerini bir kuyudan kurtarmadı. Ölüm, evrenin işleyişine ara vermedi. Yaşam da gelip karşıma oturarak bunca sorunun yanıtını vermedi.

Müzik çalıyordu.

Ben dinliyordum.

Aklım yine düşünüyordu. Duygularım da oradaydı. Bu kez birinin ötekini susturmasını beklemedim. Düşüncelerimin arasında müziğe yer açtım. Müziğin içinde duygularıma. Duygularımın içinde de açıklamak zorunda olmadığım bir boşluğa.

İlk kez o boşluğu doldurmaya çalışmadım.

Belki özgürlük buydu.

Aklı bütünüyle susturmak değil, onun her sessizliği doldurmasına izin vermemek.

Belki insan, yaşamın kendisine sunduğu bütün ikilemleri çözmek zorunda değildi. Bazı sorularla birlikte yaşayabilir, bazı yanıtları bekletebilir, bazı kapıları da açılıp açılmayacağını bilmeden çalabilirdi.

Sonat ilerledi.

Pencereye baktım.

Bulutlar hâlâ oradaydı.

Ayı göremiyordum.

Ama artık göremediğim için onun yokluğuna hükmetmiyordum.

Müzik bittiğinde bir süre yerimden kalkmadım. İçimde büyük bir aydınlanma, bütün sorunları çözen bir yanıt ya da bir daha hiç çatışmayacağımı söyleyen bir güven yoktu.

Yalnızca bir söz vardı.

Duygularımı bir daha kapının dışında bekletmeyecektim.

Aklım yine düşünecekti. Beni korumaya çalışacak, sorular soracak, sınırlar çizecekti. Ben de gerektiğinde onu dinleyecektim.

Ama bir kulağım duygularımda olacaktı.

Bir kulağım.

Dört kulağım fazla.

O gece yatağa girdiğimde ay hâlâ görünmüyordu.

“Şimdi ben bu akşam aysız girsem yatağa, sensiz girmiş olacağım,” diye fısıldadım yeniden.

Bu kez cümlemin sonunu getirmedim.

Çünkü neyi özlediğimi bütünüyle açıklamaya gereksinmem yoktu.

Gökyüzünde ay yoktu.

Odamda sonatın son notaları sönüyordu.

İçimdeyse, uzun zamandır kapalı duran bir kapının ardında, birileri nihayet yerlerinden kalkmıştı.

Onları bekletmeyecektim.

Bir akşam, ay çıktığında, sonatı yeniden dinleyecektik.

Ama artık yalnızca ay çıktığında değil.

Ay görünmediğinde de.

Levent

Yazma Tarihi: 31.01.2021/22.45



## ışık

*Geçirdiği kaza sonrasında yaşamını yitirmemişti. Ama ışığa veda etmişti. Artık görmüyordu.*

*Arkadaşımın babasıydı. Zaman zaman derinlemesine sohbetlerimiz olurdu. Çok zevk alırdım.*

*Kazayı duyar duymaz görüşmek istediğimi arkadaşıma söyledim. Ama görüşme taleplerini bir yıla yakın bir süre geri çevirdi. Kimseyle görüşmek istemiyordu, kendi çekirdek ailesi ve kardeşleri dışında.*

*Bir gün arkadaşım olumlu haberi verdiğinde, büyük bir heyecanla gittim. Zile bastım. Beni kara gözlükleriyle karşıladı. Salonda kısa süre oturduk. Eşinin yaptığı kahveyi içtik.*

*Ben, “Nerede sohbet etmek isteyeceğini?” sordum. Baş başa kalmak istiyordum. Onun da bunu yeğleyeceğini biliyordum. “Şimdi dışarısı bahar ılıklığındadır. Yan taraftaki parkta yürüyelim” dedi. Eşi giyinmesine yardım etti. Ayakkabılarını giymesinde de ben yardımcı olmak istedim. Ama kabul etmedi. Yalnızca “Ayakkabıları ayak ucuna koymamı” istedi.*

*Giriş katındaki evlerinden çıktık.*

*Elimi tuttu. “Gel bu yolda yürüyelim,” dedi. Parka yöneldik.*

*Yaşamım ne biliyor musun? Yürüdüğün bütün yolların sokak lambalarının patladığı bir kentte yaşıyor olmak... Yalnızca sokak lambalarının değil... Ayın ve yıldızların da... Hepsinin... Tek bir tanesi kalmamış... Yolların, kentin, çevrenin anlamının üzerini bir karanlığın örtmesi...*

*Onun hızında yürüyoruz. Onun acelesi kadar acelemiz var. Tuttuğu elimi ona bir yaşama dürtüsü verdiğini düşünüyor, olmalı. Düşünce okuması bu. Bu karanlıkta okuyabileceğim başka bir şey yok.*

*“Belki,” diyorum içimden, “Onun yaşama yeniden bağlanmasına bir katkı sağlarım.”*

Ahhh benim sevgili kardeşim!

*Nasıl bir iç geçirme bu? Dipsiz kuyuların üstlerini kapattıkları...*

Ben seni tanıyorum. Ama sen beni kazadan önceki durumumla tanıyorsun. Ama şimdi ne sen benim içimi okuyabilirsin ne de okumanı sağlayacak tepkileri ben sana verebilirim. Bir zindandayım ben. Karanlığın yoğunluğunun senin için bir önemi var. Benim için bütün karanlıklar zifir. Ve ben o karanlığın orasında ya da burasında olmanın anlamsızlaştığı duygular içindeyim. Adımlarımın ilerlediği bütün yollar aynı. Ve ben ağlamak istesem boş, gülmek istesem bomboş.

*Ne diyeceğimi şaşırdım tabii ki, bu sert giriş karşısında. Bir şey söylemenin çok zor olduğu bir andı.*

*Ve söyleyemedim.*

Hayal de kuramıyorum artık. Gözlerimden ışığın girmesini engelleyen kepengin inmesinden bu yana hayal kuran beynim de siyah çalışmaya başladı. Hayal kuran bölümü de mi darbelendi bilmiyorum?

Oysa hayallerim aydınlatabilirdi belki bu karanlığı... Aydınlatamasa da seyretebilirdi.

Ama o gündür bu gündür orada da tık yok. Geri dönüşsüz diyarlara gittiler...

Oysa kurduğum hayallerle övünürdüm. Yaşamımı anlamlandıran, renklendiren, heyecanlandıran hayallerimle.

Bir başlayabilsem hayal kurmaya yeniden... O karanlık bir perdeye dönüşür, aydınlanır ve görüntüler düşerdi oraya... Hareketler... Renkler... Gökyüzünün mavisini... Beynimin içindeki sinema perdesi...

Işık yoksa renkler de yok. Bilmez miyim!

Ama hayaller için dışsal ışığa gereksinmen yok ki! İçin aydınlık olsun yeter ki! Ve olamıyor! Anlıyor musun?

*Yine yanıt bekledi.*

*Ve ben yine konuşamadım.*

Ama en çok istediğim şey, hiç istemediğim oldu şimdi. Hiç istemediğim... “Düşünüyorum, öyleyse varım,” diyen düşünürün sınırlarında dolanıyorum...

Ben gördüğüme inandım hep. Dokunduğuma... Duyumsadığıma... Gördüklerimle düşündüm ağırlıklı olarak. Yorum yaptım. Yol aldım.

Ama şimdi hiç istemesem de bu yaşam inancımı terk etmenin sınırındayım.

Yaşamın düşünebildiğim gibi olmasını arzuluyorum, gördüğüm gibi değil.

İlk sarsıntılarımı atlattıktan sonra...

Ne kadar mı sürdü? Bunu merak ediyorsun değil mi?

Güneş yok ki artık yaşamımda...

Nereden bilebilirim bunu?

Nasıl sayabilirim?

İşin kötüsü soramıyorum da...

Ne kadar oldu gözlerimin kepengi ineli?

*Az daha, densizlik yapıp, bir yıl diyecektim.*

*İyi ki suskunluğum sürüyor.*

Yok yok! Bu değil yaşam... Yaşamda kalmak da bu değil...

Nasıl bir yeni yol bulacağım şimdi?

Sokak lambaları olmayan bir yol...

Ya da artık kenti terk edip kırsala mı yönelmeliyim?

Yıldızlar dışında hiçbir ışığın olmadığı bir alana mı çıkmalıyım? Aradığım hiçbir ışığın olmadığı bir alana...

Çıksam da bulduğumu nasıl anlayacağım? O da başka bir muamma ya...

Karar vermeye zorluyorum kendimi...

Ama halen görüntüsüz karanlıkta en küçük bir ip ucu yok...

Beni bunaltan bu karanlığın sessizliği...

Ağzını açmadıkça, ağırlığı artıyor...

Konuşabileceğim bir dudak yok... Bir deniz feneri... Ayın bin bir halleri... Dolunayı beklediğim günler de eksilmiş oldu yaşamımdan...

Ve en kötüsü ne biliyor musun, en çıldırtıcı olanı? Kendimi suçsuz biçimde zindana kapatılmış bir varlık olarak duyumsamam... Ben şimdi kimsenin çekip çıkaramayacağı bir zindandayım. Hiçbir ışığın ulaşamayacağı kalınlıktaki bir karanlıkta.

Ahhh benim güzel kardeşim! Önce ben elinden tuttum. Şimdi sen koluma girdin. Beni gezdirmeye çalışıyorsun da nereye götürsen, önceki pozisyondan farkı yok benim için... Sen benim sana yaklaşmamı istiyorsun... da... Oysa ben o günden beri sizden o kadar uzaklaştım ki!

Şimdi, inanmayacaksın ama ne sana gereksinmem var ne oğluma ne de kızıma... Eşim, sevgili eşim benim o günümde kaldı tek başına... Ne zaman anlar durumumu ne zaman kabullenir, bilmiyorum... Bu durumu kabullenebileceğini ise hiç sanmıyorum... Bunu sanmayan bana, bu durumu kabullenmemi telkin ediyor, kendisinin de inanmadığını bildiğim bir ses tonuyla...

Hep daha fazla aydınlık için mücadele etmiş biri olarak benim için, bu duruma düşmüşlüğüme kabullenmek mi? Yani onun açısından... Bilemiyorum... Eşimin bu yanına hiç bakmamışım, işin kötüsü...

Eşim saymış. Söyledi bana. İlk bir yılım ağır geçmiş. Işığı arayarak ve başka hiçbir şey aramayarak... Bu döngüde yaşadım, bir yıl boyunca.

Çok karamsar değil mi? İçinden çıkılması zor bir kuyu.

Ben o aydınlığı hiç yaşamasaydım, hiç bilmeseydim o aydınlığın ne olduğunu, karanlığın bir anlamı olabilirdi. Belki. Ama doğduğumdan bu yana yetersiz bulduğum o aydınlıktan sonra içine düştüğüm bu sonsuz karanlık tünelde ne kadar yürüsem boşuna. Aslında boşuna değil. Sizin

beni artık göremeyeceğiniz kadar yol almalıyım. Hızlıca. Bunu o kadar istiyorum ki. Ama yine de istediğim hıza ulaşamıyorum. Ne olursa olsun, sesinizi duymak hoşuma gidiyor. Duymanın ötesinde tutunabildiğim, hatta sığınabildiğim tek enerji o. Evet, evet... O günden bu yana ayakta kalmamı sağlayan enerji kaynağım, sesler...

Meğer kulaklarımı hiç kullanmıyormuşum. Ne kadar çok ses varmış da farkında değilmişim. Şimdi onlar yolumu aydınlatıyor.

Bu, bir teselli mi? Kendimi avutma mı?

Bazen seslerden nefret ederdim. Orman yolculuklarında, herhangi bir insanın sesinden. Araba yolculuklarında, kamyonun sesinden. Plajda, çocuk sesinden. Meyhanede, televizyon sesinden.

Şimdi “Hepsi bir zenginlikmiş,” diyorum. “Hepsi bir yüzmüş,” meğer. Yaşamın bir yüzü. Şimdi hiçbir sesi kaçırmamaya çalışıyorum. Sesler benim yeni objektifim. Bana nerede olduğumu gösteren işaret levhaları. Onlarla yolumu buluyorum.

Sesler de olmasaydı, benim yaşama yeni bir başlangıç yapmam olanaklı olmazdı.

O sesler, beni o dipsiz kuyudan çekip çıkardı.

Bir şey diyeyim mi, her günün yeni bir başlangıç olduğunu fark etmeden, yaşamın anlamını kavramak da olanaksız.

Ben aslında hep yeni başlangıçları kovaladım yaşamımda. Her yeni eşik yeniden diriltti beni. Yeni bir coşkuyla yürüdüm ondan sonra. Enerjim azalınca, öbür eşığe koşarak gitmeye çalıştım.

Ama aydınlık bana “Elveda” deyince, nereye koşacağımı bilemedim, önce. Neye sarılacağımı...

Bu bocalama nedir, bilir misiniz? İçine düştüğünüz boşluğun çepersiz olduğunu düşünmenin yarattığı umutsuzluğu hiç yaşadınız mı?

Adım atamamanın ne olduğunu? Yolun ne kadar süreceğini, ellerinizin dokunacak bir şey bulamamasını anlamak nedir? Bunun boşluğunu hiç yaşadınız mı?

*Zor sorular soruyordu.*

*Ve susuyordum.*

*O da yanıt bekleme ısrarında olmuyor, sürdürüyordu.*

Hep görerek yaşadığınızda, dokunacak bir şey bulursunuz mutlaka. Öyle değil mi?

Ama ben bir aşamada görme saplantımı değiştirmek zorundaydım. Yoksa yeni bir aydınlığa kavuşamazdım. Hiç düşündünüz mü, bir yaşamı şimdi başka organlarınızla görmeniz gerektiğini? Bunu fark etmenin nasıl bir zenginlik olduğunu...

Aslında sınırsız olan doğa değil, insan... İnsan, sınır çizebildiği gibi, sınırları yok edebilir de.

Ben şimdi, bir yıl sonra eski sınırlarımı aştığımı düşünüyorum.

*Birden merakım ayaklanıverdi. O heyecanla kolunu bırakıvermişim.*

*“Ne oluyor?” dercesine kafasını çevirip baktı bana.*

*Sonra kaldığı yerden sürdürdü.*

Gördüğüm seslerden kopup da duyduğum seslerle algılamaya başladığım zaman, yeni bir başlangıç yapabileceğimi hiç, ama hiç düşünmemiştim.

*Hiç müdahale etmek istemiyordum.*

*Bu anlatılanlar bir isyan mıydı? Bir sarılma mı? Benim anlamakta zorlandığım yeni yaşamın maymuncukları mı?*

*Dinliyordum. Anlamaya, kavramaya çalışıyordum.*

*Bilemediğimden, ne soracağımı da şaşırmıştım.*

*Ben aslında akan bu nehre set olmak veya onun mecrasını değiştirmek istemiyordum. Ama “Kaç kavşak geçtiniz bugüne kadar?” dedim, abuk bir soru olduğunu bilmeme karşın...*

*Zınk diye durdu. Kafasını bana çevirdi. İlk kez sorduğum soruyu neden sorduğumu anlamak ister gibi... Bakışından tedirgin hatta biraz da pişman oldum.*

Kavşak, her yolun doğal bir aşamasıdır. Kavşaksız yol, yaşamın tekdüzeliğinden başka nedir ki? Kavşaklar, yolların ve yaşamın

zenginleştığı noktalardır. Büyük, küçük... Düzenli, düzensiz... Işıklı, ışısız...

Ben neyi fark ettim biliyor musun?

*Yanıt bekliyormuş gibi sustu.*

*Ben de yanıtı merak ettiğimden susmuştum.*

En tehlikelisi, tabelalı kavşaklar... Kötüsünü söyleyince, sen şimdi tabii ki, en iyisini merak ediyorsundur. Söyleyeyim: Doğal kavşaklar. Seçme hakkını, sana bırakanlar... Hangi yolun doğru olduğunu görmeni sağlayanlar. Göremediysen, yolun kenarına çekilip, geçip gidenlere, oraya buraya sapanlara aldırmadan, doğru olanı tarttığın, doğru yolu aradığın, bir iç daralma geçirip, spazmları yenip yeniden genişleyerek yola döndüğün kavşaklar...

Ben her kavşakta doğru yola girmemişim. Bazı tabelalara aldanmışım... Şimdi bunu görüyorum. Ama artık yanlış bir kavşağa gireceğimi de düşünmüyorum. Neden mi? Beni yönlendiren tabelaları görmüyorum çünkü...

*Kalakalmıştım.*

*Bir süre konuşmadan adımladık.*

*Girdiğim koluyla kolumu aşağı çekerek durdurdu beni.*

Şu serçenin telaşını anlayabiliyor musun?

*Çevreme bakındım. Bir serçe göremedim.*

Telaşı ayaklarına vurmuş. ... Nasıl da daldan dala zıplayıp duruyor. ... Her dal güvensiz gibi, onun için. ... Neye güveneceğini bilememenin telaşı var hareketlerinde.

Kafasını çevirdi.

*Ben de baktım. Dallar hareket ediyordu. Ama hareket ettiren kuşu görememişim bir türlü.*

Önemli olan, bir insanın, "Ben buradayım!" diye haykırması değil. O, haykırmadan, onu görebilmek. Hangi durumdaysa, o durumunu anlayabilmek.

Bir kiřinin konuřmasına hi gerek olmadan, nefes alıřları veriyor bana gerekli iletiyi. nceden hi duymadıđım. Yalnızca bazılarına anlamlar ykleyebildiđim.

Bunları sylerken, yeni durumum iin bazı gerekeler retiyor deđilim. Yani bana yaklařan herkesin, beni eskiden tanıyıp da grmeye gelen herkesin acıma duygusu, kendilerinden nce gelip yanıma oturuyor. Bunu duyumsadıđım anda, o ziyaret normal olmaktan ıkıyor. Ne yapacađım ben řimdi? Onların acıma duygularını bytecek miyim? Yoksa kendi algılarımı trpleyecek miyim? İki de neyi deđiřtirir ki? Gerek aramızda iken...

Iřıđın bana elveda demesinden bu yana, nce ben de kendi kendime ok acıdım. Bu nedenle zerinde en fazla dřndđm kavramlardan biri, acımak oldu.

Dnyayı yeni bir gzle grmeye bařlayıncaya kadar, kendime acımam srd. İřte o aralıkta acıma duygumun ađırlıđı hep katmerlendi. En ađır duygudur, insanın kendisine acıması...

Oysa ben grdđm sandıđım gerekliđin birok yansımasının yanılsama olduđunu ara ara fark etmeye bařlayınca, kendime acıma duygum da azalmaya bařladı. Yařamımda hi megaloman olmadım ve o duyguyla yařamadım. Bunu nden zellikle sylyorum. řimdi yanımda sen varsın. Kolumdan tutuyorsun. Duyumsuyorum. Benim gemiřimi bildiđinden, bu durumuma zlyorsun. Durgunluđundan, ses tonlarından anlıyorum bunu. Sen benimle beraberliklerinde byle deđildin. řimdi bařkasın. Bunu hissediyorum. Derin bir znt iindesin. Ama aynı zamanda bana acıyorsun. Ben sana bir řey diyeyim mi? Ben de senin adına zlyorum. nk asıl ben sana acıyorum.

*Bir řey dememi bekliyor. Farkındayım.*

Niye mi?

*İřte sorarak, beni konuřmaya zorluyor... Benim ise bugn konuřmam ok zor... Oysa konuřmaya gelmiřtim...*

Benim, senin grdklerini gremediđimi dřnyorsun. yle deđil mi?

*Sustu. Bir yanıt bekliyor belli ki...*

*İçimden geçeni söylemek zorundaydım. Bu nedenle uzatmadan, “Evet” dedim.*

Görmenin sınırı nedir ki?

...

Çevrene bak... Ağaçlar, yollar, direkler, insanlar, hayvanlar, kuşlar... Sen de birçok obje ekleyebilirsin...

Ama ben sana sorsam şimdi: Dünya nereye gidiyor? Bu soruya ne yanıt verebilirsin? O zaman yaşadığın gündelik pratiğin sana gösterdiklerinin ötesini görebilmen gerekmiyor mu? Bunu görebilmek için benim neyim eksik?

*“Yani?” dedim...*

Yani, görmenin bin tane yolu var... Ben bunlardan en önemlisini yitirdim. Bir bacağımlı yitirmem, hareket etmemi sınırlardı. İkisini birden yitirmem ise neredeyse umutların tükenmesine neden olurdu. Oysa iki bacağın bile yitirilmesi, hareket etmemi ortadan kaldırmazdı. Hareketin de bin tane yolu var çünkü.

Ben bunları eskiden de düşünürdüm. Ama eskiden bunları söylemek, benim için de bu kadar kolay, belki de etkili olmazdı. Ama şimdi büyük bir doğallıkla söylüyorum bunları.

Benim bir çıkış ararken üzerinde en çok düşündüğüm kişi, Stephen Hawking oldu. Hem görme hem de hareket konusunda beni rahatlatan kişi odur. “Ona sığındım,” desem yeridir.

O hareketsizliğin içindeki büyük hareketi şimdi daha iyi fark ediyorum.

O da hastalığının kendisini sürüklediği kaçınılmaz hareketsizlikten, çok daha büyük bir hareket yaratma aşamasına geçirebilmişti kendisini. Hayran olunası bir örnek.

Yolu bulmak önemli. Benim yeni yolu bulmama en önemli katkıyı sağlayanlardan biri o oldu.

Neden susuyorsun? Sen hem sorar hem konuşurdun. Şimdi susuyorsun...

*“Sanırım bunları duymayı beklemiyordum,” dedim.*

Duydukların, benim artık rahatladığımı mı gösteriyor? Doğru! Biraz rahatladım. Kabuller yapamayınca rahatlayamıyor insan. Ben de bu yeni duruma uygun kabuller yaptım. Gördüğün gibi yaşıyorum. Gördüğün gibi sakinledim. Bir yılımı aldı. Eşim sağ olsun. Büyük bir sabır gösterirken, desteklerini hiç eksik etmedi.

Ama...

Buralarda bir bank olması gerek. Oraya oturalım.

*Oturduk. Elimi kolundan çıkardım.*

Ben sana bir şey söyleyeyim...

*Sustu... Karşıya bakıyor... Ağaçların dalları arasından sonsuzluğa...*

Bugün bana, “Yerine getirilebilir tek isteğim olsa, ne isterdin?” diye sorsalar, yine de “Işık” derdim.

“Ona bir kez daha kavuşabilmek için, nelerden vazgeçmezdim ki...”

Bağla, 20-24.10.2023

## kayacak

Sabahın ilk saatleri. Güneşin denizden çıkıp, gün boyu kulaç atıp, denizde boğulduğu bu yerde, gün doğumunu kaçırmışlığımın iç kızgınlığı, henüz geçmemiş. Ne vardı bu saate kadar uyuyacak sanki? Yarım saat fazla uyuduğum için bugünüm farklı mı olacaktı? Olmadı işte. Tam tersi, sinirle başladım güne. Kendime homurdanırken, denizden üç metre yüksekteki bir terasta oturuyorum. Kumsalı olmayan bir kıyıda, tepesine tırmandıkları taşlardan kafalarını uzatan karıncaları görüyorum, su içerlerken. “Demek burası da karıncaların su içtiği yermiş” diye geçiriyorum içimden. Gece hangi kıvılcımların tutuşturduğu bilinmeyen yangınını söndüren karınca geri çekiliyor. Yapacağı işin başına koşuyor telaşla. Hep telaşla. Ben karıncaların aylaklık yapanını, sırt üstü yatanını görmedim ki hiç. Kafamı kaldırıp öylesine bakıyorum çevreye. Önümde uçsuz bucaksız olmayan bir deniz var. O da uyanmamış henüz. Benim gibi akşamdan kalma mıdır nedir? Bir iskele... Üstündeki şezlongların çoğu dünden, önceki günden tutulmuş. Ya da tutanın geldiği günkü tutuşu sürüyor. O havlu, sahibi gidinceye kadar aynı şezlongda kalır artık. Arkamda çok eski ağaçlar. En görkemlileri meşe. Pelitleri küçük daha. Yanında bir iğde ağacı. Onların arka planında da zeytin ağaçları, incir ağaçları...

Bu doğa da bir alem. Bilmeden bu ilişkilerin bazılarını, örneğin zeytin ağacı ile incir ağacının koparılamaz birlikteliğini, yan yanalığını anlamlandırmak zor. Yaşlı işletmeci anlattı bir gün. Zeytin sineği zararlısının zeytin bahçelerinde yol açtığı önemli verim kayıplarını önlemenin yolu, bahçelere incir ağacı dikmekten geçiyormuş. Çünkü zeytinliklerdeki incir ağaçları bir paratoner gibi zeytin sineklerini üzerine çekiyormuş. O böyle anlatınca bir sis perdesi aralanıverdi. Bu açıklamayı dinleyen incir ağacının sırtması çıktı ortaya.

Önümde, deniz. Kıyısında kayalar. Kıyıya serpişmiş. Ve de suya. Hemen kıyıda, biraz, birkaç adımlık açığında duranlar. Denizin kucığında hareketsiz uyuyorlar. Deniz uyanmamış ki, onlar da uyansın! Belki de uyandılar da denizi uyandırmak istemiyorlar, huysuzluk yapıp.

Kıyıya çok yakın olan bir tanesine takılıyorum. Başı suyun üzerinde. Uyuyor mu, uyanmış mı belli değil. Duruyor. Gecenin serinini başından atmışa benziyor. Sabahın fersiz güneş ışınları bile buharlaştırmış üzerindeki ıslaklığı.

Koltuğun arkasına yaslanıyorum. Bacaklarımı uzatıyorum. Güneş tam cephede. Ama yakmıyor daha. Sırtımı iyice yasladığım durumda da kayayı, yok yok kayacağı görüyorum yine de. O battı gözüme çünkü, onca kaya arasında.

Sonsuzlaşamıyorum bir türlü. Sonsuzum Midilli’de bitiyor. Sabahın henüz güneşe yenik düşmeyen sisi perdeliyor adayı. Denizin her bölümü ayrı havada. Azıcık daha yükselmiş olan güneşin parlattığı bölüm, çarpıntısız lacivertin çarşafına sarıldığı bölüm. Kıyıya yakın yerlerde yeşille lacivertin itiş kakışları. Hepsi aynı bütünün parçaları. O bütünü güzelleştiren bu çeşitlilik olmalı.

Gözüm kendiliğinden bu sınırlı sonsuzdan çıkıp önüme bakıyor. Kayacığa bakıyorum yine. “Kayacık,” diyorum. Diğerlerine göre küçük olduğundan değil. Yaşından dolayı. Yaşamından dolayı. Başka bir yaşam görmemişliği nedeniyle. Dünyayı gezip görme olanağı olmadığından. Başka yaşamlarla buluşamadığından. Bunlardan dolayı “cık”.

İşte bu kayacığa bakıyorum. İyice kuruyunca, renginin siyah değil kahverengiye yakın olduğunu görüyorum. Gözenekli yüzeyinde birkaç büyük oyuk da var. Hatta zorlarsam, onları gözü, kulağı gibi yerleştireceğim. Ya da öyle görmeye başlayacağım. Hep aynı yöne bakan gözler sıkıcı olurdu ama.

Duruyor. Onun tek seçeneği bu. Genleri böyle. Bunu kabul etmemek diye bir olasılık yok. Bu sabitliği reddetse ne olacak ki? Sabit kalarak reddedebilir ancak. Yıllardan beri farkında olsa... Şunu da belirtiyim, yaşını bilmiyorum. Pek de genç durmuyor. Yıllardan beri farkında olsa da fark edilmeyen miktarlarda küçüldüğünü biliyor olmalı. Konuşsam, “Ben gençliğimde şöyle cüsseliydim” diye hava atacağı kesin. Ama

şimdi bunu söyleyecek dönemi gerilerde bırakmışa benziyor. Onu tüketen bu küçülme olmalı. Engellemediği, önüne geçemediği, bir önlem alamadığı. Yıldan yıla küçülmeyi bırak, her mevsim de küçülüyor kanımca. Ama en çok kış ve yaz ayları hırpalıyor olmalı. Gerçi son yılların mevsimleri de şaşırmış durumda ya. O da kavrayamıyordur, mevsimlerin sıradüzenindeki sapmaları.

Sabah güneşinin ilk ışınlarıyla birlikte buharlaşan ıslaklıktan geriye bembeyaz bir tuz serpintisi kalmış. Saçları beyazlamış bir kafa gibi duruyor suyun üzerinde. Kahverengi ve beyaz parlıyor kafası. Biraz sonra bir çırpıntı çıktığında, kafası yıkanacak ve gerçek rengine, kahverengiye dönecek. Şimdi bu beyazlığın havasını atıyor. Genellikle gece boyu olgunlaşıp, sabah yüzünü yıkamadan gerçek yaşına dönmenin anlatımsızlığı.

Şanssızlığı, hep güneşin altında kalması. Yalnız öğleden sonra şu iskelenin örtüleri kısa süreliğine koruyor onu güneşten. Oysa mekânını bir doksan derece döndürmek olanaklı olsaydı, günün belli bir diliminde şu meşenin gölgesi düşebilirdi üstüne. Fena mı olurdu? Güneş yükseliyor. Hava ısınmaya başlıyor. Ben koltuğumu o gölgeye çekiyorum. Kahvemi yudumlayarak gözlerimi değil, belleğimi dinlendiriyorum. Her buraya gelişimde, nasıl bir gürültü içinden çıktığımı fark ediyorum. Sanki yaşadığım kentte kuşlar dillerini yutmuş. Hiç seslerini duyabildiğim olmuyor. Varsa yoksa araba, motosiklet ve bazen kamyon sesleri. Şu an hiçbirini yok kulak zarlarımda ve retinalarımda. Ne mutlu bana. Birden önümde küçük bir hareket. Duvarı tırmanan bir kertenkele. Küçük gövdesini alıyor yukarı. Önce bir duruyor. Çevreye bakıyor. Bana bakıyor. Bir tepki mi bekliyor acaba? Kahverenginin çok sayıda tonu serpiştirilmiş derisi pırl pırl. Sonra kuyruğunu arkasına alıp hızlı hızlı uzaklaşıyor, sürüne sürüne. Kuru bir ot yığınının altına girinceye kadar izliyorum onu.

Ama benim bugünkü takınağım kertenkele de değil. Aşağıdaki kayacak. Ona bakıyorum yine. Hemen başımı çeviriyorum. Kahve içmemi sürdürüyorum.

Sıkıcı geliyor hareketsizliği. Sabitliği demek daha doğru.

Benim müdürüm örneğin. O da bu kayacak gibi. Sabah 08.25’de oturur koltuğuna. Bazen öğle yemeği bile yemez. Akşam 17.25’de kalkar.

Yalnızca elle çalışır. Diğer bütün hareketlerini makam koltuğuyla yapar. Aklıma o geldi, bu kayacıkla karşılaştırdım. Evlerin çoğunda da akşam sekizden sonra dört-beş saat televizyon karşısında çakılıp kalmalar neyin nesi?

Bu kayacık yazgısı gereği çakılı olsa da yaşamı o kadar da hareketsiz olmamalı. Durduğu yer işletmenin önü. Gelenler, gidenler, geçenler, denize girenler... Tek kusuru, hep aynı yerde olması. Onun kanıksadığını, ben niye kanıksayamamışsam?

Yani öyle bir yerde duruyordu ki, kayacık, kıyıya bir adım uzakta olması nedeniyle yol geçen hanının bekçisi gibi. Üzerine çıkmak için tırmanmak gerekmez. Kısa pantolonun ıslanmadan üzerine çıkılabilir. Mayoluyken üzerine oturulabilir. Canın istiyorsa pantolonla da oturabilirsin. Onun bunlara hiçbir tepkisi olmaz. Bir cinsiyet yeğlemesi içinde de değil. Bikinili güzel bir kızla bol kıllı mayolu bir erkek onun için fark etmez. Pozitif ayrımcılık yapmaz yani...

Ben kayacığa takıldım ya, tatil ikinci plana düştü. Nerede dursam, oradan ona bakıyorum. Bugün sabah gelen birisi öğleden sonra elinde oltası, çantası oraya yöneldi. Ben şezlongun üzerinden gözlüyordum orayı. Adam kıyıda durdu. Çantasını açtı. İçinden bir şeyler çıkardı. Kalamar parçaları mı, başka bir yem mi, seçemiyordum. Bıçağını ve oltasını alıp birkaç adım attı. Kayanın yanında durdu. Elindekileri kayanın üzerine koydu. Sonra yemi kesmeye başladı. Cana acımış mıdır acaba? Bereket kafa derisi taştandı. Olsa olsa iz bırakırdı. Onlar da gece dalgalar onu kucağına aldığında yok olur giderdi. O nedenle ben kesme sahnesini seyrederken, ne yalan söyleyeyim, içim acımadı. Kesme işi yinelenmeye başlayınca ben yine de kafamı çevirdim. Adam çok sık yem kaptırıyor, çok az balık tutuyordu. Tuttukları da küçük şeylerdi. Onları iğneden çıkarıp denize atıyordu. Bu nedenle sevdim bu balıkçıyı. O, tutmaktan hoşlanıyordu. Denizdeki balıkları eksiltmekten değil. Bu hoşluk duygusuyla denize atladım. Tam ters tarafa doğru yüzmeye başladım, ağır ağır.

İskelenin merdivenlerini çıktım, duş alıp şezlongun oraya döndüm. Balıkçı gitmişti. Hafif bir öğle sonrası çarpıntısı başlamıştı. Dalgalar onu tamamen görünmez kılmadan, üstünden yalayıp geçiyordu. Belki de balıkçıdan sonra kafasını temizlemek için yapıyorlardı bunu.

Bilemiyorum. Onun kolları olmadığından bu işi birileri yapmalıydı. Başkası, sabunlamasa da temizlemeliydi, başındaki artıkları. Memnun görünüyordu bu hareketlilikten. Hatta kafası yine kahverengiye dönmüştü.

Ama o sırada elinde şnorkel olan bir adam, adam diyorum, kırk yaşın üzerindeydi, koltuk altında paletleriyle suya girdi. Şnorkelini takıp, gözlüğünü alnına çıkardı. Sonra paletlerini giymeye başladı. İki paletini de giydikten sonra, sanki aklına yeni gelmiş gibi şnorkeli çıkardı. Suyun içinde çırpaldı. Sonra gözlüklerin içine tükürdü. Sağ elinin işaret parmağıyla tükürüğü gözlüğün camlarına iyice bulaştırdı. Sonra yine yıkadı ve yine taktı. Bunları hep kayacığın üzerinde oturarak yaptı. Dünyası nasıl kararmıştır kim bilir. Gerçi çok şişman biri değildi bereket. Ya bir de öyle olsaydı. Buradan denize girenler de hep onu buluyordu. Sağında solunda başka kayalar da vardı. Ama nedense, onda şeytan tüyü mü vardır nedir, onu buluyordu. Adam kalktı. Kollarını sağa sola hareket ettirdi. Paletleri suyun üzerine çıkarmadan dikkatli biçimde, sanırım zemine sürterek, su dizinin üstüne gelinceye kadar yürüdü. Sonra gözlükleri gözüne indirdi ve suya daldı. Ben sanki bir “Ohhh!” sesi duydum. Sabahtan beri kendi haline kalamamış kayacığın sesi gibi geldi bana.

Bu tesisin bahçesinde başka bir yere oturamaz olmuştum. Oturduğum yerden onu mutlaka görmek istiyordum. Bir yere kaçacak durumu yoktu. Bu derya denizin çakılı varlıklarından biriydi. Ama takınak böyle bir şey. Çıkarıp atamıyordum içimden “Alt tarafı bir kaya parçası” deyip geçemiyordum. Aslında sıradan bir taş parçasıydı o, ne de olsa. Üzerinde kimilerinin oturup denizi seyrettiği, kimilerinin ayakta durup uzaklarda yok olduğu. Onun hayal kurma hakkı olsa da uzaklarda kaybolma olanağı yoktu. O, yerinde, olduğu yerde kaybolup gidebilirdi ancak. O nedenle derin derin hayaller kursa da gözlerini açtığında çevresinde aynı kayalar olacaktı. Oluyordu. Bazı durumlarda göremedikleri olsa da durumun bazı hallerinde hepsi birbirini görebiliyordu sonuçta. Aynı sonluluğun içinde, aynı sonluluk. Ama yine de vazgeçmiyordu, hayal kurmaktan. Yaşamına renk kattığını düşünüyordu. Yoksa çok sıkıcı olmaz mıydı yaşamı?

Örneğin onun yaşamında kalp krizinden ölmek yoktu. Gerçi, daha büyük bazı kayalar anlatıyor zaman zaman, yerlerinde duramadıklarını, sallandıklarını, sarsıldıklarını, dalgaların aniden patladığını ve ardından bazı kayaların artık görünmez olduklarını. Ama ender olurmuş bu. O nedenle yavaş ölüme alışmışlar hepsi. Ani ölüm onlara göre değilmiş. Bir gün sabah sessizliğinde söylemişti bana. Oradan biliyorum.

Yani aramızda bir iletişim köprüsü kurulmuştu farkında olmadan. Fısıldaşıyor muyduk, nasıldı, anlamıyorum. Ama ondan uzaklaşınca, onun söyledikleri usuma geliyordu.

Akşam havada bir gerginlik vardı. Sabaha doğru rüzgârın sesiyle uyandım. Balkona çıktım. Tanrım! Deniz patlamıştı. Eşimin yanından, onun duyumsayamayacağı biçimde sıvıştım. Yanlış anlaşılır diye şortumu ve tişörtümü giydim. Aşağıya indim. Nasıl bir patlamaydı bu? Burada ilk kez oluyordu. Kışın daha beterleri olurmuş. Gerçi biz hep sonbahara girişin başında geliyorduk. Ama rasgelmemiştik böylesine. Yoktu kayacak ortada. Görünmüyordu. Çevresindeki diğer kayalar da görünmüyordu. Koca bir dalga geliyor ve kıyıya yaklaşırken önce onun kafasının üstüne düşüyordu. Sonra ardından gelenler vurmaya sürdürüyordu. Kafasını kaldırmasını istemiyor gibiydiler. Onun soluklanmasına fırsat vermek istemiyorlardı. Ama dalgaların kafasına her vuruşunda içim yine de cızz ediyordu. Boğulmamaya koşullu bir varlıktı sonuçta, onu biliyordum. Onu, kendim gibi düşünemezdim. O, yani kayacık, denizin umurunda değildi ki! Neden kendim gibi düşünüyordum onu? Kendimleştiriyordum? O, sonuçta bir kaya parçasıydı. Kayacıktı. Ne kadar olduğunu bilmediğim ömründe, neler görmüş olmalıydı. Belki bu akşamki kabarma ona masaj gibi gelmişti. Bilmiyorum. Belki de benim göremediğim aralıklarda soluklanıyordu. Ama ben yine de buraya gelmekten kendimi alamamıştım. Sonra onun bir kaya, daha doğrusu bir kayacık olduğuna kendimi bir kez daha inandırıp, yatağıma geri döndüm. Dönüşümde bu kez nasıl olduysa uyanmayan eşime sokuldum.

Sabah kalktığımızda deniz kabarmıştı. Yatışmıyordu. Dalgada denize girmeyi seven çok az sayıdaki insan dışında çoğunluk giyinik oturuyordu. O gün öyle geçti.

Sonraki gün deniz yine istediğimiz gibi uysallaşmıştı. Öğleden sonra şezlongumda uzanmış uyukluyordum. Gözlerim yarı açıktı. Can sıkıntısını kıyıda küçük bir gezintiyle gidermeye çalışan bir çiftin fısıldaşmaları kulağıma geliyordu. Arkadan görüyordum onları. Üstelik el ele tutuşmuşlardı. Kayacığın içini acıtıyor olmalıydı bu görüntü. Bugüne kadar hiç başka bir kayanın elini tutamamış olması içini burkuyordu mutlaka. Çift, ağır ağır, acele etmeden yürüyordu. Başlarında şapkaları vardı. Kızın ki Meksika Mariachi şapkası gibi geniş kenarlı. Gölgesi, bikinisinin incecik askılarının bronzlaşma bütünlüğünü engellemediği omuzlarına düşüyordu. Ara ara duruyorlardı. Kız bir şeyler söylüyor, erkek onaylıyordu. Ben de oturma durumuna geçmiş izliyordum. Kız seviniyordu. Sonra “sen mi, ben mi” dediklerini, ellerinin işaretlerinden anlıyordum. Hatta hafiften de duyuyordum. Bir küçük diyalog yaşıyorlardı. “Hedefi vurma oyunu oynayalım canı?” dedi galiba. Adamın başını sallamasını beklemeden eğildi, birkaç tane çakıl aldı. Kayanın soyundan çakıllar. Avucunda çakıl taşı olan sol kolunu geriye doğru götürdü. Tabii ben hemen, “Kız solakmış,” diye geçirdim içimden. Benden kaçır mı? Kız bedenini biraz geriye doğru gerdi. Gözü hedefin üzerinde. Sanki göz-gez-arpacık sistemi içinde nişanını düzeltti. Ve taşı fırlattı. Taş “clup” diye suyu boyladı. Öbürü, “Oley, vuramadın!” diye kollarını havaya kaldırıp zıplamaya başladı. Sonra sıra ona geldi. O sağladı. Fırlattı ve taş kayaya çarptı, havalandı ve suya düştü. Ben bir “İıhh” sesi duydum. Kaç taş yedi bu oyunda kayacak. Her isabette, yan tarafındaki çukurların küçüldüğünü, daha doğrusu gözlerini kıstığını görüyordum. İnliyor muydu, nedir? Ya da bir yanılısama mı? Neredeyse çifte, “Yeter gençler!” diyecektim. Başka kaya yok mu hedef alınacak? Neyse oyunu tadında bıraktılar ve yürüyüşlerini sürdürdüler. Elleri kalan taşları da denize attılar. Sekiz on clup sesi... Ben de yeniden uzandım şezlonga.

Sonra gelişen olayların içinde, aklıma gelmedi. Aklıma gelmeyince rahat mı oluyordum ne?

Bu aklıma takmalar da boşuna değildi. Bir keresinde yine terastaydım. Bir martı süzüldü, süzüldü, süzüldü... İnanmayacaksınız, kayacığın üstüne kondu. İnsanların kahvaltı saati bile gelmemişti. Her yere konabilirdi. Ama gitti, onun üzerine kondu. Bir süre bağırdı, çağırdı. Gelen giden olmayınca sustu. Sonra kakasını yaptı. Sıçtı yani.

Görüyordum. Beyaz bir şey kayacığın tepesinde bir kötü makyaj süsü gibi duruyordu. Kim rahatsız olmaz bundan. Bir an önce düş almayı nasıl istememiştir. Bekledim, çırpıntı duşlarının çalışmasını. Baktım olmayacak. İndim aşağıya. Bu durumuna dayanamazdım. Girdim denize. Bol suyla yıkadım kafasını. Temizlenince, yıkıyormuş gibi okşadım kafasını.

Şansımıza bu gelişimiz, meteorolojinin sürpriz yaptığı bir zaman oldu. Sabah haberlerde öğleden sonrasının yağmurlu olacağı haberlerine inanmamızı sağlayacak bir belirti yoktu. Öğleye kadar olağan yaşamlarımızı sürdürdük. Öğleye doğru arkamızdan, kuzeyden, Kaz Dağlarından bulutlar sükun etmeye başladı. Sonra kimsenin kestiremediği bir hızda yoğunlaşıp çarpışmaya başladılar. Gök gürlemesi öyle böyle değildi. Herkes tesisin restoran kısmına kaçıştı. Sonra bir yağmur boşaldı. Hay mübarek! Yağdı, yağdı, yağdı... Bir ara rüzgârın dengesiz esişlerinden dolayı, sağa sola savruldu. Sonra seyrelti. Rüzgâr yatıştı. Yağmur şakulileşti. Denize dıp dıp vurmaya başladı. Ben hemen fırlayıp kayacığa baktım. O boynunu uzatamasa da yağmur taneleri onu buluyordu. Ama yüzü sararmıştı. Her tanenin vuruşu Çin işkencesine dönüşmüştü belli ki. Göz kapaklarını birbirine yapıştırmış, bastırıyordu. Kafasına düşen taneler, işkence görevlerini yerine getirdikten sonra parçalanıyor, denize karışıyordu. Bunu görünce çaresizliği fark ettim. Yapabileceğim bir şey yoktu. Daha fazla bakmamak için restorana döndüm. İçerdekiler, benim terasa gidip, bir noktaya bir süre bakıp, asık bir suratla geri dönmemi garipsemişlerdi.

Buradan ayrılmadan iki gün önce uyuyamadım. Odadan çıktım. Bulutlu, keyifsiz bir gökyüzü. Yıldızlar görünmek için boyunlarını uzatmak zorundalar. Ay bir var, bir yok. Terasa indim. Kaya, orada. Başka yerde olma şansı yok, bir yerkabuğu hareketi olmadığı sürece. Birden bir pırıltı fark ettim. Kaya, bulutların arasından kendini göstermeye çalışan ay'a göz kırptıyordu. Hiç de sandığım gibi ruhsuz, hatta asosyal bir varlık değildi bu. İçinde sakladığı ışığı, fırsat bulunca dışarı salıveriyordu. "Seni gidi hınzır," diye geçirdim içimden.

Bu dinlence de bitti.

Valizleri arabaya yüklüyoruz. Marşa basmadan, aşağıya kıyıya iniyorum. "Sen yerinde durmaya yazgılısın, ben hareket etmeye. O nedenle ben

seni bulacağım hep. Koordinatların aynı, nasıl olsa. Seneye görüşürüz.  
Hoşça kal,” diyorum, dudaklarımı oynatarak.

Bereket fark eden yok ilişkimizi...

Yazmaya Başlama: İmbat Otel, 08.09.2019

Tamamlama Tarihi: Bağla, 27.10.2023

## kemikler

“Bana yaşadığım ilginç olayları soruyorsunuz. O kadar çok şey yaşadım ki, hangi birini anlatsam?”

Bir taraftan çalışıyordu. Üzerinde klasik beyaz önlüğü, elinde satır, et parçalıyordu. Vuruşlarında eti, daha çok da kemikleri incitmekten sakınmaya çalışan, zarar vermek istemeyen bir yumuşaklık vardı. Hani et canlı olsa, canını acıtmayacak biçimde vuruyordu.

“Ben en iyi çalışarak düşünürüm. Çalışmadan düşünmek için vaktim olmadığından. Ne yaparsın? On iki yaşından bu yana ortalama on-on iki saatim burada geçiyor benim.”

Kemiklerden etleri sıyırmaya başlamıştı bu arada. Temizlediği kemikleri tezgâhın altında bir kutuya atıyordu. Sıyrılan etleri işleme aşaması başlıyordu sonra. İnce işçilik. İstenen türe göre işleyeceksiniz eti. Pirzola, külbastı, biftek, yemeklik, kıymalık...

“Anlatacağım size bir şeyler... Ama ilginç bir şey olsun isterim... Bu dükkânda geçen kırk üç yıllık yaşamımı tarıyorum. 1915 yılında birkaç aile kaldığımız için unutulduğumuz Anadolu’nun küçük bir kasabasından, böylesine ilginç bir rastlantıyla yaşamda kalan ailelerimizle birlikte 1918 yılında gelmişiz bu koca kente. Ben daha on yaşımıdayken. Ailelerimiz yeni bir yaşam kurmaya yönelmiş. Bize de görev düşmüş. Ben on iki yaşında çırak olarak girdim şu kapıdan.”

Bana kendi yaşam yolculuğunu anlatırken, beyninde hangi arama ve tarama süreçleri çalışıyor acaba? Merakla bekliyordum, “Ne anlatacak?” diye. Onun beyninde yüklü olanları görmeyi nasıl isterdim. Seçme hakkı bende olsaydı ve bu amaçla o beyne girebilseydim. O bellek odalarını dolaşsaydım, şu değil, bu olsun diyebilseydim. Nasıl isterdim bunu. Ne

kadar sürerdi bu gezinti acaba? Belki de seçimde, tıpkı onun şu an zorlandığı gibi ben de zorlanırdım. Ben bunlara dalmış ona bakarken o sürdürdü konuşmasını.

“Severek yapıyorum işimi. Sevmesem, katlanılacak iş mi bu? Ayaktayım bütün gün. Hep söylenir ya, “Ayaklarıma karasular indi,” diye. Ben hiç kullanmadım bu sözü. Öğle yemeği dışında oturmuyorum hiç. Ama yine de çalışırken bir yorgunluk duymuyorum. Gerçi her akşam koltuğa oturup televizyona bakarken uyuyup kalıyorum. Ama hiç şikâyetim yok...”

Bir müşteri girdi içeri. Onu içinden gelip yüzüne yayılan bir gülümsemeyle karşıladı. Halini hatırlı sordu. Hemen bir çay söyledi. İş gereği kafasını arada bir kaldırarak yapıyordu sohbetini. Çalışırken, bir kasapta sanılabilecek olanın tersine yumuşak hareketlerle görüyordu işini. Sohbeti de öyleydi. Yavaş yavaş konuşuyordu. Uzatmadan. Galiba dinlemeyi daha çok seviyordu.

Müşteri çayını bitirdikten sonra siparişı verdi ve gitti.

Yine bana döndü. Gözlerimin içine, taa içine bakarak, “En önemlisi ne biliyor musun?” diye sordu.

Bilmediğimi belirten bir mimik hareketi yapmış olmalıym.

“Güven... Müşterilerimin bana güvenmesi... Bizim burada sattığımız etlerin geldiği yer belli. O hayvanların nasıl beslendikleri belli. O lezzeti alan insanlar, o lezzetin bozulmayacağına güvendikleri için geliyorlar bize. Şükür, çok iyi ilişkilerimiz var müşterilerimizle. Bunun kökeninde de güven yatıyor. Ama kolay mı bu noktalara gelmek?”

Gerçekten yanında bulunduğum sürede gelip sipariş verenlerin, alıp gidenlerin her kesimden insan oluşu özellikle dikkatimi çekmişti. Hepsiyle de kendi gerçeklerine göre sohbet kuruyordu. Yani yarım kilo kıyma alanla, üç kilo pirzola alanın sohbetleri farklılaşmıyordu. Ben dilinden dökülenlere bakarken, içini görüyordum. Yaptığı iş kırmızı ve kanlı olsa da kalbi etini sıyırdığı kemikler gibi bembeyazdı. Görebiliyordum.

“Tamam, karar verdim,” dedi.

Yerimde hareketlendim. Bütün antenlerimi ona yönelttim. Son kez yutkundum. Gözlerimi açtım. Heykelleştim. Ve dinlemeye başladım.

“Dur, anlatmaya başlamadan birer çay daha söyleyelim. Uzun sürecek anlatması. Boğazımı yumuşatayım biraz.”

Çaylar söylendi. O yine çalışıyor anlatırken. Ama ben artık satır seslerini duymaz olmuştum.

“Kısa süredir burada olsan da görmüşsündür. Bizim toplumun her kesiminden müşterimiz var. Öyle bir saygınlığımız oluştu bu camiada. Artık bizim dükkâna, şu sokaktan geçenler uğramaz. Ender bir durumdur bu. Müşterilerimiz belli. Onların eşi-dostu gelir yeni olarak. Gelenlerin bir kısmı o an ister, hazırlarız, alır gider. Ama bazıları, iş gücü sahipleri ya sabah geçerken ya da telefonla siparişlerini verirler. Akşam işten çıkınca alıp evlerine götürürler. Bu nedenle saat üçten sonra onların siparişlerini hazırlamaya başlarız.

Önceden paketleri hazırlar, tezgâhın arkasındaki masanın üzerine dizerdik. İsteyene kendimiz verirdik. Tabii bu, işimizi gücümüzü bırakmamıza da neden olurdu. Anlatacağım olaydan iki hafta önce bir düzenleme yaptık. Tezgâhın arkasında kendimize daha fazla yer yaratmak için bu tür siparişleri tezgâhın üzerine koyabilecek biçimde bir yer oluşturduk. Paketlerin üzerine sahiplerinin adlarını yazıyorduk. On gün geçmiş ve düzen oturmuştu. Müşterilerimiz hazırladığımız paketlerini kendileri alıyordu.

Bu düzen kurulduktan sonra bir gün, saat 18.00 dolaylarında saygın bir müşterimiz geldi.

“Hazır mı Bay Artin bizim etler?” dedi.

Tabii ki hazırdı ve tezgâhın üzerindeydi.

Bu saygın müşterimiz de pardon düzelteyim, bizim bütün müşterilerimiz saygındır, yalnızca işi ve pozisyonu nedeniyle böyle diyorum, paketlere yöneldi. Arıyor.

“Hayırdır Müşfik Bey!” dedim.

“Bizim paket yok burada!” dedi.

İş bıraktım. Bütün paketlere baktık. Gerçekten onun için hazırladığımız paket yoktu. Hazırladığımdan o kadar emindim ki! Şaşkınlığımı görünce, “Olur böyle unutkanlıklar” diyerek olgunca davrandı.

Ben de hemen siparişi yeniden hazırladım. Özür dileyerek kendisine verdim. Ve gitti. Ama nasıl kötüyüm. O paketi oraya koyduğumu adım gibi biliyorum. Fakat nasıl olurdu?

Demek ben çalışırken, dikkat etmemiştim. Müşterilerden biri yanlışlıkla alıp gitmişti. Böyle düşünüyordum. Başka bir olasılık aklıma gelmiyordu.

O akşam, televizyonun karşısında bile uyuyamadım.

Yatakta bir o yana, bir bu yana döndüm durdum. Hanım soruyor “Rahatsız mısın beyciyim?” diye. “Bir şey yok” diyorum. Diyorum da uyuyamıyorum bir türlü.

Ertesi gün erkenden dükkâna geldim. İşimi yapıyorum, ama bir yandan da bir müşterimin beni aramasını ve “Dün yanlışlıkla başka bir paketi de almışım” demesini bekliyorum.

Boşuna bekledim.

O günden sonra bana yeni bir iş çıkmıştı. Saat 17’den sonra siparişleri almaya gelenleri izlemek... İçime düşen kuşkunun gerçek olmamasını o kadar istiyordum ki. Bunu anlatamam...

Ama kimseyle paylaşmadığım için, bu kuşku içimde giderek ağırlaşan bir yer ediniyordu kendine. İçimde derken, beynimde. Her şeyimi etkiliyordu. Hissediyordum. Meğer dışarıdan da hissediliyormuş ki, kalfalar birkaç kere, “Hayrola Usta, bir şey mi var?” diye sordu. Geçıştirdim.

Olayın üzerinden birkaç gün geçmişti. Üzerimdeki gerginlik biraz olsun hafiflemişti. Ama gerginlik dediğin de etini sıyırdığın kemiği, şuraya atmaya benzemiyor. Kuşatmasından kurtulmak, söylendiği gibi kolay olmadı.

Ama adım adım kendimi bir yanlışlık olduğuna inandırmıştım.

O akşam bizim dükkânın yakınındaki bir şirketin patronu geldi. Müşterimizdi. Öyle böyle varlıklı değildi. Helal-i hoş olsun.

Çalışıyordu adam. İş yeri, adı-sanı bilinen bir şirketti. İyi işler yapıyorlardı. Ve kazanıyorlardı. Kazandıklarında alın terleri vardı. O da bu yeni düzende ikinci kez paketini alacaktı. İşaret etmeme gerek kalmadan gitti paketini aldı. “İyi akşamlar Bay Artin” dedi ve çıktı. Gayri ihtiyari paketlerin oraya baktım. Onun paketinin yanındaki paket de yok olmuştu. Emin olmak için gittim. Bakındım. Diğerlerini kontrol ettim. Yoktu.

Olabileceğine ihtimal vermediğim bir durum mu gerçekleşmişti? Bunu bana doksan dokuz kişi söylese, tersini söyleyen yüzüncüye inanırdım. İçime kuşku düşmüştü. Aklıma geldikçe, uzaklaştırmaya çalışıyorum, ama söküp atamıyorum bir türlü.

Bu olaydan beş gün sonra bu müşterimiz bir sipariş daha verdi. O gün var ya, o gün... Bütün bedenim heyecandan titriyordu. İki kere bıçağı parmaklarıma kaçırdım. Bereket sıyrıklarla atlattım.

Geleceği saati dört değil, on dört kolla çekiyordum.

Ve saat altı dolaylarında geldi. Yine saygın merhabalaşmalar, hâl hatır sormalar... Paketlere yöneldi. Aldı. “İyi akşamlar” dedi ve çıktı. Yine yanındaki paket eksilmişti.

Emin oldum. Oldum da neydi bu şimdi? Bu olay neydi? Hayat tecrübelerimden kendimce bir yorumum vardı da doğru muydu acaba? İçimde kar öncesi poyrazları esmeye başladı. Bıraksam kendimi, bütün kemiklerim takırdayacak. Kasıyorum bedenimi. Kalan bir saati zor tamamladım. İlk kez dükkânın dışında kendimi daha iyi hissettim.

Televizyonun kapandığını bir gün bile görmeyen ben, o gün evde televizyon sabaha kadar açık olsa da uyuyamazdım. O yıllar televizyon gece 12’de İstiklal Marşı’yla kapanırdı. Siz bilmezsiniz o günleri. On ikiye kadar oturdum. Uyku yok tabii ki. Evde herkes şaşkın. “Çok kahve içtim bugün,” diye geçiştiriyorum.

Bir kere müşterimi kırmak istemiyorum. Yaptığı şeyi yüzüne söylemem doğru olmaz. Benim işim mi o? Televizyonun karşısından kalkıp arada bir tualete gidiyorum. Gereksinmem olduğundan değil. Düşünmek için. Doluya koyuyorum almıyor, boşa koyuyorum dolmuyor.

Tamam, adamcağıza bu konuyla ilgili bir şey söyleyemem. Mizacımda yok. Hani bazıları yaparlar. Şaka yollu falan. Çaktırırlar yani. Bu benim yapacağım bir iş değil. Ama bir önlem de almam gerek.

Kafayı yiyecektim. Ancak misafirler gelince açtığım ve eşlik etmek için içtiğim viskiden küçük iki kadeh bile devirdim. Ondan sonra yatağa gittim. Ama ne fayda!

Aklım fikrim, “Ben ne yapmalıyım?” sorusuna takılmış.

Psikolog bir ahabım vardı. Sabah dükkâna gittiğimde ona telefon edip görüşmek istediğimi belirttim. Bereket öğleyin bir saatlik zamanı varmış. Atladım yanına gittim. Anlattım. “Çözüm arıyorum. O müşterimi müşteri olarak değil, insan olarak kaybetmek istemiyorum,” dedim. İyi ki gitmişim kendisine.

Dinledi, düşündü. Sonra bana net bir şey söyledi: “O müşterin dürtülerini engelleyemiyor. İhtiyacının olup olmaması önemli değil. O çalacak, Artin. Çalmadan yapamaz. Rahatlayamaz.”

Ben de böyle düşünüyordum da bu kadar basit açıklayamıyordum. Adam gözümün önüne geldi birden. Bunu ona giydiremiyorum bir türlü. O zengin, o beyefendi, o saygın insana. O varlığın içinde yüzen adama... Açıklama iyi olsa da hemen ikna olamıyor insan bazen.

“Çözüm?” dedim.

“Onu sen bul,” dedi.

Hayda! Bu psikologlar hastalarına böyledirler bilirim de ahabına da aynı...

Trolleybüsle dönerken, aklım fikrim çözümde. Gözüm başka bir şey görmüyor. Trolleybüste herkes Ahmet Bey benim için. Hepsine o gözle bakıyorum. Ama çözümü trolleybüste değil, dükkâna doğru yürürken buldum.

Saat üçten sonra siparişleri hazırlamaya başladığımızda, kimseye çaktırmadan bir kemik paketi hazırladım. Onu Ahmet Bey’in paketinin yanına koydum.

Akşam altıda geldi. Sıcak ve samimi biçimde merhabalaştık. Hatırlarımızı sorduk. Her zaman içimde yalnızca sevgi, saygı ve hürmet olurdu. Bu kez içimde acıma duygusu da var. Paketini aldı ve çıktı.

Tabii ki kemik paketi de onunla gitmişti.

Arkasından baktım, gözden kayboluncaya kadar.

Artık her siparişinde kemik paketi hazırlamak farz olmuştu.”

Artin Bey birden sustu. İşini bıraktı. Kafasını kaldırıp gözlerime baktı. Tepkimi bekledi.

“Ya, işte böyle! Nasıl buldun?” dedi.

“İyiymiş... Kimseye zararı olmayan bir çözüm,” diyebildim.

“O günden beri de en iyi müşterilerimizden biri Ahmet Bey... Şu kapıdan her içeri girdiğinde, içimde bir burukluk olsa da.”

Ertesi hafta aynı saatte yine geleceğimi söyleyerek izin istedim. Çok hoş bir adamdı Artin Bey. Bu esnaf söyleşileri çalışmamda güzel bir renk olacağı daha ilk görüşmemizden belli olmuştu.

Yazmaya Başlama Tarihi: 14.12.2018

Tamamlama Tarihi: 23.12.2018

## **kopuř**

Koptuęunu grdm.

Bir rastlantıydı dıřarıya bakmam. Geręi ok bakarım dıřarıya. Belki bařka kopanlar da olmuřtur o bakmalarımda.

Ama onları grmedim, ne yalan syleyeyim.

Aslında genel olarak dıřarıya bakıyorum.

O bakıřımda, bir ara kara kediye takılmıřtım, kmr tozuna belenmiř siyahına.

Madenciler dolmuřtu baheme.

Sonra haylaz kpek ls kořarak gemiřlerdi.

ocuk cıvıltılarıyla.

Sonra gerisin geriye kořarak gittiler. Gnde beř altı kez yapıyorlar bunu.

Sonra aęaca takıldım.

Mevsimi anımsamıyorum.

Yazdan ıktık da sonbahara girdik mi, giremedik mi bilemiyorum.

Benim bazen yaz boyunca srklenip sonbaharın, sonbahar boyunca srklenip kışın eřięinde kaldıęım olur.

Byle bir eřik sanki.

Bu sınırlar da ylesine karıřtı ki!

Yazdan kopamamış, bir ayağımı orada bırakmış, sonbaharda yaşamaklığımı tam kabullenememiş olsam da bana kendini dayattığı bir gün müydü?

Tam bu karmaşa anında koptu o.

Benim duruşuma göre sağa doğru uzanan daldan koptu.

Dalın dalından.

Dalın dalının dalından.

Nedenini bilebilseydim keşke!

Camım açık olsaydı, belki bir ses duyardım.

Ne bileyim?! Bir inleme, bir iç geçiriş.

Belki bir çığlık.

Ya da bir lanet okuma.

Bir küskünlüğün sessizliği neden olmasın?

Duymak isterdim o sesi.

Anlamam kolaylaşırdı o zaman.

Anlamlandırmam.

Çünkü kafama takıldı.

Böyle durumlarda ilk aklıma geliveren sorudur, “Neden?”

Neden koptu?

Koparıldı mı?

İtelendi de sendeleyip mi koptu?

Bilebilseydim.

Önce asılı kaldı orada.

Dalın yanı başında.

Geri dönüp, dala yeniden tutunacak gibi, durdu.

Ben bu iç hesaplaşmanın süresini ölçemedim.

Zaman ölçerlerim yetersiz kaldı.  
Sonra kolu kanadı düştü.  
Dal reddetmiş miydi yoksa?  
Sırtını mı dönmüştü?  
O da kendini bırakıverdi.  
Ben açıkçası hemen toprağa düşecek sandım. Hatta çakılacak...  
Çakılmayı düşününce içim cız etti.  
“Bu acı, yer çekimini bile büyütür” dedim, kendi kendime.  
Her kopuşun bir acısı, her acının değişen yer çekimi olur, diye geçirip dururdum içimden.  
Gerçek oluverdi.  
Diğerleri yerlerindeyken, onun kopuvermesi.  
Düşündürdü beni.  
Kendine çekti.  
Beni de yanına alıverecekmiş gibi.  
Tam böyle düşünürken, bana göre sol taraftan bir esinti geldi.  
Geliyormuş da meğer, ben duyumsamamışım.  
Camım kapalı ya. Sesi onu aşamayacak kadar narin bir esinti olmalı.  
Belki de yoldan geçen birinin hüznün yüklü ıslığından fırlayıverdi.  
Aldı onu dalın yanından, uzaklaştırdı.  
Aldı mı, koluna mı girdi?  
Teselli mi etmek istiyordu?  
Bu camı neden kapalı tutuyorum ki hâlâ?  
Onu azıcık havalandırdı. Sonra esinti hızını kesti.  
Belki de o kadarlıktı esip kükreyeceği.  
Gerildim ben.

Ellerim masanın üzerinde, hareketsiz.  
Hatta avuç içlerim masaya yapışmış.  
Her şeyi bıraktım.  
Nefesimi tuttum.  
Yakın gözlüğüm burnumun ucunda, düştü düşecek.  
İyi ki miyop değilim.  
Bahçede her şey durdu.  
Yalnızca o hareket ediyor.  
Bir ağıt eşlik ediyor.  
Bir ağıt balesinin baş dansçısı.  
Sürelî ömrünün geçtiği bahçede dolanmaya başladı, hiç yere basmadan.  
Değmeden, demeli.  
Bir elveda dansı gibi.  
Sanki koptuğu dalını arıyor.  
Dolanıyor dalların arasında.  
Bazen göremiyorum, dallarda kalan hemcinslerinden.  
Onlardan uzaklaşınca anlıyorum, liflerindeki hüznü.  
Kendilerini bırakmışlar gibi.  
Yaklaşıyor yere.  
Azıcık paralel gidiyor.  
Sonra nasıl bir güç geliyorsa kendine, başlıyor yükselmeye.  
Bulutlarla randevusu varmışçasına.  
Sonra...  
Sonra mı?  
Bilmiyor ki ne yapacağını?  
Gitse mi buradan?

Kalsa mı burada?  
Doğduđu, büyüdüğü bahçede.  
Daha ilk gençliğinde terk etmekten korkuyor olmalı.  
O kararsızlık anında öyle alçalıyor ki?  
“Kendini bıraktı yine,” diyorum.  
Rüzgârın da arkası geliyor o ara.  
Alıyor onu kolları arasına.  
Sürüklüyor.  
“Eyvah!” çekiyorum.  
Sanki sesimi duyuyor.  
Tam bahçenin sınırında.  
Bir rüzgâr enerjisiyle havalanıyor yine.  
Mutlu oluyorum bu yükselmeye.  
“Ohh!” çekiyorum kendi kendime.  
Bilmez miyim o bahçe duvarına toslamaları.  
Duvarın, dibinde biriktirdiklerini bilmez miyim!  
Ne kar tanelerinin boynunu kırdı, düşürdü dibine...  
Biriktirmekten keyif aldı.  
Ne yapraklar takılıp kaldı engeline... Toprak oldular çoktan...  
Duvara lanetim çok yönlü.  
Oralara girmeyeyim şimdi.  
Bahçenin celladı olan duvar, yaprağın yaşamını sınırlandırabilecek mi?  
Kafama takılıyor...  
Öyle bir şey yapmaya kalkarsa, kendimi camdan atacağım aşağıya.  
Bu kesin.  
Şu yaprağı yalnız bırakmak istemiyorum bu arayışında.

Rüzgâr mı ters esti, o mu içinde bir enerji biriktirdi, terse döndü.  
Koptuğu dallara yöneldi.  
Aralarına girdi.  
Sonra ben göremez oldum onu.  
“Ait olduğu yaprakgillere sığındı,” diye düşündüm.  
Ömrünün solgun günlerini onların arasında geçirmesi en doğalıydı.  
Bu bile beni mutlu edecekti.  
Bunu kabullenip, sanki izlemeyi bırakacaktım.  
Çünkü olay bitmişti.  
Ama rüzgâr şiddetini artırdı birden.  
Sert ve kaşları çatık yüzünü göstermişti.  
Dallar ve yapraklar birbirlerine sarılmışlardı.  
Solumdan sağıma doğru yatıyordu hepsi.  
Geriye kalkamıyorlardı.  
Neredeyse ağacın gövdesi eğilecekti.  
Sonra ayrıldılar. Sonra yine sarıldılar. Bir ağıt evinin ziyaretçileri gibi.  
Dizlerini dövenler de vardı.  
Ben, “Ardından yağmur gelecek bunun,” diye geçirirken içimden, o  
çıkıverdi dalların arasından.  
İtelenmemiş, bırakılmamış, ama ait olduğu topluluktan koparılmış gibi.  
İstem dışı.  
Ama hemen uçup gitmedi.  
Zaten bunun meraklısı olmadığı görülüyordu.  
Bunu fiziksel olarak anlatamam.  
Fakat nasıl olduysa, baktığım bu bahçe için farklı bir akım oluştu tam o  
ara.

Onu aldı kucağına, bahçeyi dolaştırmaya başladı.

Ama hızı çok fazlaydı.

Bu bir veda dansını geçmişti.

Dans değildi yaptığı artık.

Gösteri sonrası uğranılan şiddet gibi bir şeydi.

Sürükleniyordu.

İstemediği, arzulamadığı biçimde sürükleniyordu.

İkinci tura başlayamadan, arkadan gelen rüzgârın o vahşi gücü onu duvarlara bile teslim etmeden sürgün ediverdi bilmediğimiz yerlere...

Gözden kayboldu.

Ben umutla bir süre bekledim.

Bulur bir yolunu, geriye, bahçesine, ait olduğu yere döner diye bekledim.

Ama dönmedi.

Nerelerde aramalı onu şimdi?

İsyankâr bir rüzgârın getirip dalından koptuğu ağacın dibine bırakması iyi olmaz mıydı?

Doğup büyüdüğü topraklara.

Levent

Yazmaya Başlama: 25.02.2021

Yazmayı Bitirme: 19.02.2024



## kum böceđi

Mayıs ayının sonları. Poyraz, kışkırttığı dalgalarla adanın kuzey kıyılarını dövüyor. Denizin üstü mavinin görülememiđi bembeyaz dalga kırılmalarıyla kaplı. Serinlik damarlarında dolaşmaya başlıyor. Bir ürperti geçiriyor. Bu nedenle güneye gitmeye karar veriyor. İlle girecek denize. Dışarıda yeni patlayan poyrazın henüz kıramadığı bir sıcak var. Arabada klima çalışıyor. Cep telefonu otuz dereceyi gösteriyor. Anayolda batıya doğru bir süre gittikten sonra, daha önce haritada gördüğü plajın tabelası karşısına çıkınca, direksiyonu sola kırıyor. Bir süre bakir bir doğanın içinden, orta halli bir asfaltın üzerinden gittikten sonra, tam inişe geçeceđi sırta duruyor. Uzun bir kumsal ayaklarının altında. Çevresine bakıyor, her şey, ama her şey o kadar doğal ki! İnsan elinin çok az değdiđi yüz metre genişliğinde, birkaç kilometre uzunluğunda bir kumsal bu... Ama o tüm bu doğallığa, onun bir parçası olmak değil, ona egemen olmak edasıyla bakıyor. Bakışlarından edinme kibri fişkırıyor. Gördüğü kadarıyla koca kumsalda çok fazla insan yok. Ne de olsa sıcak sezon dedikleri sezon başlamamış durumda. Ama o kumsalda olanların da olmamasını istiyor. Güneyde deniz uzaktan çarşaf gibi görünüyor. Kıyıda başlayarak ufuk çizgisine doğru bir renk cümbüşü birbirini izliyor. En lacivertinden tatlı su mavisine kadar bütün renkler barış içinde kaplamış denizin yüzeyini.

Yeniden biniyor arabaya. Dik ve kıvrımlı yokuşu ağır ağır, dikkatli biçimde iniyor. Kumların üzerine park ediyor arabayı. Bir çanta alıyor arabadan ve şemsiyelere doğru yürüyor. Bastığı, ezdiđi, biçimini bozduđu kumlar, ayak izlerini tutamıyor. Ama bozuluyor kumların doğallığı. Eze eze bir şemsiyenin altına geliyor. Elindeki çantayı şezlongun üzerine koyuyor. Üzerindeki tişörtü çıkartıyor. Kıllı ve çirkin bedeni çıkıyor ortaya. Kara gözlüklerinin ardından çevresine bakınıyor.

Çevreye mi bakıyor, doğaya mı, yoksa insanlara mı? Sonra daha şezlonga oturmadan denize doğru yürüyor. Ağır ağır. Ellerini sallamadan. Terliksiz ayaklarını kum ısıtıyor, yakmıyor. Kalın derisini geçemiyor sıcaklık. Ayaklarını denize sokuyor. Bedeninde bir tepki yok. Demek soğuk gelmedi su. Ufuk çizgisine dikey bakışlarını. Hareketsiz bakıyor uzaklara. Denizin renklerini fark ediyor mu, belli değil.

Geriye dönüyor. Kumun kustuğu sıcaklığı duyumsamadan yürüyor. Sonbahar toprağına basar gibi. Şezlongun üstündeki çantasını açıyor. Bir havlu alıyor. Omzuna atıyor havluyu. Yeniden geriye, denize yöneliyor. Denizin karaya değdiği çizgide yürümeye başlıyor. Bazen ayakları ıslanıyor. Bazen ıslak kumlara basıyor. Bazen suyun içinde bazen dışında, yürüyor. Kafasını çok az çeviriyor. Çevre, doğa, doğallık diye bir derdi yok belli ki. Arada bir kumların üzerine uzanmış insanları görüyor. Kısa süreli de olsa bakıyor onlara. Çoğunluğu orta yaşın üzerindeki insanlar. Ne de olsa mayıs sonu. Okullar açık. Kadınlar genellikle üstlerini çıkarmışlar. Bazıları sırtüstü, bazıları yüzükoyun yatmış.

Kumsalın sessiz, hareketsiz, kim bilir hangi rüzgârın dalgalandırdığı yüzeyi, kıştan çıkmış, bahar boyunca güneşe doyamamış, sığağa susamış gibi emiyor güneş ışınlarını.

Yirmi-yirmi beş dakikalık bir yürüyüşten sonra, yeniden çantasının yanına geliyor. Havluyu şezlongun üzerine bırakıyor. Yine ağır adımlarla denize doğru yürüyor. Ayaklarını sokuyor suya. Suyun dizlerine geldiği yerde duruyor. Bedenine su serpiştirip alıştırmaya diye bir çabaya girmiyor. Kollarını yukarı kaldırıp, parmaklarını kenetleyip gerdirmeye hareketi yapıyor. Birkaç kez yineliyor bu hareketi, bedenine hiç yakışmasa da. Sonra ayakları üzerinde yaylanarak suya atlıyor. Çok fazla kalmıyor suyun altında. Hemen çıkıyor. Çıkar çıkmaz başını iki yana sallayıp, beyaz saçlarındaki suları saçıyor çevreye. Sakin sakin kulaç atıyor. Serbest sitilde. Kollarını uzatarak değil, kısa kulaçlarla yüzüyor. Ufuk çizgisine doğru, diklemesine.

Suyun serinliği diriltiyor onu. Ağzına aldığı suları fişkirtiyor dudaklarının arasından, karadaki görünüşünün tam tersi bir çocuksulukla. Zaman zaman sırtüstü dönüp gökyüzünü seyrediyor,

gözlerini kısarak. Gökyüzünde parçalı bulutlar var. Güneşin arada bir bulutların arkasında kalması sevindiriyor onu.

Geriye dönüyor. Suyun boyuna geldiğini tahmin ettiği bir yerde denizin dibine basmak istiyor. Ama batıyor. Birkaç kulaç sonra bunu bir kez daha deniyor. Bu kez ayaklarının üzerinde durup, avuçlarıyla yüzündeki tuzlu suları siliyor. Sonra ağır ağır sudan çıkıyor. Biraz yorulmuş gibi. Ne de olsa hafiften göbeği var. Gerçi uzun boyunun, kalıplı yapısının içinde sırtmıyor göbeği. Ama biraz sporsuz kalmış bir beden sanki. Bu nedenle olmalı, nefes alışları dikkati çekecek kadar belirgin.

Havluyla önce saçlarını, sonra bedenini kuruyor. Sonra şezlongun üzerine oturuyor. Gözlüğünü takıyor gözlerine. Beyaz saçlı, kara gözlüklü adama dönüşüyor yine.

Deniz uzaktan çarşaf gibi görünse de yaklaşıncı minik çırpıntıların kıyıyla oynadığını görüyor. Gerçi bu oyun tek yanlı bir oyun. Kıyı hareketsiz bir uykucu gibi, kendisiyle oynayan dalgalara teslim olmuş durumda. Dalgalar kıyıya, uyanmamış duygularını uyandırmak istemiş gibi dokunuyor. Uzaktan, kayarak, hiç kırılmayacakmış gibi gelip, bir noktada üstten aşağı doğru kıvrılıyor, üst taraf kumların üzerine doğru yayılıyor ve o ses ulaşıyor kulaklara. Kırılmış dalgaların yayılması bazen kısa kalıyor, bazen tüm kumsalı kaplamak istemiş gibi zorluyor kendini. Ama asla kıyıyla kavga etmek isteyen değil, kıyıyı okşamak isteyen bir temas bu. Sesler, yayılmadan çok, dalgaların geri dönüşlerinde çıkıyor. Ses denilen de kırılıp, beyazlaşıp, maviden beyaza dönüşüp, yine özlerine, maviye dönerken çıkan bir keyif iniltisi sanki.

Biraz ötede küçük çakıllı bir bölüm var. Oradaki dalgalar, geri dönüşlerinde çakılları da yanlarında götürmek istiyor. Ama irili ufaklı çakılların gitmemek için birbirlerine sarılma çabaları, birbirlerinden kopma çaresizliği birbirine karışıyor. Onların iniltileri ya da dalgalarla dansları daha zengin bir koroya dönüşüyor. İçinde her türden ses tonunu barındıran bağırışlar, haykırışlar kaplıyor kumsalı.

Kara gözlüklerinin ardındaki kahverengi gözlerini kapatıyor. Belki kulaklarını da... Belki de bu seslerin duygularına değmesini engellemeye çalışıyor. Belki dalgaların ruhundaki kayalara ulaşmasını, o kayaları tokatlamasını istemiyor. Ne düşünüyorsa, gözleri kapalı? Hareketsiz oturuyor şezlongun üzerinde.

Bir süre hareketsiz kaldıktan sonra, kıpırdanıyor hafifçe. Kumun üzerinde tuttuğu kocaman ayaklarıyla kumun üzerine basıyor. Basıp ayaklarını sağa sola oynattıkça, kum şekilden şekle giriyor.

Ama o da ne? Kumu ezme sırasında siyah, küçük bir böcek çıkıyor kumun üzerine. Telaşsız yürümeye başlıyor. Gerçi yürüyor mu, sürünüyor mu pek belli değil. Ama bu küçüklükte sürünge hayvan pek bilindik bir şey değil. O nedenle yürüyor olmalı.

Güneşin altında pırıl pırıl parlayan, gümüş rengi, altın rengi, kahverengi kum tanelerinin üzerinde, küçük kara bir böcek. Çekirge olsa zıplardı, bilinirdi. Bu kumsal ortamda yaşayan kaplan böceği, patates böceği vardır da hangisi acaba? Karanlık böceği olabilir mi, bu pire kadar küçük yaratık?

Minnacık kara böcek yürüyor. Acelesiz biçimde hareket ediyor. Adamın iki ayağının arasındaki bölgede geziniyor. Milyonlarca kum tanesini, onların pırıltılarını bastırıp göze batmayı başarıyor.

Adam sağ ayağının parmaklarını kuma sokuyor. Ayağının üst tarafında kalan kumları, çok fazla çaba harcamadan, belki böceği ciddiye almadan böceğin üstüne serpiyor. Olmuyor. Kumlar böceğin üzerini örtemiyor. Böceğin bundan korktuğuna ilişkin bir belirti de yok. O yürüyor, umursamaz bir edayla. Adam bakışlarını geri alamıyor. Böcekte kalmış durumda kara bakışları. Dalgaların sesini de duymuyor artık. Dalga var mı yok mu onun da farkında değil. Ayağını biraz daha derine batırıyor. Bu kez daha sert bir hareketle daha fazla bir kum kütesini böceğin üzerine fırlatıyor. Bu kez başarıyor. Böcek, kumların altında kalıyor. Rahatlıyor adam. Kılı göğsünün hareketinden derin bir nefes aldığı anlaşılıyor. İlgilenmiyormuş gibi çevreye bakınsa da arada bir ayaklarının arasındaki alana bakıyor yine. Ama kum tanelerinde hiçbir hareket yok. Çok hafiften esen rüzgârın hareket ettirdiği sayılı kum tanelerinin dışında, kumlar hareket etmeyi unutmuş gibi duruyor.

Güneş kum tanelerini cilalamayı sürdürüyor, gözler de kamaşmayı. Ama ayaklarının arasındaki alanda hiçbir kıvılcık yok. “Başardım,” diye geçiriyor içinden, “Dikkatimi dağıtan, gözüme batan bu kara böceği, etkisizleştirdim.” Kafasını kaldırıp, kumsala bakıyor. “Kum taneleri gibi hareketsiz olmalıydı. Farklılaşmamalıydı. Farklılaşırsan, uysal kum taneleriyle kapatılırsın,” diye mırıldanıyor. Yüzünde pis bir tebessüm.

Sırtını dikleřtiriyor ağır bir kibirle. Göğsündeki iğrenç kıllar neredeyse alkış tutacaklar.

Bu rahatlamayla kafasını sağa çeviriyor, oradan gelen seslere. Baba-oğul futbol oynuyorlar. Terlikleriyle kale yapmışlar. Güneşin altında kořturuyorlar. Bağırıyorlar. Her basışlarında, kořmalarında, topun düşüşünde kumlar şekilden şekle giriyor. Gol atan bağırıyor. Zamana karşı mı, sayıya karşı mı oynadıkları belli değıl. Adam, deniz, dalga, doğa umurlarında olmayan baba-oğlu büyük bir kıvançla izliyor. “Herkes futbol oynamalı. Oynamıyorsa da izlemeli,” diye haykırası geliyor.

Tam böyle düşünürken ve rahatlamışken, kumların bir bölümünde küçük bir hareket oluyor. Kum taneleri, altlarında oluşan bir boşluğu doldurmak istercesine kayıyor aşağıya doğru. Bir süre sonra aralarından küçük kara böcek boy gösteriyor. Kumların üzerine çıkıyor. Önce duruyor. O kadar küçük ki, fark edilemiyor ne yaptığı. O da olasılıkla çevreyi seyreliyordur. Belki yeniden güneşe çıktığı için gözlerini kırptırıyor. Varsa kollarını güneşe, gökyüzüne kaldırmıştır belki. Adam böceğin ne yaptığını bilemediğinden, “Kaçar herhalde,” diye geçiriyor içinden, “Uzaklaşır buradan, benden, bu çevreden.” Ama yanılıyor. Hiç acelesi yok böceğin. Kafa tarafı adama dönük, duruyor. Meydan okuyor olması, büyük olasılık. Belki ellerini beline dayamış, “Hadi gel,” diye bağırıyordur.

Sonra yine sakın sakın yürümeye başlıyor.

Merakı yükseliyor adamın, “Ne ayak bu?” diye geçiriyor içinden. Merakını gidermek istiyor. Eğiliyor, baş ve işaret parmağıyla böceğı yakalamaya çalışıyor. Böcek bir hamle yaparak koca parmaklarından arasından kurtuluyor. Bu arada yan taraftaki şezlongda yatan genç kız gözlüklerinin ardından, adamın yaptıklarını şaşkın biçimde izliyor. Bir hamle daha yapıyor adam ve bu kez yakalıyor böceğı.

Gözlüklerini çıkarıp, gözlerine yaklařtırıp bakıyor. Ama böcek o kadar küçük ki, ağzını, gözlerini, hatta bacaklarını ayırt edemiyor. Neresinden yakaladığı belli bile değıl. Ama orada da rahat durmuyor bu inatçı yaratık. Adam elini çantasına sokup, yakın gözlüklerini alıyor. Onu mercek gibi kullanıp büyötmeye çalışıyor görüntüyü. Olmuyor, anlamıyor. Bu yarattığı çözemiyor bir türlü. Bir çağrışım bile yapmıyor. O kadar çaresiz ki böcek karşısında.

Sinirleri bozuluyor. Sabırla bu ana kadar gelmişken, sabrının taşmaya başladığını hissediyor. İki parmağının arasında, neresinden kısırdığını bile bilemediği bu böceği, şu an ezip, yok etmek aklından geçmiyor değil. Ezse, eline bulaşacak bir şey bile yok. Olsa ne yazar, kuma sil gitsin.

İki parmağı arasında ezmekle, suya sokup boğmakla serbest bırakmak arasında karmaşık duygular içindeyken, böcek bir biçimde parmaklarının arasından kurtuluyor. Kumların üzerine düşüyor mu demeli, atlıyor mu... Fakat o kadar küçük olmasına karşın, kumların üzerine düşmesiyle birlikte epeyce kumun yukarı fırlamasına neden oluyor. Kısa süren hareketsiz bir andan sonra böcek yavaş yavaş yürümeye başlıyor.

Taşan sabrı adamı daha sert davranmaya yöneltiyor. Bu kez işi rastlantıya bırakmak istemiyor. İki avucuna doldurduğu kumları böceğin tam üstüne döküyor. Hatta eliyle kumları aşağıya doğru ittiriyor. Bütün gücünü kullanıyor bunun için. Bir ara dilini çıkarıp, onu bile ısıyor.

Artık kara böceğin yukarı çıkamayacağından emin olduktan sonra kalkıp denize gidiyor. Yüzüyor biraz. Ama ilk girdiği gibi rahat değil. Tedirginlik ve gerginlik kulaç atışlarına yansıyor. Nedense böceğin yarattığı gerilimin cüssesinden büyük olduğunu fark ediyor yüzerken. Bu nedenle birkaç kez dalıyor suya. Uzun kalmaya çalışıyor suyun altında. Gerilimini suyun altında boğmaya çalışıyor. Her çıkışında da kafasını sağa sola sallayıp, nefesini sesli sesli dışarı verip, kurtulmak istiyor böcek kâbusundan.

Epey rahatladığını hissettiği zaman acele etmeden sudan çıkıyor.

Oraya bakmadan havlusunu alıyor. Kurulanıyor. Birileri yürüse, ezse de hareket olsa diye bekleyen geniş ve uzun kumsala bakıyor.

Baba-oğul maçı bitirmişler, denize girmişler. Onları izliyor kısa süreliğine.

Yan komşusu genç kız yakındaki büfeden dondurma almış, yalaya yalaya geliyor.

Adam şezlongun üzerine oturup, içindeki dürtüyle kuma bakıyor.

İnanamıyor. O bit kadar gövdesinin yarısını kumların üzerine çıkarmış olan böcek orada. Küçük kara böcek, ona bakıyor. Belki arka bacaklarına

yaslanmış biçimde. Hareketsiz. Onu beklemiş gibi. Şaşıyor adam ne yapacağını. Kendisiyle bir kara kuru böceğin bu inatlaşması onuruna dokunuyor. Bu böcek kendisini tanımıyor belli ki, neler yapabileceğini düşünemiyor. O nedenle göstermek gerekiyor kendisine. Artık haddini bildirmek gerekiyor.

Adam bu kez iki avuç kumu üzerine boca ediyor. Sonra elleriyle değil, koca ayaklarıyla ezmeye başlıyor kumu. Koca kıllı gövdesini, kalçalarından başlayarak sağa sola hareket ettiriyor.

Basıyor, basıyor... Eziyor, eziyor... Ayak tabanlarını çevire çevire yükleniyor kumlara. Dişlerinin gıcirtısı yayılıyor çevreye...

Sonra apar topar havlusunu çantasının içine atıyor. Tişörtünü giyiyor. Terliklerini ayaklarına geçiriyor.

Hızla arabasına doğru gidiyor. Arkasına bakmadan, bakamadan.

Şemsiyenin altındaki genç kız, dondurmasının son kısımlarını yavaş yavaş yalarken, adamın arkasından şaşkın şaşkın bakıyor.

Kefalos (Kos), 29.05.2018

Yazmayı Bitirme Tarihi: 20.06.2018



## **kurumuş yapraklar**

Sahaflara uğradım bugün. Almak istediğim, bulmayı umut ettiğim yayınların bir listesi cebimde. Gerçi sahaflara yalnızca kitap-dergi almak için de gidilmez. Sahaflara gidilir, yalnızca. Sahaflardaki kitapların günceli kokmaz, eskimişi kokar. Denk gelirse, her tarihten, her türden kitaplarla başka nerede buluşulabilir? Bir listeyle gitsem, liste dışı çok kitap alıp çıktığım olmuştur sahaflarda. Yani liste bağlamaz beni aslında. Oradaki kitaplar bağlar. Hiç aklıma gelmeyenler kendini gösteriverince, almayacak mısın onu? Nasıl kıyarım ona?

Bir tören havasıyla yaklaşıyorum sahaflara. Pasajın girişinde dururum genellikle. Yani herhangi bir dükkâna girer gibi, elimi kolumu sallaya sallaya girmem. Hele hele eşiği hızlı biçimde geçip içeri dalmam. Sahaflara girip çıkmanın bir edebi, adabı, bir farkı olmalı. Bu eşikte, sokaktakinden çok farklı bir koku karşılar insanı. Bu koku, eşikte durur. Dışarı çıkıp, Beyoğlu'nun curcunasına karışıp yok olmaz. Kendisini çekecek ciğerleri bekler. Ben de bu içten karşılamaya karşılık veririm. Birkaç kere ciğerlerimi tam doldurur, az boşaltırım. Son dolduruşumu ise hiç boşaltmam. Biraz sonra başlayacak gezmenin ilk enerjisidir bu. Daha doğrusu, konsantre dozu. Kaç doz alacağım gün gün değişir. Zamanı kullanma açısından disiplinli bir kişi olmama karşın, bu eşikten sonra terk ederim zamanı. Bu nedenle saatimi yanıma almam genelde, alırsam da çantama atarım. Sahaflar turuna zaman biçmek olmaz. Bir de cep telefonumun sesini dibine kadar kısarım. O mekânda olmanın hiçbir dış etken tarafından rahatsız edilmemesi gerekir. Kitaplar, tezgâhlar, raflar seni ne kadar tutarsa, o kadar kalınır içerde. Tutamamışlarsa, kendimi ikinci kapının önünde bulurum zaten. Ben girişimi Meşrutiyet Kapısı'ndan yaparım. Çiçek Pasajı kapısından çıkarım. Çıkışta, boğazımı ıslatma opsiyonunu açık tutarım hep.

İlk sahaftan başlarım kitaplarla buluşmaya, temas etmeye. Dükkânların önündeki tezgâhlarda sergilenen kitaplar ilk göze çarpanlardır. Dükkânların içindeki rafları unutmamalı. Yeni bir kitaptan farklıdır bu

kitaplar. Çok el değmiştir. Çok yürek yanmıştır, sızlamıştır, ağlamıştır. Göz yaşlarını içmiş olanlar, kakhaha sesleri bulaşanlar, içinden çıkılmaz düşünceleri saklayanlar sana bakarlar. Çok göz izi, parmak izi vardır sayfalarında. Görmesem de bu izleri, duyumsarım. Daha önce bu kitapları avuçlarına alan elleri, sayfalarını çeviren parmakları düşünürüm. Kaç farklı iz varsa, hissetmeye çalışırım. Bazılarında parmakların uçlarından satırların arasına süzölmüş hüznler kıpırdatır yüreğimi. Sayfalar okşanmıştır, sevilmiştir. Bu nedenle yumuşacıktırlar. Matbaadan yeni çıkmış kâğıt gibi sert değildirlir. Sayfayı çeviren parmak uçlarım pamukla sevdalaşır gibidir. İlerlerim yaprakların arasında. Altı çizilen satırlar. Derkenardaki notlar. Bu sayfa bir kez daha okunacaktır. Bir yerine dokunmuştur yüreğın. Belki dalınıp gidilmiştir, yazılanlar üzerine. Unutulmamak istenir. Bir not düşölmüştür, bir işaret konulmuştur.

Bazen birbirlerine sorarım kitapları... Onlarla dedikodu yapmayı denerim. Neler anlattıklarını, aralarında neler konuştuklarını öğrenmeye çalışırım. Kitaplar hep birbirlerine sokulmuşlardır. Tek başına duran kitap yoktur tezgâhlarda, raflarda. Diğeriyile en azından dirseğı temastadır. Bazıları kol koladır. Bazıları yeni tanışmanın utangaçlığında. Alıcıları erken çıkmaz inşallah. Ayırmaz onları. Bir araya geldiklerinde, bir günden fazla sürmez, birbirlerine sevdalanır giderler. Ondan sonra ayırmak daha acıdır.

Hep serindir sahaflar çarşısı. Hep bir hava akımı vardır. O nedenle kitapların üşüyüp üşümediklerini merak ederim. Karanlıktan korkup korkmadıklarını. Düzensizlikten ürküp ürkmediklerini. Tozların onları hapsirtip hapsirtmediğini.

Belleklerine çok şaşarım dükkân sahiplerinin. Bir kitap adı söylersin, hemen “Yok!” diyebilirler. Ya da “Var!” demeden, yerlerinden kalkıp raftan alıp getirirler kitabı. Nokta operasyonu. Koca dükkânda bir düzen vardır. Bana curcuna gibi görünen, onların düzenidir. O curcunada benim sabaha kadar arasam bulamayacağım kitabı, “tak” diye getirip, eline verirler. Aranmaz o kitap. Hemen bulunur, getirilir. Belki de alıcı adını söylediğinde, kitap fısıldar yerini, “Ben buradayım,” der. Dükkân sahipleri demişken, hadi abartmayayım, yanıt vermeden beş-on saniye düşünenler de olur. Aradığın bir kitabı bulmanın mutluluğı farklıdır.

Bunu bazen dışa vurursun, bazen vurmazsın. Dükkân sahiplerinin bilgisayara baktıkları çok enderdir. Kitaplar, raflar, sıralar belleklerindedir. Kitabı sana verdiklerinde boşaltırlar orayı. Aynısı gelirse nereye konur acaba? Aynı yere mi? Bilemem ki düzenlerini. Çözemem. Bulunan kitabı atarım çantama hemen. Karıştırmadan. Önce o kitabı bulmanın mutluluğunu yaşamak gerekir. O haz başkadır. O sevincin bir dokunduktan sonra uçup gitmesi istenmez. Bu istemli bir şey değildir gerçi. Sevinç de hemen kanatlanmaz. Seninle gezmesini sürdürür. Diğer sevinçlerle tanışır. Bu doyum yaşanmadan sonraki aşamaya geçilmez. Bu nedenle bulmanın sevincinin ardından karıştırmanın zevkini sonraya bırakırım. Ona hemen girişmem. Sevinçlerimi birbirine karıştırmak istemem. Ama tezgâhta dikkatimi çeken kitapları karıştırırım. Çantam kolumu ağrıta kadar doldururum çantamı. Çantam dolunca zor olanı yapar, çıkış kapısına yönelirim. Çiçek Pasajı kapısından çıkarken, kafamı pasajın içine sokup, ciğerlerimdeki tüm havayı üflerim içeri. Yanımda götüremem. Hele caddeye hiç teslim edemem. Değerini bilen var, bilmeyen var. Bir veda seremonisidir bu. Ve her keresinde gözüm arkada ayrılıyorum oradan.

Bugün canım soğuk şeylerle soluklanmak istemiyorsa, sıcak şeylerin yeri bekler beni. Nedense tutucuyumdur bu konuda. Ya o ya da budur gideceğim yerler. Bugün canım da kanım da kahve diyor. Ayaklarım yönemişler bile. Kafe hep bekler. Hep kapıları açıktır. Kucağı sıcaktır. Yerim de bellidir. Yani daha önce biri yerleşmediyse. Yerleşen bir varsa, bir gözüm ondadır. Kalkar kalkmaz kaymam oraya. Garson bilir. Oturtmaz başkasını. Ama ben yine de o kalkmayacakmış gibi yerleşirim bulduğum masaya. Kahvem gelmeden çantamı asla açmam. Önce kahvem kokusuyla, aromasıyla, ılıkılığıyla sarmaşırım. Kafedeki hava akımına kapılan aromayı geri çekerim. Alamadığım tadı ağızımda gezdiririm. Son damlasına kadar içerim. Fincanı yıkamasan olur yani. Ondan sonra dışarıyla bağlantımı keserim. Tek tek çıkarırım kitapları. Kahvem keyfi, kesintiye uğramadan sayfalarda gezinmenin zevkiyle sarmaşır. Bedenim zevk olur, duygularım, ellerim, hele hele gözlerim. Hazza dönüşürüm tümünden. Çevrem, oturanlar, çay kahve içenler, sokaktan geçenler umuruma değildir. Farkında bile olamam onların. Bu tanışmanın hazzı, yorgunluğumu, kederlerimi, sıkıntıları dağıtır.

Başka bir insan olurum. Mutsuz bir ülkede, mutlu bir çocuğun şımarıklığına bürünürüm.

Hiç acelem yoktur. Sayfaları okumam. Çeviririm yalnızca. Aslında içlerinde ne olduğunu önceden biraz bildiğim için, aldığım bu kitapların sayfaları arasında bir gezinmedir bu yalnızca. Yolu tanıma girişimi diyelim. O yolla tanışma. Yapılacak yolculuklara hazırlık. Daha önce bu sayfalara gizlenmiş sesler canlanır. Onları dinlerim. Dikkatimi çekenler, boğazları düğümlenenler, kıkırdayanlar...

Son sayfaya gelince, kapağı kapatırım. Ama hemen çantama koymam. Olur mu? Ne işi var onun çantanın karanlığında? Onun da hakkı, kafeye gelenleri izlemek. Dinlemek. Sokağa bakmak. Onu özenle masanın üzerine koyarım. Sağ tarafa. Kahveden sonra çay saatim gelmiştir. Bardaklar, ben söylemeden değişir. Bu tür sıvı şeyleri hep sol tarafıma koyarım. Uzağa. Olabildiğince uzağa. Bir sakarlık olup da devrilmelerine dayanamam. O sayfalara sıcak sıvının değmesine. Benim derimden daha fazla yakar onları bilirim. Sonra elimi daldırırım çantama. Elime hangisi gelirse. Önce kapağa bakarım. Sonra arka sayfaya. Ondan sonra dergi ya da öyküyse içindekileri okurum. Sonra çevirmeye başlarım sayfaları.

Bugün aldığım kitaplardan birinin yapraklarını karıştırırken, kitabın hemen hemen ortalarında kurumuş bir yaprak çıktı karşıma. Durdum. Yaprğa baktım. O da bana baktı. “Ben sana anlatayım,” diye bir ses. Çevreme bakındım. Arkama döndüm, “Tanıdık biri, kulağıma bir şeyler mi fısıldıyor?” diye. “Benim,” dedi, “Ben, gözlerinin içine baktığın yaprak...” Dalgınlıktan uyanır gibi bir sarsıntı geçirdim, şöyle bir silkelendim. “Benden başka kim daha iyi bilebilir neden burada olduğumu?” Evet anlaşıldı. Konuşmak istiyordu. “Ama şimdi olur mu?” dedim. Gözleri açık bakıyor. “Hani, acelen yoksa” dedim. Hiç elimi değdirmedim. “Bir yere gitme sakın! Konuşacağım seninle” dedim. Ama sanki acelesi vardı. Yerinde duramıyor gibi geldi bana. Yaramaz bir şeye benziyor. “Kayar, düşerim” diye mi korktu, acaba? Belki de kayıp, düşüp, sonra da havalanmak niyeti. Kapıdan çıkıp gitmek. Kendi hikayesinin peşine düşmek. Benim de aklım kalmadı değil hani. Bir çay daha söyleyip, dinlesem mi onu acaba? Ama çantadaki kitaplar bekliyor beni. Hepsiyle tanışmadan kalkamam ki buradan. Onların da hakkı

çantadan masanın üstüne çıkmak. Ben yine de ara verdim bu işe. Çay içerken caddeyi seyrettim biraz. “Belki de şurada yürüyenlerden biridir bu yaprağı koyan,” diye içimden geçirmedim de değil. Onu görecekmışım, tanıyacaktım gibi bir duygu kıpraştı içimde. Ufak bir olasılık da olsa. Ama tüm karşılaşmalar bir olasılık değil mi? Ben yine de eve gittiğimde, odamın sakinliğinde ve sessizliğinde önce yaprağı dinleyip, sonraki gelişimde caddeyi gözlemeye karar verdim.

Sağ elim, hiç bakmadan yine çantaya daldı. Valla hiç okşamadan, ayrımcılık yapmadan alıyorum. Seçmiyorum. Alıyorum. Elime hangisi gelirse. Bir dergi geldi. Serisini tamamlamaya çalıştığım bir öykü dergisi. Çok üzüldüğüm bir dergi bu. Elli beş sayı yapmış. Yaşamına son vermiş. Ben otuz yedi tanesini on yıl sonra buldum. Arıyorum ve tamamlayacağım. Az kaldı. Bu sayı bir öykücüye ayrılmış. Kitaplarını aldım bu ünlü yazarın. Ama sıra gelmedi okumaya. Karıştırıyorum sayfalarını. Bunun yaprakları saman değil. Beyaz. Öykücünün eski fotoğrafları var, metinlerin arasında. Geçen yüzyılın objektifleriyle çekilmiş. Öykülerinden seçmeler yapılmış. Bunlara ilişkin eleştiri yazıları. Haydaaa! Yine bir kurumuş yaprak. Ya da yaş konmuş da kurumuş. Sanki öyle. Sayfada izi var. Canlı döneminden kalma. Ama kusura bakmasın. Buna ayrıcalık tanıyamam. Hiç yüz vermedim. Önceki hırçın çocuğun kayıp düşmesinden korkarım. O nedenle “Otur, oturduğun yerde,” dercesine davrandım ona. Galiba biraz kaba oldu. Onun acelesi yok gibi geldi bana. Sanki fısıldayarak konuşacağı bir anı bekliyor. Anlatacaklarını başkasının duymasını istemiyormuş gibi.

Bir çay daha gelmiş o ara. Caddeden gözümü masaya çevirdim. Olamaz. İkisi de sayfaların arasından çıkıp, masaya oturmuşlar. Gözümün içine bakıyorlar. Eeee, ben de dışarı bakamam ya. Ben de gözlerinin içine bakıyorum. Benden bir hareket bekliyorlar gibi. Ama katı günümdeyim bugün. Yüz vermedim. Vermemeye de kararlıyım. Kafamı caddeye çevirdim. Kulaklarım masada. Tırıs tırıs sayfalarının arasına gittiler.

Ama kafam da onlarda. Ne zaman alınmıştı bu kitap, bu dergi? Ne zaman okunmuştu? Okunmuş muydu? Bu yapraklar hangi ağaçtan koparılmıştı? Hiç dikkat etmemiştim. Bir çiçek yaprağı mıydılar yoksa? Bir kır çiçeği mi? Saksı olabilir mi acaba? Ya da bahçede boy vermiş bir çılgının yaprakları? O el onları neden koparmıştı? Ya da koparmayıp da kopmuş

bir yaprağı mı aldı yerden? İlle de bir nedeni olmalı. Bir duygunun kurutulması mıydı bu yapraklar? Yoksa duygunun korunması mı? Bir anının sarartılması olmasın? O duygu ne olabilir ki? İnsan mutluluktan da koparır bir yaprağı canım! Hep kederden neden olsun ki!? Caddeye bakarken bunlar geçiyor aklımdan. Başka neler geçmiyor ki. Şimdi soruları sıralasam şuraya... Yani... Bin bir türlü olasılık aklıma gelip giderken, yaprakların sitemlerini duyuyorum. Birbirleriyle dalaşıyorlar. “Ben başlayacaktım anlatmaya, sen dürttün...”

Üç saat oturmuşum meğer burada. Sahaflardan çıkarken saatimi takmıştım. Şimdi baktım. Yaklaşık üç saat geçmiş. Artık kalkmalıyım. Yürüyorum caddede. Meydana doğru. Ahh Cadde! Senin nerenden yürümeye başlasam, kalan kısmın benim sonsuzum. Bir türlü sonunu getiremem. Getirdiğimi sandığım yerlerinden geri dönüşlerim çok olmuştur. Senin gördüklerini anlatmanı isterim. Gözlediklerini. İki bin yaşında varsın değil mi? Ve sen hiç ölmeyeceksin. Ne güzel. Ama doğal olarak ben bunu kıskanamam. Ayrıca neden kıskanayım ki! Sevenlerinden biri olmak yetiyor bana.

Tam meydana çıkarken mutlaka veda ederim caddeye. “Görüşmek üzere,” derim. İki dost gibi ayrılırız. Arkama bakmadan metroya yürürüm.

Ama bugün bir farklılık var. Sırt çantam kıpır kıpır. Meydanın gürültüsü içinde bazı fısıltılar geliyor kulağıma. Bazen homurtuya dönüşüyor. Dalaşmalar da olabilir. Ama meydan bayağı gürültülü. Sesleri seçemiyorum. Bir ara, “Benim hikayem seninkinden farklı,” dediğini anladım, birinin diğere.

Nasıl sabırsızlanıyorum bir an önce eve gitmeye.

Metronun uğultusundan sesleri duyamıyorum artık. Ama çantamın içindeki kıpırdaşmalar sürüyor.

Sırtıma aldığım darbelerden anlıyorum...

Levent

Yazmaya Başlama: 08.05.2017,

Bitirme Tarihi: 28.12.2021+17.01.2022

## kutunun sırrı\*

Günün birinde babası aniden ölüverdi. Adam genç sayılırdı daha. Hiç beklenmedik bir anda öbür dünyaya göç etti. Oysa sağlıklı görünüyordu. Baharda saç başı yaprakla dolup taşmasa da birkaç çöl çiçeği açıyordu işte. Ama sonbaharı göremeden yazın bir sabahında uyanamadı bir daha.

Annesi ağlıyor, sızlanıyordu.

O ise önce şoka girmiş, sonra “Hadi siktir!” çekmişti içinden. Hüngür hüngür ağlayamamıştı. Bu erken, beklenmedik ölüm onu galiba şoka sokmuştu. O şokta da bencillik duyguları kabarmış olmalı. Çünkü kendisi için kaygılanmıştı.

Bir eli yağda, öbür eli balda, “Bu paralar nasıl kazanılıyor?” diye hiç sormadan yaşayıp gidiyordu. Bir evin bir çocuğu olması nedeniyle, hesap da sorulmuyordu. Şimdi bu düzen bozulursa, bir sıkıntıya girerse ne yapardı?

Sahi nereden geliyordu bu paralar?

Otuz sera olan bir alanda sebze üretilip satıyordu babası. Bunu biliyordu. Ama kaç kere dolaşmıştı aralarında? İçlerine hiç girmiş miydi? Kaç kişi çalışıyordu? Nasıl çalışıyorlardı? Belki çocukluğunda dolaşmıştı. Ama delikanlı olduktan sonra, sebze üreticiliği ona “köylülük” olarak gelmeye başlamıştı. Uzaktan gördüğü, yaklaşmanın içinden gelmediği bir alandı orası.

---

\* Mekân ve ad seçimini Sevgili Dostum Hüseyin Erdoğan’ın anısına yaptığım bu öykü, anonim bir anlatımdan esinlenilerek kurgulanmıştır.

Ama onun için uzakta kalan o alanda arkların dnmesi gerekiyordu. Yaşamları buna baėlıydı. Kendisi daha ėrenciydi. Annesinin bir işi yoktu. Baba, bankada para bırakmış mıydı? Bunu da bilmiyordu. Tanrım, ne kadar ok şey vardı, ėrenmesi gereken.

lmnden bir hafta sonra babasının ofisine gitti. Koltuėun arkasında Muslu Dedesinin erevelenmiř portresi asılıydı. O, koltuėa ynelirken, dedesi ciddi bir yzle ona bakıyordu. Korkarak oturdu koltuėa. Oturdu ama, arkasındaki fotoėraftan bir el uzanacak, kulaėını ekip, “Bu koltuėu doldurmak kolay deėildir, delikanlı!” diyecek gibiydi.

Babası, “Sebze reticiliėinin babasından kaldıėını, ama serada retime kendisinin getiėini” syler dururdu. Bu yinelemelerin anlamını, belki iinde olan, ama onun gremediėi uyarıyı hi ciddiye almamıřtı.

Ofise geldiėini duyan kâhya hemen damlamıřtı. Elleri gbeėinin zerinde baėlanmış, “Bařınız saė olsun Uėur Bey. ok eyi adamdı Hseyin Bey. Allah bořluėunu hissettirmez inřallah!” dedi. Bakıřlarını dřemeye evirdi.

İlk sorunu burada yařamıřtı. Adama ne diyeceėini bulamamıřtı bir trl. Adam “Bulsun” diye epey beklemiřti. Bir ses ıkmayınca, “Kahvenizi nasıl yaptırılır?” diye sormuřtu.

“Ben kahve imem. Kola getir bana. ok soėuk olsun,” diyebilmiřti. Ricayla emir arası bir tonla syledi bunu. Koltuktan mıydı neydi?

Kâhya kola getirmek iin ıktıėında, o halen ne demesi gerektiėini dřnyordu.

Ne yapacaėını bilmez ne diyeceėini dřnemez durumda oturup kolasını iti. Yarım saat sonra da ofisten ıktı. nce seralara ynelir gibi oldu. Bir iki adım attı. Ama sonra geri dnd ve evlerine doėru yrmeye bařladı.

Evde taziyelerin yoėunluėu biraz azalmıřtı. Ama annesinin yzndeki hzn olduėu gibi duruyordu. Ufak ufak bir şeyler yapmaya bařlamıřtı. İlk gnden beri teyzesi yanlarından hi ayrılmamıřtı. Eve dndėnde annesiyle konuřmaya karar verdi. Lafı hi dolandırmadan da sordu: “Ne olacak bizim halimiz? Bu seralar?” Uzatmaya gerek yoktu. Annesi anlamıřtı. Gzlerinin iine bakarak “Bekir Amcanla bir konuř,” dedi. O

kadar. Bekir Amca, baba tarafından da anne tarafından da bir akrabaları değildi. Ama babasının çok sık birlikte olduđu saygın bir insandı.

Gitti Bekir Amcaya. Bekir Amca, “Gel evlat, bahçede dolanalım seninle. Açık hava iyidir,” diyerek onu bahçeye çıkardı. Yürümeye başladılar.

“Babanla muhabbetimiz hem geniş hem de derindi. Hem sever hem de sayardık birbirimizi. Erken ayrıldı aramızdan. Çok üzgünüm, çok...” Sustu. Ağır adımlarla meyve ağaçlarının arasında dolanıyorlardı. “Gel şurada oturalım biraz,” dedi. Çardağın altında, belli ki kendinin yaptığı bir tahta bankın üzerine oturdular.

“Sen bana Hüseyin’in emanetisin şimdi. Onun emaneti... Önce sen söyle bakalım.”

“Bekir Amca, annem seninle konuşmamı söyledi. Bu seralar... Sebzeçilik... Ben bu işlerden anlamam. Üstelik üniversiteye yeni başladım. Bu tatil bitecek. Derslerim başlayacak... Ne yapacağız biz? Nasıl yapacağız?”

Dinledi Uğur’u Bekir Amcası. “Dur hele! Düşünelim biraz. Nasıl olacak bu işler? Acelesi yok. Ben kâhya ile de konuşurum.”

Kalktılar. Yürümeyi sürdürdüler. Bir ağaçtaki elmaları okşadı Bekir Amca. Çimlerin arasındaki bir ayrık otunu kökünden söktü.

“Sen beş gün sonra yine gel bana,” dedi.

Ayrıldılar.

Beş gün ne yapacağını bilemeden oturdu evde annesiyle. Ne olacaktı beş gün sonra? Merak etmeye de başlamıştı. Sonunda o gün geldi. Ve Bekir Amcasına gitti.

Bekir Amca onu yine sevecenlikle karşıladı. Yine bahçeye çıkardı. Önceki görüşmelerinde oturdukları banka oturdular. Bekir Amcanın elinde bir poşet vardı.

Hâl hatır soruldu. Ama Uğur diyalogun bu aşamalarının bir an önce geçmesini istiyordu. Bekir Amca halden anlayan adam olduğundan fazla uzatmadı zaten.

Elindeki poşetten bir tahta kutu çıkardı.

Kutu, neredeyse avuç içi kadardı. Çok güzel yapılmış ve cilalanmıştı. On beş santime sekiz santim boyutlarında, üç santim yüksekliğindeydi. Kapağında küçücük bir Çin kilidi asılıydı ve kapalıydı.

“Bak evlat, bu kutu önemli,” diye anlatmaya başladı. “Bu kutuyu sana vereceğim. Bir ay boyunca sende kalacak. Bir ay sonra bana getireceksin,” dedi ve sustu.

Uğur meraktan delirecekti. Tamam kutuyu alacaktı da ne yapacaktı? Ne vardı bu kutunun içinde? Annesinden okunmuş muska hikâyeleri dinlerdi. Öyle bir şey miydi? Kilidin anahtarını da verecek miydi?

Uğur’un şaşkın bakışlarla izlediğini gören Bekir Amca, kutuyu ona uzattı. Uğur çekinik duygularla uzandı ve kutuyu aldı. Eğreti biçimde tutuyor, şaşkın bakışlarını kutudan ayıramıyordu.

“Şimdi bu kutuyla ne yapacaksın? Her gün erkenden kalkıp, sabah 08.30’da bu kutuyu bir seraya koyacaksın. İlk gün, birinci seraya götürüp, çalışanların dikkatini çekmeyecek bir yerine bırakacaksın. Öğleden sonra 13.30’da kutuyu oradan alıp, o seranın içinde başka bir yere bırakacaksın. Çalışanların dikkatini çekmeyecek bir yere. Aslında saklayacaksın demek, daha doğru. Sonra akşam 17.00’de gidip kutuyu alacaksın ve odana götüreceksin. İkinci gün ikinci seradan başlayarak bunu yineleyeceksin. Böylece bir ayın sonunda bu kutuyu her serada iki farklı noktaya koymuş olacaksın. Otuz birinci günde de burada seninle buluşacağız. Yanında kutuyu getirmeyi unutma sakın!”

Uğur ne bir şey sorabildi ne de söyleyebildi. Bekir Amcasının elini öptü. İçine kutuyu koyduğu poşeti aldı ve ayrıldı. Evlerine gitti. Odasına girdi. Dolabın çekmecesine koymadan önce, kutuya uzun uzun baktı. Bir şey bulmaya çalışır gibi inceledi. Kilidi yokladı. Kapalıydı. Kutuyu çekmeceye koyup kapattı.

Annesinin yanına gitti. Annesi ne yaptıklarını sordu. O da Bekir Amcasının bazı öğütler verdiğini söyledi. Annesi çok da uzatmadı. Uğur daha sonra dışarı çıktı.

Dışarıda, arkadaşları ile konuşurken kutu hep yanındaydı. Neredeyse çekmeceye bıraktığından kuşku duyacaktı. Arada bir montunun cebini yokluyordu, “Yoksa orada mı?” diye. Akşam kutuyu masasının üzerine çıkardı. Bakıştılar karşılıklı. Kutu uykuyu da kaçırmıştı odadan.

Geç saatte uykuya dalabildi.

Sabah sekizde uyandı. Kutuyu poşete koydu. Annesi onu bu saatte ayakta görünce şaşırmadı değil. “Hayrola?” demekle yetindi. “Seralara kadar gidip geleceğim. Kahvaltıyı dönünce ederiz,” dedi ve çıktı.

O saatte seraların alanına girince, kâhya onu gördüğüne inanamadı.

Ceketinin iki yakasını birbirine getirdi ve “sabah şeriflerinin hayırlı olmasını” diledikten sonra, “Bir emri olup olmadığını,” sordu. Yoktu. Seraları gezecekti. Ona eşlik etmesine de gerek yoktu. İşine bakması iyi olurdu.

Ayrıldılar.

İlk seraya girdi. İki kadın eğilmiş çalışıyorlardı. Onlara “Günaydın,” dedi. Kadınlar onu tanımadıklarından şaşkın biçimde baktılar. “Hoş geldin,” dediler. “Ne yaptıklarını?” sordu. Patlıcan dikiyorlardı. “Kolay gelsin,” dedi. Serayı denetliyormuş gibi gezinmeye başladı. Köşede tahta kasalar vardı. Duvarda bir pano asılıydı. Onları incelemeye koyuldu. Sonra poşetteki kutuyu çıkardı. Panonun arkasındaki boşluğa yerleştirdi. Kadınların onunla ilgilendikleri yoktu. Dışarı çıktı. Çevreye bakındı. Sonra geri döndü ve evlerine gitti.

Hafiflemişti. Sanki çok önemli, ama ağır bir yükü güvenli biçimde hedefine ulaştırmıştı. Kadınların fideleri nasıl hızlı diktikleri geldi birden gözünün önüne. Patlıcan fidelerini.

Annesi çoktan kahvaltıyı hazırlamıştı. Yediklerinin tadı farklı geldi ona. Aromaları, tatları... Annesiyle keyifli bir sohbet yaptılar. Uzattılar kahvaltıyı. Çaylarını daha bir höpürdeterek içtiler.

Kahvaltıdan sonra balkonda oturdu bir süre. Zaman geçmiyordu. Saatin 13.30 olmasını bekliyordu sabırsızlıkla.

Odasına gitti. Bir şeyler okumayı denedi. Kendini veremedi.

Kendisine de şaşıyordu bir yandan. Yaptığı basit bir şeydi. Ama içine bir başka duygu sokmuştu sanki ya da bir duyguyu uyandırmıştı. O duygu da kıpır kıpır ediyordu.

Saat 13.00’e kadar dayanabildi. Dışarı çıktı. Ağır adımlarla seralara doğru yürümeye başladı. Alana ulaştığında bazı çalışanların sağda solda

oturduklarını gördü. Ne de olsa öğle molasıydı. Daha on dakika vardı. Babasının ofisine gitti. Daha oturmadan Kâhya damladı. Bir isteği olup olmadığını sordu. Çay istedi. Kâhya taze demletmek için çıktı. O da zaten seraları gezecekti. On beş dakika sonra gelirdi ofise.

Tam 13.30'da ofisten dışarı çıktı. Ortalıkta kimsecikler yoktu. Birinci seraya gitti. Sabahki iki kadın çalışmaya başlamışlardı. Sıra sıra dikmişlerdi fideleri. Göze çarpıyordu. Onları yine selamladı. Kadınlar bu kere ayağa kalkmaya çalıştılar. Belli ki kim olduğunu öğrenmişlerdi. Uğur eliyle işaret etti. Çalışmaya devam etmelerini söyledi.

Panonun yanına gitti. Kapağını açıp kapattı. Sağına soluna baktı. Arkasına bakıyormuş gibi yaparken kutuyu aldı ve poşete koydu. Sonra kadınların göremeyeceği bir yerde yığılmış olan kasaların altına yerleştirdi. Kadınlara “Kolay gelsin,” diyerek çıktı.

Sonra ofise gitti. Kâhya çayı demlemişti. Bardakları hazırlamıştı. Bir tabağa da börek koymuştu, “Benim Hanım yapmıştı. Sana da nasıpmış,” dedi.

Börekten bir parça aldı. Çayla yemeye başladı.

O sormadan Kâhya anlatmaya başladı. On beş yıldır babasıyla birlikte çalışıyordu. Karısı ve iki çocuğuyla ilerdeki kulübede yaşıyorlardı. Seralarda otuz işçi çalışıyordu. Genel olarak işçilerden memnundu. Arada bir sorunlar çıksa da hallediyordu. Babası iyi bir düzen kurmuştu. Onun görevi bu düzeni sürdürmekti. Bir ihtiyacı olursa kendisine söylerdi.

Uğur, daha çok dinledi. Arada bir soru sordu. Üçüncü çayı bitirince ayağa kalktı. Kendisi her gün sabah, öğle, akşam uğrayacaktı. Onu karşılmasına gerek yoktu. Ama arada bir çay içmeleri iyi olurdu.

Akşam daha güvenli adımlarla geldi seralara. İşçiler paydos etmişlerdi. Serada kimse yoktu. Dikme işi hemen hemen bitmişti. Serayı kaplayan toprak kokusunu ilk kez fark ediyordu. Bu kokuyu daha fazla almak için azıcık oyalandı serada. Sonra kutuyu kasaların altından aldı ve dışarı çıktı. Hemen eve dönmedi. Seraların arasında yürümeye başladı. Bazılarının kapısından kafasını soktu, baktı. Yeni dikilenler, büyüyenler, çiçeğe duranlar...

Başka bir yaşam vardı her bir serada. Ve bu yaşam kendisini yineliyordu. Dedesinden bugünlere... Kendini günün koşullarına uyarlamıştı bu topraklar. Ama ürün vermeye asla küsmemişlerdi. Bu yenilenme ve yinelenme sayesinde sürüyordu ailesinin yaşamı.

İlk kez hayretle bakıyordu seralara. Dedesinin yarattığı, babasının geliştirdiği bu esere. Burası yaratılmış bir eserd. Bunu fark edince, bugün hiç de acele etmedi, eve dönmek için. Ofise gitti. Bir süre oturdu. Düşündü.

Yarınki gün sabah yine geldi seraya. Çevreye bakarak ikinci seraya yöneldi. İçeri girdi. Bir kadın iki erkek çalışıyorlardı. “Merhaba” diyerek selamladı onları. Erkeklerden biri, “Hoş geldin Beyim,” diyerek, tanıdığını belli etmiş oldu. Yanlarına yaklaşınc, ter kokusu sarmaladı burnunu. Hiç rahatsız olmadı. Çapalama yapıyorlardı. Bu seraya salatalık dikeceklerdi. Kontrol eder gibi gezinmeye başladı. Köşede boşalmış sebze kasalarının yanında büyük naylon çuvallar vardı. Dikkatlice bakınca, gübre olduklarını anladı. Onu tanıyan erkek işçi gelip, “Bugün çapalamayı bitirirlerse, yarın öğleye doğru gübreleme yapacaklarını” açıkladı. O zaman bunların arkasına koyabilirdi kutuyu. Erkek işçi yerine giderken o da kutuyu çuvalların arasına yerleştirdi. Hatta poşetten çıkarmadan, poşetle birlikte yaptı bunu.

Üçüncü günden sonra yaşamına başka bir düzenin girdiğini hissetmişti. Artık bir yabancı gibi değil, bu seraların bir parçası olarak geliyordu buraya. O aidiyetle giriyordu kapılardan içeri. Geziniyordu. Yapılanları izliyordu. Bazıları daha fazla dikkatini çektiğinden hayranlıkla bakıyordu yapılanlara.

Bir ay boyunca her seraya üç kere girmiş çıkmıştı. Çalışan otuz işçi ile, iş başında oldukları sırada karşılaşmış, ne yaptıklarına bakmıştı. Bazen sormuş, izlemiş... Toplama yapılan seralarda o da işe katılmış, sebze toplamıştı. Onların kasalara konulmasına yardım etmişti. Kasaların araçlara taşınmasını izlemişti. Sebze haline bir an önce yetiştirilmesi çabalarını gözlemişti. Çalışan işçilerin arzulu çabaları içini ısıtmıştı.

Birinci turu tamamlayıp, on altıncı gün birinci seradan başlayarak her seraya ikinci gidişinde, ilk dikilenlerin sebzelerin nasıl büyüdüklerine, toplanmakta olanların yerine yenilerinin dikilmelerine tanıklık etmişti.

Çalışırken işçilerin selamlama dışında bir diyaloga girmediklerini de fark etmişti. İşlerine bağlıydılar. Kaytarmıyorlardı. Ama öğle saatlerinde gittiğinde, yemek sonrası sohbetlerine katılmıştı. Bazılarının adlarını öğrenmişti. Yanlarına oturup, onlarla çay içmişti.

Yaz tatili, denizde, plajda değil, seraların arasında geçmeye dönüşmüştü, bir ayın sonuna doğru. Seralar onu kendilerine çekmeye başlamışlardı.

Annesi çok az şey sorarak, ondaki bu değişimi görüyordu. O da geçen bir ayın içinde kocasının acısını hafifletmişti. Yaşamını hemen hemen normalleştirmişti.

Otuzuncu günün akşamı, kutuyu son seradan son kez alıp dışarı çıkıldığında, kendini bir an boşlukta hissetti. Bitmiş miydi yani bu görev? Sona mı ermişti? Bir an içeri geri dönüp, kutuyu bırakmayı düşündü. Sonra tebessüm ederek, ofise geçti. Kâhya geldi. Elinde kâğıtlar vardı. İşçilere yapılacak ödemelerin listesini verdi. Yarın parayı getirirse, ödemeleri yapabilirdi. Listeyi alıp poşetin içine koydu.

Sonra kâhyayla vedalaşıp evlerine yöneldi.

Çok sıkı tutuyordu poşeti. Kutunun başına bir şey gelmesini istemiyordu. İşin kötüsü bu kutuya bağlanmış hissediyordu kendisini. Garip bir duyuydu. Ama içine yerleşmişti. Bağlanma duygusu... Evet, tam da bunu hissediyordu. Seralara bağlandığını... Fiziksel olarak seralara değil tabii ki. Orada çalışan işçilere, kâhyaya, yapılan işe, domateslere, salatalıklara, biberlere... En çok da toplama, kasalama ve gönderme aşamasında hüznlendiğini fark etti. Sanki kendilerinden bazı parçalar, onu terk ediyor gibi geliyordu ona...

Eve vardığında kutuyu, gözünün önünde bir yere koydu. Duşa girmeden izledi onu. Hatta okşadı.

O ara seraları düşündü. Şimdi otuz serada neler olduğunu biliyordu. Hangi elektrik panosunda kabloların eskidiğini, hangi düğmelerin kırılmış olduğunu, sızıntı olan yağmurlama borularını biliyordu. Bazı seralardaki naylonların değişmesi gerektiğini de. İşçilerin öğrendiği adlarını saydı içinden. On beşe kadar saymıştı. Daha bir yumuşak okşadı kutuyu.

Duşunu yaptı. Annesiyle keyifle yemeğini yedi. Sonra arkadaşlarıyla buluşmak için dışarı çıktı. Ama fazla kalmadı. Erkenden döndü. Yatağına uzandı. Bir kitabı okumaya başladı. Kitap bir süre sonra elinden kaydı.

Sabah 07.30'da ayaktaydı.

09.00'da da Bekir Amcasının yanında; elinde poşetiyle.

Şaşırmadı Bekir Amcası, bu kadar erken geldiğine. Daha doğrusu olacağı biliyormuşçasına doğal karşıladı bunu.

Hâl hatır sorulduktan sonra, poşete uzandı. Özenle kutuyu aldı ve Bekir Amcasına verdi.

Hiçbir şey sormadı. Soracak ne vardı ki? Meraktan elleri de titrememişti. Elleri alışmıştı kutuya. Bir dost sıcaklığıyla sarmalamışlardı onu bir ay boyunca.

O sormadı, ama Bekir Amca bu! Herhangi bir belirsizliğe yer bırakır mıydı?

“Evlat, nasıl buldun kutuyu? Güzel bir kutu değil mi?” Hınzır hınzır tebessüm ediyordu.

Elini cebine attı. Küçük bir demir parçası çıkardı. Anahtarmış meğer. Onu görünce azıcık heyecanlandı Uğur. Yine de merak ediyordu. Kutunun içinde bir şey var mıydı? Varsa, neydi?

Hiç acele etmiyordu Bekir Amca.

“Evlat, mutlaka merak etmişsindir bu kutuyu. Sırrının ne olduğunu? Hatta içinde okunmuş bir şey bulunup bulunmadığını?”

Başını salladı Uğur. Susuyordu. Konuşmaya hiç de niyeti yoktu. O zaten çözmüştü kutunun sırrını. Ama Bekir Amcanın açıklamalarına saygısızlık yapmak istemiyordu. Bakışlarındaki arzuyu hiç eksiltmeden dinlemeyi sürdürdü.

Bekir Amca küçücük anahtarı Uğur'a uzattı. “Sen kutunu sırrını evde çözersin artık,” dedi. Ve anahtarı Uğur'un açık olan avucuna bıraktı. “Ama Allah'ı var, Marangoz Hilmi güzel yapmış değil mi?” diye sormadan edemedi. Sonra da “Bu kutuya evlat, Hilmi'nin, benim ve

senin ellerin dışında bir el değmedi. Üçümüzün dışında kimsenin nefesi de bulaşmadı. Masum bir kutucuk bu!” diye sürdürdü konuşmasını.

Kutuyu eliyle okşadı. Aslında Bekir Amca da biliyordu, işin nereye geldiğini. Uğur’un kutunun sırrını çözdüğünü biliyordu. Çünkü bir ay boyunca kalfadan haberleri hep almıştı. Bundan dolayı o da uzatmadı kutuyla ilgili açıklamalarını.

Uğur, büyük bir zevkle aldı kutuyu. Büyük bir özenle poşetine geri koydu. Anahtarı cebine özenle yerleştirdi.

O ara Bekir Amcanın eşi Zehra Teyze çayla börek getirmişti.

Yakında açılacak olan üniversiteden başlayarak sürdürdüler sohbetlerini... Çay ve börekler bitene kadar...

Sonra Uğur izin isteyerek kalktı. Bekir Amcasının elini öptü. Teşekkür etti ve oradan ayrıldı.

Biliyordu, biliyordu da yine de içi kıpır kıpırdı. Heyecanlanmıştı. Her şeye karşın merak ediyordu. Hiçbir yerde oyalanmadan eve gitti. Annesi mutfaktaydı. Ona geldiğini bildirdi ve odasına çıktı.

Hemen kutuyu poşetten çıkardı. Elleri titriyordu. Sonra cebindeki anahtarı aldı. Yuvasına soktu. Çevirdi. Kutunun kapağını ağır ağır açtı. Gözleri büyümüşü, nefesini tutmuştu. Sonra birden kapağı kaldırdı. Kutu, boştu. İçinde hiçbir şey yoktu. Bunu kestiriyordu. Ama yine de görmek istemişti.

Yüzünde hınzır bir tebessümle kutuyu öptü. Kitaplığının en güzel yerine yerleştirdi.

Sonra yemek yemek için salona geçti.

Yazmaya Başlama: 03.03.2020

Tamamlama Tarihi: 10.03.2022

## **mahallenin delisi**

“N’aber lan, Direksiyon?” dedi bakkal Ali Efendi, vurgulu bir ses tonuyla. Ama sevecen. “Direksiyon” dediği kişi kafasını çevirdi ona. İfadesiz bir surat. Kornaya basar gibi elindeki direksiyona bağladığı klaksona bastı. Bir ses çıktıysa da Ali Efendi duymamıştı. Sonra ayağıyla gaza basar gibi yaptı. Ama bakkala bakıyordu bir yandan. Hani bir şey uzatılsa reddetmezdi. Bekledi. Boş bakışları bakkalın kapısından girmişti çoktan. Ama çıktılar dışarı. O da dudaklarını titreterek gaz verdi. Titremeler arttı. Devir arttıkça sesler yükseldi.

“Zavallı,” dedi bakkal, dükkâna yeni giren müşterisine, “İki hafta önce dadandı buralara. Her gün gelir böyle. Durur bakkalın önünde. Elinde tuttuğu direksiyona bağladığı klaksona basar uzun uzun. Günaydın mı demek ister bir şey mi ister, bilinmez. Laf attım birkaç kere. Duyuyor mu, duymuyor mu? Onu da anlamadım. Sonra çeker, gider. Zararsız bir deli işte. Adını bilen yok. Birisi “Direksiyon” dedi. Öyle gidiyor.”

Direksiyonu sol eliyle tuttu. Sağ eliyle bel hizasında bir hareket yaptı. Vitese taktı demek ki. Sonra yürümeye başladı. Pardon araba hareket etmeye başladı. Cadde boyunca yürüyor. Aslında arabasını sürüyor. Kaldırımdan değil, yoldan gidiyor. Araba sürüyor ne de olsa. Bazen sağına soluna bakıyordu. Sanki dikiz aynası varmış gibi kafasını yukarıya kaldırıp, arkasını kontrol ediyordu. Bir hatası, yolun sağından değil solundan gidiyordu. Ne de olsa deliydi.

O hareket etmiş tırıs tırıs giderken, arkada “Paatt!” diye bir ses duyuldu. Az önce bakkaldan alışveriş yapan kişi kafasını apartmanın üst katlarına çevirmiş bağıırıyordu: “Manyak mısınız, siiiz! Dikkat etsenizeee! Heeeyyy! Oradaki! Bu saksı benim kafama düşseydi ne olurdu?” Bakkal

da dışarı çıkmış, yerde paramparça olmuş saksıya, dağılmış toprağa, kırılmış çiçeğe bakıyor, “Cık! Cık!” yapıyordu.

Direksiyon da bedenini değil, yalnızca kafasını döndürüp baktı bir süre. Hiç tepki vermeden. Anlamamış gibi. Adamın yatışmasını beklemeden vites taktı ve yoluna devam etti. Direksiyona sarılmıştı. Dikkatli biçimde sürüyordu. Birinci katın balkonundan bir çocuk, “Deli geçiyor!” diye bağırdı. Hiç bakmadı bile. Üstüne alınmadı da. Sonra “Deliii, baksana!” diye bağırınca, muhatabın kendisi olduğu düşüncesiyle, durdu. Vitesi boşa aldı. El frenini çekti. Sonra başını sağa çevirip çocuğa baktı. Çocuk önce afalladı. Suratı sarardı. Kem küm etti. Ne diyeceğini şaşırılmıştı. “De... de... Del... Deli” diyebildi, alçak bir sesle. “Senin kulaklarında neden küpe yok?” Deli direksiyonu bıraktı. İki eliyle kulak memelerini yokladı. Sonra da iki elinin avucunu göğe çevirerek baktı çocuğa. Çocuk da ona baktı. Sonra içeri girdi. Deli birinci vites takarken, çocuğun annesine, “Ama onun kulakları küpesiz,” dediğini duyar gibi oldu.

Hareket etti, deli. Birden direksiyonu sola kırdı. Sol şeritte, ama yaya kaldırımının dibinden yokuşu iniyordu, aşağıya doğru. Karşıdan bir araba, acelesi olmadan yokuşu tırmanıyordu. İçinden neler geçirdiyse, direksiyonu birden arabanın üzerine çevirdi. Araba ona henüz tam yaklaşmadığından, sürücü önce bir tepki vermedi. Ama Direksiyon arabanın üzerine gitmekte ısrar ediyordu. İntihar mı etmek istiyordu yoksa? Burun buruna gelmişlerdi. Tam çarpışmak üzereydiler ki, sürücü direksiyonu aniden sola çevirdi ve sert biçimde durdu. O ara Direksiyon da arabasını sola çevirmiş ve kaldırıma çıkmıştı. Sürücü arabadan öfkeyle indi. “Allah’ın delisi! Beni mi buldun sabah sabah!” diye bağırmaya başladı. Direksiyon ani vites geçişleri yaparak çoktan dördüncü vitesine ulaşmıştı ve kaldırımda hızla aşağı iniyordu. Hiç arkasına bakmıyordu. Dikiz aynasına da... Bir yaya yaklaştı sürücüye, “Mahallemizin Delisi o,” dedi, “Boş ver! Aldırma! Gününü de zıyan etme! Deli ne de olsa!” Sürücü, “Ama... ” diyecek oldu. Yaya, cümle kurmasına fırsat vermeden, sürücünün sırtını sıvazlayıp, arabayı gösterdi, sağ eliyle de “yola devam” işareti yaptı. Sürücü homurdanmasını içinden sürdürerek arabasına yöneldi. Arkasında biriken birkaç arabanın korna çalmaması da öfkesini yatıştırmasına yardımcı oldu.

Bu arada Direksiyon oradan epey uzaklaşmıştı. Halen kaldırımdaydı. Yola inmemişti. Nefes nefeseydi. Bu kadar uzaklaşmış olmasına karşın arkasına bakmaya korkuyordu. Önüne bir kadın çıktı. Bir çocuğun elinden tutmuş yürüyorlardı. Çocuk Direksiyonu bu halde görünce, gözleri dışarı fırladı ve kaldırıma düştü. “Anneee, Deli!” diye çığlık atarak annesine sarıldı. Daha doğrusu annesinin bacağına. Kadın da ani bir refleksle kendini ve çocuğu yola indirdi. Arkalarından gelen bir arabanın acı freni duyuldu. İki yönlü korkmuşlardı. Karşı kaldırıma yöneldiler. Direksiyon bu korkuya anlam verememiş olarak durdu. Anneyle çocuğunu izlemeye başladı. Sol eli direksiyondaydı. Sağ eliyle ne yapacağını bilemiyordu. Halen yatışmayan nefesinden dolayı göğsü inip kalkıyordu. Göbeğine kadar açık göğsünde, kaburgalar sayılabiliyordu. Anneyle çocuğunun kaldırıma çıkıp yukarı doğru yürüdüklerini görünce rahatladı. Çocuğun ağlaması kesilmemişti. Direksiyon’a hiç bakmıyorlardı. Ama o onları izledi bir süre. Sonra derin bir nefes aldı, Direksiyon. Bir kere daha aldı, verdi. Sanki azıcık sakinleşmişti. Kaldırımdan yola indi. Karşıya geçti. Kaldırımın dibinden yokuş aşağı inişini sürdürdü. Birinci viteseydi. Yürüyor gibiydi. Arada bir klaksona basıyor, direksiyonu küçük küçük sağa-sola çeviriyordu.

Şansına bugün hava yağmurlu değildi. O nedenle daha rahattı. Yağmurlu havalarda, kabak olmuş lastikleriyle yokuş inmek zor oluyordu. Önceki gün yaşamıştı bu zorluğu. Bir iki kere fren tutmamıştı. Üstelik sırsıklam olduğundan üzerinde biraz kırgınlık vardı. Ama onun işi de buydu. Her gün Darphane’nin oradan başlayıp bu yokuşu inmek, onun mesaisinin en önemli bölümüydü. O bir direksiyondu, O bir arabaydı. Sırsıklam olsa da hapsizdi. Boğazı gıcık yapsa da anlayan anlardı egzoz sesinden.

Neyse...

Mahallenin on kahvehanesinden birinin önüne gelmişti. Her gün başka birinin önünde mola veriyordu. Durdurdu arabayı. Vitesi boşa aldı. El frenini çekti. Bunu gören kahveci çırağı, “Ohooo! Direksiyon, geç kaldın bugün. Trafiğe mi takıldın?” diye laf attı. Gülümsedi. Konuşan ve konuşkan bir araba sürücüsü değildi. Bütün anlatma yeteneği yüzüne sığmıştı. Özellikle gözleri, dudakları, bazen burnu... Anladı çırak onu. Sağ elinin işaret parmağıyla da anladığını gösterdi. Taş oynayan, pişti oynayan, tavla oynayan masalardan hiç bakan olmadı. Elindeki sigarayı

yer gibi ierken g zlerini karřıdaki eve evirmiş olan da istifini hi bozmadı. K ředeki masada neredeyse birleřtirdikleri kafalarıyla, koyu bir sohbeta daldıkları belli olanlar da ona bakmadılar. Bu kahvehanedeki herkes, en az onun kadar yalnızdı. Ona bakmayanların hepsine baktıktan sonra, Direksiyon bunu anlıyordu. ırağın getirdiğı ayı aldı. řekerlerden birini attı. İkinciye atmadan ırağa g sterdi. Anladı ırac. Yan masadan kullanılmamış bir řeker daha alıp verdi Direksiyona. Onu da attı bardağa. Sonra kahvehanedeki herkesin, yoldan geenlerin, hatta karřı evin salonlarında oturanların bile duyacağı bir g r lt yle karıştırdı ayını. Ve h p rdeterek imeye bařladı.

Soluklanmıştı. Y z ne kan gelmişti. Dikiz aynasından y z ne baktı. G r nt s  hořuna gitmişti. Kendini ř yle bir toplardı. Daha ok yolu vardı. Daha fazla oyalanamazdı. Vakit nakitti. (Vaktin nakit olduėunu biliyor muydu acaba? Yoksa yazar mı uydurmuştu?)

Yola koyuldu. Saėdan saėdan gidiyordu. Solunu s rekli kontrol ediyordu. Sollayan olup olmadığına bakıyordu. aydan sonra dikkati yerine gelmişti.  ėlen de olmak  zereydi. Karnı hep bu noktalara gelince, klaksondan daha keskin alıyordu. Ama biraz daha gitse iyi olacaktı. Zaten duracak, bir řey isteyecek yer de yoktu. Ama yine de durdu. Bu yokuř boyunca birka noktada deniz g r n yordu. Bu da onlardan biriydi. Seyre daldı. İ de mi geiriyordu ne? Delinin denizle ne iři olurdu ki? Yanından geenler, onun nereye baktığına bakıyorlardı. Bakıyorlardı da denizi g r yorlar mıydı acaba? Ama onun y z nde dalgalanmalar oluyordu bu seyirlerde. Renkten renge giriyordu. Sonra vites kolunu bırakıp saė elini ř yle bir sallıyordu. D nyanın y klerinin bořunalıėına mı, yazgısına mı, deliliėine mi, yoksa aklından gelip geen deliliklerine mi yansaydı? Bunun yanıtını kendisi bilmediğı gibi, kendisine bakanların hibiri de bilemezdi. Onların acıma duyguları onun derisine kadar geliyor, ama dokunamıyordu. O nedenle o da bu seyirleri fazla uzatmadan yoluna devam ediyordu.

Az ileride b fe olduėundan vites bile takmadı. Boř viteste oraya kadar geldi. Frene basıp durdu. B feci b y k bir sevgiyle karřıladı onu. Kafası neredeyse b feden ıkacaktı. “N’aber Direksiyon? Bug n nasılsın?” dedi b y k harflerle. Aėzı kulaklarına uzadı. Sonra ieriden bir el uzandı dıřarıya. Dolu bir el. D nden bug ne kalan poėaa, sabah ıkmiş gibi

görünürdü gözüne. Belki de sabah çıkmış poğaça yemediğinden böyle sanıyordu. Ağır ağır yedi onu. Poğaçayı tuttuğu elinin altına sol elinin avcunu açarak, dökülen parçaların yere düşmesini önlüyordu. Bitirdi. Ama memnuniyetini gösterip gitmesi gerekirken, duruyordu. Büfeci, on beş gündür gördüğü bu deliyi tam olarak çözememişti. Bir sandviçin arasına bir parça peynir ve bir dilim salam koydu ve uzattı. Direksiyon sandviçi aldı. Kokladı. Bir kez daha kokladı. Büfeciye baktı. Gözleri güneşten daha sıcak ve aydınlıktı. Bu ekstra ikramı cebine koydu. Klaksona uzun uzun bastı. Sağ elini sağladı. Soluna bakarak yola çıktı.

Biraz inince, sağda duran bir ağacın yanında durdu. Zaten düşmesiz olan pantolonun önünden elini soktu. Aradı. Aradığını bulunca tutarak çıkardı ve işlemeye başladı. Tam o sırada oradan geçen bir adam, “Allah senin belanı versin! Hela mı lan burası!” diye bağırıp, ona vurmaya kalktı. Direksiyon tam şaplağı yiyecekken kafasını çekince, adam dengesini kaybetti. Ağaca kafadan giriyordu. Neyse ki son anda ellerini uzatıp çarpışmayı önledi. Direksiyon korktu. İşemeyi yarım bırakıp, acele inişe geçti.

Karnı toktu. Yükünün bir kısmını atmıştı. Rahatlamıştı. Böyle anlarda çok güzel sürerdi arabayı. Çocukluğundan kalan bir özlem gibi, slalomlar yapa yapa inerdi aşağı. Bazen kuru havalarda bile fren tutmayan kabaklaşmış lastiklerin içindeki ayakları yüzüyormuş gibi olsa da şikâyeti yoktu bundan. Yüzü ne olursa olsun ne yaşarsa yaşasın değişmeyen, sabitleşmiş, yapıştırılmış bir mutluluğu yansıtıyordu. Kendi dışındaki hiçbir olay o mutluluğu bozamıyordu. Az önce yaşadığı olay bile. Aslında arabasını karşıdan gelen arabanın üzerine sürüp tam çarpışmak üzereyken direksiyonu sola kıracaktı. Bu oyun hoşuna gidiyordu. Hatta ona bağırımları bile. Ama bu sefer dalıp gitmişti. İyi ki adam ona vurmamıştı. Çok korkmuştu, çok. Ne de olsa o da insandı. O da korkardı. Ama çayı içince üzerinden atmıştı bu korkuyu.

Deli de olsa, içindeki muziplik, özellikle çocuklara karşı kabarıyordu. Onları korkuttuğunu düşünmüyordu. O, yalnızca şaka yapmak istiyordu. Sırtında çantasıyla yokuşu tırmanan bir çocuk iniyordu ağır adımlarla. Klaksona bastı. Çocuğun yürüyüşünde hiçbir değişiklik olmadı. Demek ki çok dalmıştı. Kafasından nelerin geçtiğini nerden bilebilirdi ki? Hiç okula gitmemişti, ne de olsa. “Benim dertlerimle çocuğun dertleri çok

farklı olmalı,” diye geçirdi olmayan aklından. Dudaklarını titreterek gaz verdiğini duyurmak istedi. Çocuk dalmış iniyordu aşağıya. Dışardan hiçbir sesi duymuyordu demek ki. Tam yanına gelince sağ eliyle başının üstüne dokundu. Kesinlikle vurma niyeti yoktu. Avuç içini saçlarının üzerinde kaydırır gibi yaptı, ama bastırarak. Çocuk nasıl bir saldırıya uğradığını anlayamadan irkildi. Durdu, soluna baktı. Direksiyon da durdu ve sağına baktı. İkisi de göz kapaklarını kırıştırmadan birbirlerine baktılar. Ama bakışları boşlukta asılı kaldı. Birbirine değemedi. Sonra ikisi de başlarını yola çevirdiler. Direksiyon vitesi ikiye aldı. Gaz verdi ve geçti çocuğu. Yokuşu bitirip de göbeğe geldiğinde, trafiğin curcunasını baktı bir süre. Sonra ürkek ve tedirgin bakışlarla, ışığa hiç aldırmadan, karşıya geçti. Parkın kenarından sürmeye başladı arabasını.

Kavşağı geçip de ana caddeye girince insan kalabalığı da araç kalabalığı da arttı. Bu yol, tek yönlü bir yoldu. Gelen arabaları görüyordu yalnızca. On beş gündür bu caddeye indiğinde, kendisini daha yalnız hissediyordu. Oysa yokuş boyunca iyi kötü onu fark edenler, ilgi gösterenler oluyordu. Ama bu caddede herkes kendi derdindeydi. Yüzleri asıktı. Aceleleri vardı. Bitmeyen sorunlarının peşinden koşar gibiydiler. Bu kalabalık yüzünden yaya kaldırımında süremiyordu arabayı. İlk günler birçok çarpışma olmuştu. O nedenle bazı insanlar onu dövmeye bile kalkmışlardı. İnsanların hemen öfkelenmeleri onu korkutmuştu. O nedenle kaldırımın dibinden sürüyordu arabayı. Zaten hız da yapamıyordu. Genellikle birinci viteste tüketiyordu yolu. Bazı sürücüler, onu sıkıştırıyordu. Korna çalanlar oluyordu. Ama esnaftan ona ilgi gösteren olmuyordu bu kalabalıkta. Kalabalık herkesin yalnızlığını eşitliyordu demek ki. Deli, normal ayrımı yapmadan.

Akaretler’e geldiğinde, ana cadde üzerinde, yaya üst geçidinin altında bekleyen bir arabaya yöneldi. Yönelirken beline bağlı direksiyonu hemen çıkardı. On beş gündür pratik kazanmıştı ne de olsa. Kapıyı açtı ve direksiyonla birlikte kendini içeri attı. Direksiyondaki kişi, “Geçmiş olsun. Bugünü de tamamladın,” dedi.

O da “Valla bugünü de tamamladım. Bir-iki ilginç olay da yaşadım. Daha on beş günüm var. Ya ben bu rolü benimseyip, artık böyle yaşayacağım ya da iyi bir tez çıkaracağım bu yaşadıklarımın,” dedi.

Gülüştüler.

Araba hareket etti.

Yazmaya Başlama Tarihi: 2021

Bitirme Tarihi: 09.10.2023-11.10.2023



## **nicelikler bardağının taşması**

Salona ilk adımını attığı günden başlayarak o koltuğu, salondaki iki berjer koltuktan birini sevmiştir. Bakışlarından anlamıştım. O nedenle bir hamle yapıp onun üzerine kıvrılıvermesine ilk günden başlayarak hiçbir tepki göstermemiştik.

Birbirimizi tanımaya ve anlamaya başladığımız bir dönemde bir tepki vermek, ilişkimize zarar verebilirdi. Bu ilişki bizim deneyimlemediğimiz bir ilişkiydi. Henüz ne durumda nasıl davranacağımızı bilmiyorduk. O nedenle o koltuğa kıvrılmasına tepki göstermemiştik. Orada oturması sanki hoşumuza da gitmişti.

Ama benim televizyon izleme koltuğuma ortak olmuştu. Aramızda bir yarışma başlamıştı. Ben televizyon bağımlısı değildim. Dizim yoktu. Zap yapmıyordum. Ama izlediğim birkaç program vardı. O programlar öncesi yer kapma oyununa dönüşmüştü bu ilişki. Ne yapayım, o koltuğa oturmak, bazen altlarına bir sehpa koyup bacaklarımı uzatmak hoşuma gidiyordu. Daha rahat izliyordum. Benim televizyonla kısıtlı ilişkimde yaşadığım bu süreli zevkim kesintiye uğramıştı. Zaten sınırlı bir zaman ayırdığım bu teknoloji için, şimdi alternatif bir yer belirlemem gerekiyordu. Çünkü giderek koltukta kendime yer bulamaz olmuştum.

İlk zamanlar yapmadığı bir hareketi bir gün yaptı. Koltuğa sıçradı. Kıvrılmadan önce ön ayaklarıyla, toprağı kazar gibi bir çabaya girişti. Dedim ya birbirimizi tanımıyorduk. Bu içgüdüsel hareket ne kadar sürerdi? Ne yapmamız gerekiyordu? Seyrettik. Anlamaya çalıştık. Müdahale etmedik. O da sonra kıvrıldı koltuğa. Yirmi beş kiloydu. Uzunlamasına yatamıyordu. Sığmıyordu. O nedenle kıvrılıyordu. Oradan bizim salondaki bütün hareketlerimizi daha iyi izliyordu, sanki. Kafası koltuğa yapışmış oluyordu. Ama gözleri radar gibi çalışıyordu.

Ben gözlerine dayanamıyordum. “Bal gözlü” diye seviyordum onu. Renginin bala benzemesinden değil yalnızca, bakışlarının bal tadında da olmasındandı. Arzulayan, taciz eden, kontrol eden, acındıran renklere giriyordu bakışları. Ama hangi güdüyle bakarsa baksın, benim yürek yağlarımı eritiyordu. O nedenle dayanamayıp, tek kalça koltuğa oturup seviyordum onu, bazen. Kafasını geriye doğru sıvazlayarak, iki elimle yanaklarına bastırarak... Bal gözleriyle bakardı yalnızca...

Artık bu eşitsiz ortaklığı kabullenmiştim. Bu koltuktaki payım her gün azalsa da bu beni hiç üzmüyordu. Onun mutluluğu ve onun bize verdiği mutluluk daha önemliydi. Hemen değil, adım adım birbirimize daha çok yaklaştığımızı hem anlıyor hem de duyumsuyorduk. Dostluğumuz geliyordu. Güvenimiz pekişiyordu. O, artık evimizin bir parçasıydı. Bütün yaşantımızı onun bizimle olan varlığına göre düzenliyorduk. Gideceğimiz yerlere onu da götürüyor, götüremediğimiz zaman ise kutusunda, daha doğrusu yuvasında tutuyorduk. Zamanla “Bobi, bizim işimiz var,” dediğimizde, bu cümleyi kurduğumuzda, kendisi, küskün de olsa kutusuna gidiyordu. Birbirimizi karşılıklı anlamaya başlamıştık.

O, her zaman olmasa da arada bir, koltukta yer açmak amacıyla kazma hareketini yapıyordu. Bu hareketi yapmaya başladığında “Yapma!” komutuna hiç tepki vermiyordu. O hareket ne kadar sürecekse sürüyor, sonra kıvrılıyordu. Bu hareketlerden birinde, koltuğun kaplamasından bir iplik koptu. Ben o zaman ilk sert tepkimi verdim ve daha sert “Yapma!!!” dedim. Hatta bağırdım, sanırım. Eşimin bana kızmasından anladım. Ama nafiye. O, güdülerinin ona emrettiği kadar sürdürdü tırtıklama işini. Bu iplik elimde, içimde depreşen duygularla Bobi’ye bakıp, ipliği evirdim, çevirdim. Sonra çöpe attım.

Sanki onu izlemeye almıştım. Kendi kutusunda olduğu ve kendi yatağını tırtıkladığı sürece hiçbir sorun yoktu. Ne de olsa ona ait bir alandı. İçinden nasıl geliyorsa öyle yaşayabilirdi. Ama o kutudan çıkınca da sürdürmesine izin veremezdim. Onun için gözlerimi üzerine dikmişim. Çalışma odamda kitap okurken bile duyduğum en küçük bir seste fırlıyordum. Bana bakıyordu, neredeyse. Kuşkularım içime yerleşmişti. Çünkü insanları çok sevdiğinden, yalamak için üzerimize tırmanmasından biliyordum. Tırnakları jilet gibiydi. Değdiği yeri çiziyordu hemen. O nedenle engellemeliydim onu. Dışarıda kakasını ya

da iřini yaptıktan sonra, topraęı istedięi kadar tırtıklayabilirdi. Ama evde koltukları... Takmıřtım.

Ne ki onun yanından ayrılmamazlık da edemezdim. İřim gcm vardı. Bu bořluklardan birinde, eve dndğmde, ieri girer girmez koltuęa baktım. İki ip kopmuř biimde duruyordu. Bir tane de yere dřmřt. Elimle kumařı yokladım. İncelmiřti. Koltuęun dayanma ve kol koyma yerlerinde hibir řey yoktu. Ama kıvrıldıęı yer, onun kendisine yer yaptıęı alan incelmiřti. Kumařtaki deformasyon hissediliyordu. O gn, belki de ge olarak oraya bir rt sermeye karar verdik. Sonra yine izlemeye bařladık.

Birok yatma yerinin arasında sıra berjer koltuęa geldiğinde, bir hamlede atladı. Bakıyoruz. rty kokladı. Anlamaya alıřtı. Bir dolandı oturmada nnce. Sonra n ayaklarıyla rty amaya yneldi. Sesimizi ıkarmadık. řimdi biz anlamaya alıřıyorduk. Ne yapacaktı? Demeye kalmadan, iki salvoda, rt kendini odanın tabanında buldu. Sonra kıvrıldı yerine. Gayet normal, hibir řey olmamıř gibi keyfine daldı. Fazlalıęı altından uzaklařtırmıřtı. Oradaki egemenlięi kendi istedięi gibi olacaktı.

Olmamıřtı. Bu nlemin bir řeye yarayacaęı yoktu. Biz de yeni arayıřlara ynelmiřtik. Ne yapmamız gerektięini dřnyorduk. evremizde sorup soruřturuyorduk. Hayvanın iindeki gdy yok edemeyeceęimize gre, nasıl bir nlem alabilirdik? Valla bilmiyorduk. Aslında onunla kurduęumuz iliřkinin iinde gven ve sevgi vardı. Bunu yitirmemek iin bazı řeyleri grmeyebiliyorduk. Sevginin kısmen krleřtirici etkisi burada da ortaya ıkıyordu. Koltuęun zarar grmesini engellemek iin oraya ıkmasını yasaklamak yerine, onun hemen bertaraf ettięi nlemlere yneliyorduk.

İřin kts ben koltuęu ona tamamen kaptırmıřtım. Benim gndzleri o koltuk diye bir derdim zaten olmuyordu. Yalnızca akřamları haberlerle bařlayan saatlerde orada oturmak hořuma gidiyordu. Ama artık bu, genelde olanaklı olamıyordu. Kendime bařka bir yer bulmuřtum. Daha doęrusu odada gezgin durumundaydım. Bana ait bir yer kalmamıřtı. Nereyi boř bulursam oraya oturuyordum.

Koltuktan ve dibinden iplik toplamalarımızın bir ařamasında kaygımı byten bir řey oldu. Koltuęun tam ortasında bir yırtılma oldu. O saęlam

ve kaliteli kumaş yırtılmıştı. Tepki gösterdim. Zaten bir ton para ödemiştik. Ama bunu bu kadar da şımartamazdık. Ne demekti bir köpeğin koltukta oturması? Olmazdı. Olmamalıydı. Koltuğu yasakladık. Ne zaman hamle yapsa, “Hayır!” diyorduk. O da başka bir yere kıvrılıyordu. Ama bizi gözlüyordu. Bir zayıf anımızı kolluyordu. Ben daha kesin bir çözüm olarak, yemek masasındaki bir sandalyenin oturma yerini koltuğa yerleştirdim. Artık izlemek zorunda değildik.

Ama evde temizlik olan bir gün, kadın, doğal olarak sandalyeyi kaldırmış. Diğer odalardan birini temizlerken, sen çık üzerine tırtıklamaya başla... Benim kulaklarım zaten bu tırtıklama sesine hassaslaştığı için odamdan hemen fırladım. Koltuğun üzerinde çalışıyordu, kendinden geçmişçesine. Transa girmişti. Nasıl bağırdıysam, kendini yere attı ve koşup kutusuna içeri girdi. Sesime kadın ve eşim koşup geldiler. Koltuğun başındaki görüntüm kötü olmalıydı. Salonun eşğinde durmuş bana bakıyorlardı. İşaret ettim. Yırtılma büyümüştü. Kopmuş iplikler çoğalmıştı. İşaret etmekle yetindim ve hiç konuşmadan odama gittim.

Artık düşman gibi bakıyordum Bobi’ye. Ne zaman saldıracağı belli olmayan düşman olarak görüyordum onu.

Kadın gitmeden koltuğun üstüne daha kalın bir örtü sermiş ve koltuğun kenarlarından, sözüm ona sıkıştırmıştı. Karşısındakinin gücünü azımsıyordu herhalde. O örtüyü oradan çıkarmak bir hamlelik bir işti Bobi için. Ama ben bununla yetinemezdim. Temizlik bitince sandalyeyi yine koydum koltuğun üstüne.

Bu böyle olmayacaktı. Bir de bu işin akşamları vardı. Onun kutusunda masum masum uyumasını umamazdık. Bir şeyler yapmak gerekiyordu. Eşim, “Yanımızda yatsın akşamları,” dedi. Kendi arzusunu benim de benimsememi bekledi. Ama ben, tamam seviyordum da valla yatağımı da paylaşamazdım. “O zaman” dedi, “Benim yanımda yatsın. Zaten yatınca bana pozitif enerji veriyor.” Yeğleme yapılmıştı. Böylece yatakları ayırdık. Onu kontrol altına almak açısından iyiydi. Ama kesin çözüm müydü, emin olamadım. Denemek de ne zarar vardı? Uygulamayı başlattık.

Bobi, ilk iki akşam rahatını bozup, yataktan inmemişti. Sabaha kadar uyumuştü. Eşim kalkınca yataktan inmişti. Sanki bu çözüm bir sonuca

varacaktı. Ne de olsa yaşlanıyordu hayvan. Daha çok uyuyordu. Yatak rahattı, sıcaktı. Tam olumlu düşünmeye başlayacakken, bir gece yarısı seslerle uyandım. Hemen salona koştum. Bobi, koltuğun üzerindeydi. Gece vardiyasında çalışıyordu. İşini epey kolaylamıştı. O durumlarda bağırma fırsat vermeden kaçma alışkanlığı başlamıştı. Kendini yere attı. Sonra laminantlar üzerinde patinaj yapa yapa kutusuna koştı. Kumaşı tamamen parçalamıştı. Şimdi süngerlerin üzerindeki kaplamaya ulaşmış, oradan da bazı parçalar koparmıştı.

Koltuğu bu durumda gözümüzün önünde tutamazdık. Kumaşın rengine uygun bir bezi, yırtılan yerden içeri sokup, süngerlerin üzerine serdik. Onun üzerine bir örtü örttük. Ve sandalyeyi yerleştirdik. Sandalye ne zaman inerse, harekât başlıyordu çünkü. Unutmamaya çalışmalıydık.

Ama yaşam bu... Unutuyorsun... Bir akşam arkadaşları davet etmiştik. Bobi'yi de çok seviyorlardı. Hepimiz gibi, Bobi de mutluydu. İnsanın ciğerlerine işleyen bakışlarıyla tacizler yapıp, herkesten ekstra bir şeyler koparmıştı masada. Sonra da koltukta örtünün üstünde kıvrılmıştı. Ne kadar da masumdu. Kıyamazdım.

Akşam bitti. Konuklarımız gitti. Bu durumda eşim hemen yatmayı severdi. Masayı toplamak hoşuna gitmezdi. Ben de masayı toplamadan yatamazdım. O "Ben yatıyorum," dedi, Bobi de atladı. Beraber gidip yattılar. Ben masayı topladım. Odayı havalandırdım. Her şeyi bulaşık makinesine yerleştirdim. Sonra yattım. Hiç uyanmadan sabahı ettim. Tuvalet kalktığımda, sandalyeyi yerleştirip yerleştirmedikten emin olmadığımı fark ettim. Tuvalet değil, otomatik olarak salona gittim. İnanamadım. Gözlerim faltaşı gibi, eşikte durmuş, salonun durumuna bakıyordum. Koltuğun süngerleri parça parça edilmiş, her tarafa yayılmıştı. Koltuğun içine, beyaz bir kaplamayla kaplandıktan sonra yerleştirilmiş blok biçimindeki süngerler, nasıl dayanabilirlerdi Bobi'nin jilet gibi tırnaklarına? Dayanamamışlardı. Her darbede bir parçası kopmuştu. Bu çalışma arka ayaklara dayanılarak, ön ayaklarla yapılıyordu. Ön ayaklar da önden arkaya doğru kazıyorlardı. Bobi pozisyonu, kıcı salonda olacak biçimde aldığından, kopan parçalar, arka bacaklarının arasından, çevresinden salona yayılmıştı. Sünger parçaları sonbaharın sararmış yaprakları gibi saçılmışlardı salona.

Bağırsam ne olacaktı? Kızısam neye yarardı? Bobi, zaten beni görünce, amacına tam ulaşamamış olsa da epey yol almanın verdiği rahatlıkla kendini yere attı ve bu kez yatak odasına koşmak istedi. Ama benim eşikte kararlı biçimde durduğumu görünce, geri döndü. Patinajdan kendini zor toparladı. Sonra kutusuna girip, arka bacaklarının üzerine oturdu. Hiçbir şey yapmadım. Ona bakmadım bile. Topladığım büyük parçaları, koltuğun içine soktum. Ama koltuğun içi eksilmişti. Başka örtüler alıp, eksigi kapatmaya çalıştım. Örtüleri örttüm. Sandalyeyi koydum. Tuvalete gittim.

Artık o bizi izlemeye almıştı. Sandalyeyi koyup koymadığımızı izliyordu. Fırsat kolluyordu. Bizim bir boşluğumuzu bekliyordu. Yarım bıraktığı işi tamamlamalıydı. Ona göre yaptığı iş, kendine tam olarak rahat edeceği bir yer açmaktı. Bize göre onun kendine yer açma çabası koltuğu koltuk olmaktan çıkarıyordu. Bu konuda anlaşılamıyorduk bir türlü. Onun kazma güdüsünü yok edemeyeceğimize göre, engellemeye çalışıyorduk. Ancak insanoğlu, sonuçta kusurlu bir varlıktır. O kusurumuz da ona koz veriyordu. Bu kez kararlıydık ama. O sandalyeyi oradan kaldırmayacaktık.

Normalde evden çıktığımızda onu kutusuna kapatıyorduk. Orada bekliyordu bizi, bir sorun yoktu. Ama yeğenimin bizi ziyarete geldiği bir gün, alış-veriş yapmak için markete gitmemiz gerekiyordu. Bobi ile arası da çok iyiydi. Onları evde bıraktık. Eşimle hazır dışarı çıkmışken, Bobi de güvenli ellerdeyken Boğaz'a indik. Birer çay içtik. Sonra markete uğradık. Alış-veriş yapıp eve döndük. Zili çaldık. Yeğenim kapıyı açtığında ağlamaklıydı. Çünkü salon savaş yerine dönmüştü.

Meğer biz gider gitmez, sandalyeli koltuğa çıkmaya çalışmış. Yeğenim de sandalyeyi kaldırmış. Nereden bilsin? Bobi çıkmış oturmuş. Sorun yokmuş. Ama bir ara tuvalete gitmiş. Elinde telefonsuz olur mu? Elinde telefonla tuvalete girenin iki katı kaldığını gözlemiş biri olarak biliyorum. Onunki de uzun sürmüştü. O arada bizimki fırsatı değerlendirmiş. Yarım kalan işine girişmiş. Ve bu kez tamamlamış.

Önce yeğenimi teselli etmeye giriştik. Bu arada Bobi hep kutusunda idi. Oradan, masum bakışlarıyla bizi gözlüyordu. Hiçbir şey yapmamış gibi. O bir suçlu değildi tabii ki. O, doğal olarak içinden geleni yapmıştı. Ama bu yaptığının sonunda bizim değişen beden kimyamızı algılıyor

olmalıydı. O nedenle işini yapar yapmaz uzaklaşıyordu bizden. Şimdi de uzaklaşmıştı. Yumuşayacağımızı biliyordu artık. O ana kadar beklemesi gerektiğini öğrenmişti. Beklemeye çekilmişti.

Salonu yeniden topladık. Ama hiçbir parçayı bu kere koltuğa geri doldurmadık. Hepsini çöpe attık.

Sonra üçümüz koltuğun başına geldik.

Koltuk artık koltuk değildi. Ona koltuk diyemezdik. Oturma yerinde koca bir delik vardı. Yanlarda kalan kumaşın, ki ilk yaptırdığımızda epey para verdiğimiz pahalı bir kumaştı, ipleri sarkıyordu boşluğa. İçinde yaylar çırılçıplak kalmışlardı. Taşıyacakları bir şey kalmamıştı.

Yasa tıkr tıkr işlemişti. Nicelikler niteliğe dönüşmüştü. Gözümüzün önünde olmasa belki inanmazdık. Adım adım, her gün eksilerek, her gün bir parçası yok olarak berjer koltuğu yitirmiştik.

Artık bu güzelim berjer koltuğa, koltuk denemezdi. Ve koltukça işlevini yerine getirmesi de olanaksızdı.

Biz berjer koltuğa bakarken, Bobi, kutusundan bizim neden koltuğa baktığımızı anlamaya çalışıyordu...

Yazmaya Başlama: 16.06.2022

Tamamlama Tarihi: 17.11.2023



## okunmuş şeyler

Benim yetişmemde kuşkusuz annemin de babamın da katkısı vardı. Ama söylemeliyim ki, baskın olan annemdi. Daha yakındı bana. Babam işinde gücünde bir insandı. Belediyede çalışıyordu. Bazı akşamları arkadaşlarıyla geçirmekten hoşlanırdı. Babam bir akıl insanıydı. Bir cumhuriyet insanı olarak cumhuriyet değerlerine bağlı, inançlı bir insandı. Babamla ilişkimde öne çıkan değerler Cumhuriyet değerleriydi. Atatürk'e hayrandı. Her fırsatta, "Biz onu tam anlayabilmiş değiliz," derdi hep. Derslerimde çözemediğim sorularda babam yardımcı olurdu. Sabahları yataktan kerelerce kaldırdığım olmuştur. "Baba, şunu çözemedim," dediğimde, fırlardı yataktan hemen. Bana gerektiği kadar zaman ayırırdı. Ama o da bana yetermiş meğer...

Yaşamımla ilgili sorunlarda ise annem ön plana çıkardı. Çocukluğumdan başlayarak telaşlı bir yapım vardı. Bu, annemi kaygılandırırdı. O nedenle hemen her konuda önlem almaya yönlendirirdi. Bazı önlemleri de benim yerime kendisi alırdı. Karda altı düz ayakkabı giydirmez. Yazın, biraz kıyıdan uzaklaşırsam uyarır. Yolda her karşıdan karşıya geçişte kuralı anımsatır ve uygulatır. "Anne işte," derdim ve anlamaya çalışırdım. Anneler çocuklarının üzerlerine titrerler genellikle. Bu bazen ölçüyü aşar. Zarar vermeye başlar. Sevmenin aşırısı olur mu? Olmaz mı? Korumanın ölçüsüzü olur mu? Olmaz mı? Önlemin sinir bozucusu olur mu? Olmaz mı? Bunların hepsi vardı annemde. Ama annem benim çocukluğumu dolduran figürlerden biri olduğundan, o zamanlar dikkatimi çekmezdi bu ölçüsüzlükler.

Çocukluğumda mahallemizde bir Hafize Nine vardı. Tonton bir yaşlı. Hiç çıkarmadığı başörtüsünün tam örtmediği alnının üstündeki saçları beyazdı. Yetmişli yaşlardaydı. Bizim evde ya da gittiğimiz evlerde hep

anlatılırdı. İnsanlar, başları sıkışsa, ona giderlerdi. Gittikleri gün olmasa bile sonradan mutlaka rahatlarlarmış. Sorunlar çözülür, yaşamları yoluna girermiş. Ne yapıyorsa tonton nine? Anlayamazdım. Annem de “Allah, Hafize Nineyi başımızdan eksik etmesin,” dediğinde, arada bir, ondan kendi annesi gibi söz etmesini de kavrayamazdım. Çocukluk işte.

Yaz aylarını severdim. Sabahtan akşama kadar sokakta oynamak hoşuma giderdi. Top ve saklambaç oynamak vazgeçemediğimiz günlük oyunlardı. Özellikle maçlarda üzerlerimizi çıkarırken, arkadaşlarımın çamaşırlarının içine çatal iğneyle iştirilmiş üçgen biçimli şeyler dikkatimi çekerdi. Bazı arkadaşlarım sürekli taşırdı bunu. Onlara sormazdım. Anneme de sormaya cesaret edemezdim. Ama merak da ediyordum. Çocuk bu, merak etmese olur mu? Akıl insanı dedim ya, bir gün babama sordum. Bir açıklama yapardı mutlaka. “Bu ne biçim soru?” dediğine hiç tanık olmadım. Soruyu sorunca, “Gel otur şöyle,” dedi. Karşısına aldı beni. “Bak Ersin,” dedi, “Okula gidiyorsun. Öğretmenlerin sana bir şeyler öğretmeye çalışıyor. O bilgileri öğrenmeye çalış. Onları çoğaltmaya çalış. Görmek çok önemli. Tutmak çok önemli. Hissetmek... Hani elin bir kere yanınca, sıcak bir şeyi bir daha tutmazsın. Öğrendiğin için. En önemli varlığımız aklımız. Bizi diğer canlılardan ayıran o. Aklınla kavraman geliştikçe, daha fazla şeyi görmeye, anlamaya başlarsın. Bu yaşlarda her şeyi de anlayamazsın. Ama aklınla anlayamadığın şeyleri konuşalım seninle...” Daha başka şeyler de söyledi, ama “akıl” diye üstüne basa basa söyledikleri takılı kaldı kafama...

Babamın açıklamaları üçgenimsi şeye açıklık getirmese de sanki babam, “Boş ver onu. Kafana da aklına da takma,” der gibiydi. Ama yine de gördükçe düşünmeden edemiyordum. Çocuk aklımla, “Bu şey bir süs eşyası değil. Öyle olsa annem bana da pazardan alır takardı mutlaka. Takmadığına göre, başka şey,” diye düşünüyordum.

Üst sınıflara doğru geçtikçe, sıkıntılarım da büyüyordu. Bu yıllarda annemin Hafize Nineye daha fazla gittiğini fark ettim. Ondan çıkarken gördüğüm de oldu. Bu kadar sık ziyaretin nedenini anneme sordum da. “Yaşlı kadın, halini hatırını sormak gerek. Ne de olsa mahalle büyüğümüz,” diye açıklardı.

Anadolu lisesi sınavlarına hazırlık döneminde bir de kursa yazılmışım. Sokak bitiyordu artık. Şeytan üçgeni kurulmuştu. Ev-Okul-Dershane... Bunaltıcı yıllar. Haytalık yapmak isteyip de eve çakılı yaşadığım yıllar. En temel soru, “Bugün kaç test çözdün?” sorusuydu o yıllar. Neyse ki sınavı kazanmışım. Hazırlık sınavı, birinci sınıf, ikinci sınıf... Bıyıklarımın terlemesi, vücudumun kıllanması. Sesimdeki değişimler... Çocukluk dönemi geride kalıyordu. Belliydi. Bir yandan ruhumun ürettiği okları dışarı atmak isterken, öbür yandan onları fırlatacak yaylardan yoksun olmak... Derse konsantrasyonun zor olduğu yıllar. Üçüncü sınıfla birlikte bu kez üniversite kaygısı yaşamımın odak noktasına geldi oturdu. Yine dersshaneli dönem başlamıştı. Yine şeytan üçgeni kuruluyordu. Ama artık bu üçgene teslim olmak olanaklı değildi. Değildi, ama üçüncü sınıftan başlayarak bir de okul puanını yüksek tutma baskısı başladı. O nedenle sınavlarda yüksek not almak gerekiyordu. Öte yandan da içimde gelişen dürtüler, kızları bir arkadaş olarak görmenin yetmediğini gösteriyordu. Bu duygularla aşk mı, sevgi mi, tutku mu olduğunu ayırt edemediğim bir ilişkim de oldu. Diğer sorunların yanına o da geldi yerleşti. Düşünce dünyamda ona da yer açmak gerekiyordu. Ama o, sınır tanımadan bütün dünyamı kaplıyordu genellikle.

En belalı dersim de matematikti. Ama sınava hazırlanırken Ayça gelip karşıma oturuyor ve beni çıldırtacak her şeyi yapıyordu. Ben dalıp gittikçe de sayfalar çevrilmiyordu bir türlü. Sıkıntım annemin gözünden bence kaçmıyordu. Ama sormuyordu da. Neyse o sınava eksik de olsa hazırlandım. Sabah evden çıkarken, annem bana bir kalem verdi. “Mahallede Süheyla teyzenler var ya. Onların Almanya’daki oğlu göndermiş. Bir tane de bana verdi. Bizim kalemlerden farklıymış. Ne de olsa Alman malı. Al bununla gir sınava,” dedi. İyi. Aldım. Okula gittim. Sınava girdim. Pek olmazdı, ama sınav şansım bana güldü ve bildiğim konulardan geldi sorular. Akşam eve gelip, sınavın iyi geçtiğini söyleyince, annemin yüzünü hınzır bir gülümseme kapladı.

Sınavları tamamlamamızın ardından, bir gün Ayça’yı bize davet ettim. Tereddüt etti gelmek için. Kendisini tanıyordu annem. Ne derdi? Birçok erkek arkadaşım bize gelir giderdi. Evde, bahçede hoşça zaman geçirirdik. Annem bir şeyi iki etmez ilgilenirdi. Gülüryüz gösterirdi. Bunlardan da cesaret alarak ısrar ettim. O da kırmadı beni ve bize geldik.

Kapıyı çaldım. Annem kapıyı açtı. Yanımda Ayça'yı görünce suratı bembeyaz oldu. Ayça'nın anlaması olanaksız. Ben anladım. Güçlkle, "Hoş geldin kızım," dedi. Ayça da "Hoş bulduk, ben Ayça," dedi. O andan başlayarak, evden ayrılncaya kadar, yüzü gülmedi annemin. Gülümsemeler rol gereği olduğu, içten olmadığı için onları saymıyorum. Mesafeli davrandı annem. Ben eve ilk kez bir kız arkadaşımı getirmiştım. Onun rahat olması için elimden geleni yapıyordum. Annem... Ayça bir saat kaldıktan sonra gitti. Annem hiçbir yorum yapmadı. Ama bu ilişkiden mutsuzluğu da dikkatimi çekmişti. Herhalde üniversiteye hazırlık sürecini aksatacak diye düşünüyordu. Ama aynı şey Ayça için de geçerliydi. Onun annesi de aynı şeyleri düşünüyordu, herhalde. O zaman birbirimize engel olmayı değil, destek olmayı öğrenmek... Amaaaan. Bu çok olgun bir düşünceydi ve dürtülerim, "Saçmalama" diyordu.

Bu dönemde annem bazı sabahlar evden çıkarken bir şeyler vermeyi alışkanlık durumuna getirmişti. Yerine göre sevdiğim bir gofret, yerine göre bir elma... "Ye oğlum," diyordu, "Zihnın açılır..." Olacak şey değil, ama kola bile verdi bir gün. Küçüklüğümden bu yana cola içmem yasaklanmıştı. Zararlıydı. İçmemek gerekiyordu. Ama şimdi? Arada bir şey olmazmış. Öğlen yemek üzeri hazmı bile kolaylaştırmış. "Anne ben bunları alabilirim harçlığımıla," dediğimde, "Dün markette aklıma geldi evladım. Ben almış bulundum," oldu yanıt. Önlem kadını annem, yönlendirme kadını annem... Annem gibi davranıyordu sonuçta. Böyle düşünüyordum, ona inanarak. Ben de alıyordum, yiyordum, içiyordum. Verdiği her neyse...

Her şeye karşın Ayça'yla ilişkim de ilerledi. Annem benimle konuşarak, bunu engellemeye kalkmadı. Beni karşısına almaktan mı çekindi bu zor dönemde? Bilemiyorum. Ama ters davranmadı. Meraksız görünüyordu. Fakat Ayça'yla ilişkimizin başlamasından sonra, sohbetlerimiz sırasında, arada bir, "Süheyla teyzenin kızı da maşallah güzel bir kız oldu" diye aralara bir şeyler serpiştirmesi dikkatimi çekiyordu. Benim bu serpiştirmeleri es geçmem onu kırmıyordu. Konuya ilgi göstermediğimi görüyor, ama ısrar da etmiyordu. Ben içimden, "Bu nereden çıktı şimdi," desem de ilgisiz kalarak geçiştiriyordum. Sözüünü ettiği kız da aile görüşmeleri sırasındaki zorunlu sohbetler dışında aklıma gelen bir kız değildi. Tipim değildi, tarzım değildi...

Bir gün okuldan çıkıp eve döndüm. Üstümü başımı çıkardım. Yemek öncesi zamanımda, koltuğa uzandım. Televizyonun kumandasını aldım. Bir şeyler seyretmeye hazırlanırken, annem elinde bir paketle yanıma geldi. “Son zamanlarda arkadaşını getirmedin eve,” dedi. Haydaaa, bu nereden çıktı şimdi? “Bugün çarşıya çıktım. Bu fuları bir mağazada görünce arkadaşın geldi aklıma. Ona aldım. Yakışacağını düşündüm. İster sen ver. İster benim gönderdiğimi söyle,” dedi. Şaşırdım. Aldım paketi. Teşekkür ettim. Sehpanın üstüne koydum. Ama televizyonu açmadan, annemin arkasından baktım bir süre. Sonra kanal aramaya koyuldum. Aklımsa sehpanın üstündeki pakette. Mutlu mu olsam, sorgulasam mı? Yemekten sonra odama çekildim. Olabildiği kadar derslere bir baktım. Kulaklığımı takıp, yatağa uzandım, müzik dinledim. Bu arada da düşündüm; “Bu fuları Ayça’ya ben mi almış olsam, annem mi?” Kız bir kez evimize gelmiş. Bir şeyler duyumsamış olmalı ki, annemi hiç sormamış. Ben de bir daha davet etmemişim. Şimdi “Annem sana fular almış,” demek... Ben almıştım kendisine... Benim armağanımdı... Yok yok... Belki de bir fırsat olurdu bu, aradaki mesafeyi ortadan kaldırmak için. Annemin armağan ettiğini söylemek, Ayça’yı da rahatlatabilirdi. Öyle de yaptım. Kendisine verdiğimde teşekkür etti, teşekkürünü iletmemi söyledi. Çok ölçülüydü. Mutlu olduyorsa bile, belli etmedi.

Aradan on beş gün geçmişti. Okuldan çıktığımız bir gün Ayça’yla her zaman takıldığımız cafeye gittik. Oturduk. İçeceklerimizi ısmarladık. Oradan buradan konuşuyorduk. Ayça, “Biliyor musun,” dedi, “Geçenlerde Suna’yla sinemaya gittik.” Filmi sormama fırsat vermeden, “Fuları çok beğendi ve bana ilginç bir rastlantıdan söz etti.” Merakım kabarmış, “Neymiş o rastlantı?” dedim. “Sizin mahallede Hafize Nine diye yaşlı bir kadın varmış.” Bu nereden çıktı şimdi? “Ne olmuş Hafize Nineye?” Bedenim kendiliğinden dikleşti. Konsantre dinleme havasına girdim. “Senin annen de oradaymış. Elinde de bana armağan ettiği fuların aynısı varmış.” Dondum kaldım. Ne diyeceğimi şaşırdım. “Çarşıdan dönüşte uğramıştır. Sık sık ziyaret eder bu mahalle büyüğümüzü,” dedim. Konuyu değiştirdim. Şu zaman geçse bir an önce. Kalksam. Evlerimize gitsek.

Her zamanın geçtiği hızda, ama görelî olarak daha uzun sürede geçti zaman. Kalktık. Öpüştük. Evlerimizin yolunu tuttuk. Evin zilini

çalmadım. Anahtarım ile açtım kapıyı. Annem tıkırtıyı duymuş olmalı. Hemen geldi, “Merhaba anne,” dedim, soğuk biçimde. “Ben dışarıda bir şeyler atıştırdım. Yemek yemeyeceğim,” diyerek odama gittim. Sabah erkenden kalkarak ve kahvaltı etmeden evden çıktım. Kendime zaman tanımak istiyordum. Nasıl yaklaşacaktım bundan sonra anneme? Yakınlaşabilecek miydim? Beni aklıyla yönlendirmesi gereken annemin, Hafize Ninenin nefesleriyle yönlendirmeye kalkmış olmasını nasıl bağışlayacaktım? Demek çocukluğumdan bu yana bana verdiği şeyler... İnanamadım... Annemi bağışlayamadım hiçbir zaman. İçimdeki kırgınlık sürdü ve sürüyor. Olaydan on beş-yirmi gün geçtikten sonra, bendeki durgunluğu konuşmak isteyen anneme, “Her şeyi bildiğimi; bana çocukluğumdan beri verdiği şeylerin çoğunun, Ayça’ya gönderdiği fuların Hafize Ninenin okumalarından geçtiğini öğrendiğimi söyleyip, kendisine kırgın olduğumu,” belirttim. Sustu kaldı. Savunmaya iyi ki kalkmadı... Sonrasında da benimle bu konuyu konuşmadı hiçbir zaman. Ama ben uzaklaştım annemden. Annemdi. Yok sayamazdım. Ama aramızdaki mesafe büyüdü.

Bu olaydan sonra annemi sorgularken, hatta yargılarken, babamla ister istemez karşılaştırmalar yapıyordum. Aralarında çok fark vardı... Olayı öğrendiğim günün akşamı eve gelip yatağa uzandığımda, babamın çocukluğumda muska konusundaki soruma yaptığı açıklamalar geldi aklıma. Biri annemdi, öbürü babam... Ben de ikisinin parçasıydım. Bu iki ayrı insanın tamamen ayrı yapıları... Babamın söyledikleri benim yaşamımda daha etkili ve belirleyici oldu. Babamın çocukluğum ve ilk gençlik yıllarında çok abartmadan, Cumhuriyetin ve değerlerinin önemini vurgulayışlarının anlamını üniversite öğrenimim sırasında daha iyi kavradım. Uygun bir zamanda bu konuda babama teşekkür de ettim. Annem konusunu konuştuk mu? Sanırım konuşmadık...

Bu olayı öğrenmemden sonra, kendimi derslere verdim. Bu dönemimi Ayça’yla çok iyi paylaştık. Kendimi öylesine derslere verdim ki, lise üçten dörde geçtiğimiz yaz tatil yapmayarak ders çalıştım. Alt sınıflardaki eksiklerimi gidermeye çabaladım. Lise sonda daha da yoğunlaştım derslerime. Olay bende öylesine bir sarsıntı yarattı ki, başarıyı dış güçlerde değil, iç güçlerde aramaya karar vermiştim. Dış güçler deyince, çok uzun süre, Ayça dahil kimseden, o anlık bir şey, bir armağan, yani hiçbir şey almadım. İçimdeki kuşku halen

dağılmadığından bu konuda bugün de temkinliyim. İnsanlar şaşırırlardı, verdikleri, ikram ettikleri bir şeyi geri çevirmeme. Neyse... Çalışacaktım ve başaracaktım... Bunu kendime kanıtlamak istiyordum... Üniversite sınavına başvurularımızı Ayça'yla birlikte yaptık. Sınavlar bitince, bütün tercihlerimiz, yaşadığımız bu kentin dışındaki üniversitelereydi. Ben işletme okumak istiyordum. Ayça ise psikoloji. Ankara'daki üniversitelere girmeye hak kazandık. İlk iki yıl ayrı yurtlarda kaldık. Son iki yılı aynı evde geçirdik. Üniversite son sınıfta nişanlandık, kendi aramızda. Üniversite bitince hemen askere gittim. Dönüşte de evlendik Ayça'yla... İzmir'de yaşamaya karar verdik. Mutluyuz...

Annemle en fazla yılda bir kez görüşüyorum. Babam ise dayanamayıp görmeye geliyor bizi halen.



## ötanazi

Orada duruyor. Duvarın yanında. Sol eliyle duvara tutunmuş. Tutunmak değil. Elinin ayasını duvara yapıştırmış. Yaşlı, ama kamburu çıkmamış. Dimdik olmasa da ayakta duruyor. Elinde baston yok. Demek gerek duymuyor. Bir çöl sürüngenini gibi, hiç hareket etmiyor. Hiç. İleriye doğru bakıyor. Baktığı yerde o kadar çok nesne var ki, hangisine baktığını kestirmek olanaksız. Hepsine bakıyor olamaz herhalde. Bir tanesine odaklanmış olabilir mi? Bunu söylemek öylesine zor ki. Olanaksıza yakın. Bu, fikir yürütmek olur, onun adına. Belki de hiçbirine bakmıyor, önündeki nesneler kümesinin. Ya da hepsine bakıyor da hiçbirini görmüyor. Neden gözünün iç sonsuzluğundan bakıyor olmasın. Ayağında gri bir eşofman var. Bunu çoktandır giydiği belli. Diz bölümü sarkmış. Belki evde otururken bağdaş kuruyor. Yıpranmış bir eşofman. Bunu hiç çıkarmıyor olması olasılığı yüksek. Bir kedi geçti yanından. Hiçbir tepki vermedi. Bir süre sonra hareketlendi. Adım atamıyor. Ayaklarını sürüyerek gidebiliyor. On adım kadar gitti. Yine durdu. Bu kez bedenini hafif sola çevirdi. Şimdi oraya bakıyor. Bakışlarda yüklü hiçbir şey yok. Ama yüzündeki ifadeler bazen değişiyor. Yok, yok dudakları hareket etmiyor. Kendi kendiyile konuşur bir durumu yok. Ama yanaklarının kulaklarına doğru hareket ettiğini seçebiliyorum. Dış bir şey mi gülümsetiyor, içinden mi geliyor? Kısa süreli de olsa yüzünde kalıyor gülümseme. Sonra siliniyor. Az önce ayaklarını yere sürürken dikkatimi çekti. İki farklı terlik var ayaklarında. Ne bulduysa giymiş çıkmış dışarı. Dışarısının onun için bir anlamı olmamasından olsa gerek. Yoksa insan genelde dışarısı için giyinir, kuşanır. “Ne derler?” sorusu, insanın en büyük gerilimlerinden biridir. Bunda yok o gerilim. Durduğu yerde bir ağaç var. Dallarına konmuş iki karga birbiriyle kavga ediyor. Hangi cevizi paylaşıyorlarsa? Buranın kargaları da bilindik kargalar kadar

büyük değil. Hitchcock'un kuşlarına benziyorlar. Ama karga sonuçta. Sesleri benim kulak zarımı rahatsız ediyor. Ama o, dönüp bakmıyor.

Merak edilecektir. Ben nerede duruyorum? Neden duruyorum? Birileri de benim onu izlediğimi fark ediyor mudur? Onun hareketsiz durup bir yerlere bakarken, benim de hareketsiz durup ona bakıyor olmam birilerinin gözüne çarpmış mıdır? Bu izleme işini bir dedektif havasında yapmıyorum tabii ki. Bir duvarın üstünde doğal biçimde oturuyormuş da rastlantı oraya bakıyormuş gibi. Ya da ben zaten bakıyormuşum da o oraya gelmiş gibi. Taniyan birisi “Hayrola?” dese, “Hava alayım dedim,” yanıtım hazır bekliyor.

Ama izlemem bitip de normal yaşamıma dönünce, ben de garipsiyorum bu davranışımı. Tatilimi yapacak yerde, hafiyeliğe soyunmak benim yaptığım.

On beş gündür buradayız. Geldiğimiz gün başladı temasımız. El sıkışmadık. Onların evinin yanındaki evi kiraladık. Geldiğimizde, eşiyile bahçede oturuyorlardı. “Hoş geldiniz” dedi bize. Gayet de normaldi. Bir anormallik yoktu. Gülümsemişti. Bahçeleri ayıran sınıra doğru yürüyüp yaklaşmak istemişti.

Sonra her karşılaşma, sıfırdan yeni bir karşılaşma olmaya başlamıştı. Hep ilk günkü gülümseme. Hep öncekinin kopyası yaklaşma çabası.

Sonra izleme dönemine girdim ben de. Bir karar sonucu başlamadım bu izlemeye. Daha çok içgüdüsel başladı bu. Belki birkaç ay önce yaşadığım bir olayın etkisi de olabilir. Onun gibi olma kaygısı taşıyor olmam, beni onu izlemeye itiyor olabilir. Büyük olasılık. Ama tam nedeni bu mu, bundan emin de değilim.

Birkaç ay önce bir gün mangalla uğraşıyordum. Çıraları dizmiş, üzerlerine kömürleri koymuş sonra da bir tutuşturma jeli ile yanmalarını sağlamıştım. Biraz fazla duman çıktığını anımsıyorum. İlk kez mangalla da uğraşmıyorum. Yakmakta çok zorlandığım zamanlar da oldu. Eğilip üflediğim, yeniden yakmaya çalıştığım zamanlar. Sinir olduğum. Ama bu duman başkaydı. Alev oluşmuyor, duman çıkıyor gibiydi. Ama nasıl bir duman. Mangaldan yükselen yoğun duman sahnesinden sonra kendimi eşimle gezinirken buldum. Kaldığımız evden uzaklaşmış, deniz kıyısında yürüyorduk. Eşim koluma girmişti. Bir sis perdesi aralanmaya

başlayınca, “Neden buradayız? Ne oldu?” diye sorduğumu anımsıyorum. Ne kadar zaman geçmişti? Kaç tur atmıştık burada? Anlattı eşim. Beni mangalın başında bulduğu anı, boş bakışlarımı, tepkisizliğimi... Köpeğimizi yuvasına kapatmış, beni buraya indirmiş. Mangal dumanından zehirlendiğimi düşünüp, deniz havasıyla buluşturmaya getirmiş.

Bu olay bir korku olarak yerleşti içime. Acaba ben duman nedeniyle geçici bellek yitimine mi uğramıştım; yoksa bu, yoklamaların ağırlarından birisi miydi? Bir gün ani bir çöküntü gerçekleşebilir miydi? Gerçekleşirse... Sonraki zamanlarda çok kısa süreli kopmalar yaşamadım değil... Daha kötüsü çok iyi bildiğim bazı adları anımsamakta zorlanmalarım... Ağır da olsa bir ilerleme mi gerçekleşiyordu? Ben mi bu durumu yaratıyordum yoksa? Bir beyin yorulması mı? Ya da beynin gerilemeye başlaması mı? Daha yetmiş yaşımıdaydım. Böyle bir sonucu giydiremiyordum da kendime.

Taşıdığım bu kaygı ona ilgi duymaya götürüyor olabilir. Beni ona yaklaştırıyor. Ben de böyle bir çöküntü yaşarsam, onun gibi mi sürdürürüm yaşamımı acaba? Onun durumuna mı düşerim? Şimdi gözümün önündeki durumuna? Yani o benim geleceğim mi? Onu şimdiden görmeye mi çalışıyorum?

Bir gün onu tanıyan komşularına sorduğumda, onu anlattılar. Nasıl neşeli bir insan olduğunu. Anlattıklarına nokta koymadan gülmeye başlamalarını... Yardımseverliğini... Yaşam insanı oluşunu... Birlikte olunmaktan zevk alınan kişiliğini... Ben bunları dinledim. Her insanın öyle ya da böyle bir tarihi var. Bunlardan söz edilir. Ama onu anlatan yüzleri tutsak alan acıma duygusu yok mu? İnsanın tüm tarihinin üzerini dört koldan kara bir şal gibi örten o duygu durumu. Sözcüklerin coşkusunu yok eden, akışına ket vuran, kişiyi artık, bundan böyle acınası bir varlık durumuna indirgeyen anlatım biçimi. Hatta sözcüklerin onu zavallılaştıran vurguları.

Bu çok yazıldı belleğime. Bu zavallılık vurguları. O vurguları hafifletmeye çalışıyorum bir yandan. Acı veriyor o sözcüğün söylenmesi bana. Nedense dokunuyor. Şuradaki sınırlı zamanımda birikiyorlar da üstelik. Bir gün plaja giderken, önümden yürüyen dörtlü bir gruptan biri durdu. Diğerleri de durdu. Sağ tarafa işaret etti. Hepsini o yöne baktı. Yani

sekiz göz birden. Biri “Yazınk!” dedi. Ben de yaklaşmıştım onlara. Sürdürdüler yürümelerini. O noktaya gelince ben de baktım. Orada duruyordu. Bir duvarın üzerine oturmuş, nar ağacına bakıyordu. Kendisine bakanlar umuruna değildi. Grubun arkasından adımlamayı sürdürdüm. “Nasıl üzgünüm o adamcağıza...” Hız kesiyorum. Çevreye bakıyormuş gibi yapıyorum. “O eskiden...” Bir zeytin ağacına yöneltiyorum bakışlarımı. Ohhh! Tamam! Artık gidenlerin seslerini duymuyorum. Ama rahatlayamıyorum da. Çünkü kulaklarım, “zavallı” ve “yazık” sözcüklerinin dışında bütün sözcüklere kapatmışlar kendilerini. Bu ikisi çoktan belleğime ulaşmışlar, yerleşmişler. Bütün keyfim kaçtı. Denize gitmekten vazgeçtim. Ama ne yapacağımı da bilmiyorum. Eve dönmek istemiyor canım. Karşı sokağa girip yürümeye başlıyorum. Belki de kaybolmak istiyorum. Bilmiyorum.

O, yani Ahmet Bey artık böyle... Zavallı biri... Onu yakından tanıyanların “zavallı” vurguları daha güçlü. “Yazık” vurgusu ise, o günden sonra olayın tuzu oldu. Yaraya dökülen bir çorba kaşığı tuz.

Salonda yalnız oturuyordum, bunları düşünürken. Bir ara dışarıya baktım. Yerimden sıçradım. Elli santimlik bahçe duvarının üzerindeki demir korkuluklara tutunmuş, eve bakıyor. Bizden tarafa yani. Bahçeye mi? Eve mi? Salona mı? Bana mı? Biraz hareketleniyorum. Ama onda bir değişiklik yok. Yüzünde o çizilmiş tebessüm. Ama sıfır hareket. Kıpırtısız bir yaprak gibi duruyor. Korkuluklara tutunan kollarının üzerine hafif yüklenmiş. Ne kadar zamandır orada duruyor, bilmiyorum. Ama artık ben de ona bakıyorum. Anlamaya çalışıyorum ya? Ne yapıyor? Ne yapacak? Bakıyor şimdilik. Bazen küçük açılarla çeviriyor başını. Sonra bana yöneltiyor. Ben öyle algılıyorum. Bana baktığını sanıyorum. Camı açıp, “Merhaba” desem, tepkisi ne olur acaba? Daha önce verdiği şablon yanıt mı? Bakıyor ya hani, o ne görüyor? Bir şey görüyor mu? Yoksa kendi yarattığı bir hayale mi bakıyor? Bunu çözmem olanaksız. O ara korkulukların üzerine bir kedi çıkıyor. Miyavladığını ben duyuyorum. Kedi onun gözünün içine bakıyor. Kuyruğuyla koluna temas ediyor. Ama onda hiçbir tepki yok. İlgisizliği duyumsayıp, atlayıp gidiyor hayvancık.

Biz bakışmayı sürdürüyoruz. Ben boş bakışlara bir anlam yüklemeye çalışıyorum. Artık biraz tanıyorum ya. Sonunda bir insan. Olan yetileri

onu terk etmiş. Alıp başlarını gitmişler başka diyarlara. Yeniden geri dönmeyecekler gibi. Öyle anlıyorum anlatılanlardan. O zaman tam bir insan değil. Kim ne kadar tam, o da belli değil ya. Neyse konu bu değil. Onun tamdan eksik olduğu açık. Ne kadar eksik, o belli değil. Kalan kısmında yine de düşünüyor mutlaka. Hiçbir şey düşünmemesi olası mı? Eksildiklerinden geri kalan alanda mutlaka hayalleri var. Olmalı. Neyse onlar, onları bana aktarması artık olanaklı değil. Kafasının içinde. Bu yeni beyin, yeni şeyler üretiyor. Ama aktarmaya izin vermiyor. Ne yapayım o zaman onları ben? “Ben” dedim. Demek çıktım evden. Ahmet Bey’le özdeşleştirdim ki, öyle düşünüyorum. Bu kafamla. Henüz daha onun kadar engellenmemiş beynimle. Ya ben de bir gün onun gibi daha fazla engellenirsem!? Bir poyraz soğuğu sarmalıyor tüm bedenimi. Hatta beynime girip esiyor bile. Kar başladı başlayacak.

Ayağa kalkıyorum. Salonda biraz geziniyorum. Bir bardak su alıyorum elime. Geri dönüyorum. Ayakta içerken, onu izliyorum, bakıyorum. Gerçekten büyük bir dikkatle yapıyorum bunu. Bir şey kaçırmamak istiyorum. Ama durumuna üzülüyorum adamın. Ben de acıyorum sanırım. “Bir insan,” diyorum, “çevresindeki gerçeklikle sanal bir ilişkide,” diyorum. “Kopmuş,” diyorum. Ne o benim bunları düşündüğümü biliyor, anlıyor ne de üzüldüğümü.

Belki de onun durumuna gerçek anlamda üzülen tek kişi eşi. O kadar tonton ki! Bir tek teli bile siyah kalamamış saçlarıyla, masalcı nineler gibi. Bu mini minnacık kadın Ahmet Bey’in evden çıkışını gözden kaçırdığı zamanlar, onun yokluğunu fark ettiğinde, hiç telaşsız, sakın biçimde çıkıyor evden. Bir süre sonra yaramaz bir çocuğu eve getirir gibi, elinden tutmuş getiriyor onu. Ahmet Bey de yaptığı yaramazlığını yakalayan annesine itiraz etmeden, ama hınzırlığını yüzünün ele verdiği bir çocuk gibi yürüyor yanında. Kadın hiç homurdanmıyor. Onun evden çıkıp kaybolmasına alışmış sanki. Bunun yaşamlarının parçasına dönüşmesini kabullenmiş. Onu nerelerde bulacağını biliyor olmalı. Bir keresinde kadını da izledim. Eliyle koymuş gibi buluyor onu. Evlerinin yakınındaki ara yollardan birinde bazen bir duvarın üzerinde otururken bazen bir ağacı seyrederken bazen bir duvara bakarken. Sonradan fark ettim, kadının geri getirişi ara sıra uzuyor. Demek ki uzaklara ya da kadının bilmediği yerlere gittiği de oluyor. Ama en azından biz oradayken bulamadığı olmadı. Ahmet Bey’in gidiyor, ama geri

dönemiyor oluşu kadında en küçük bir kızgınlık yaratmıyor. Adamın tuttuğu elini çekiştirmiyor. Taze aşıklarken tuttuğu gibi bir saygıyla tutuyor elini ve onu geri getiriyor.

Tatilimizin son on beş günü her gününe girdi. İstesem de istemesem de. Hiç onsuz bir günüm olmadı. Denizde kulaç atarken yanımda. O yüzmüyor, ben onu da sürüklüyorum. Sabah yürüyüşlerimde benden erken uyanmış bekliyor. Yemeğe çıkıyoruz eşimle, üç kişilik masada buluyorum kendimi. Daha fazla yanımda olmak istiyor da bazen iteliyorum onu. Uzaklaşmasını söylüyorum. İşin ilginci, ender de olsa sözümü dinliyor. Olmayan kamburu çıkıyor bu durumlarda ve gidiyor.

Ama o gece rahat bir uyku özlemiyle yatağa girmişken, kapımız çalınıyor. Çalınıyor dediğim, tıklatılıyor. Çekinik bir orta parmak boğumu vurması bu. Birinci tıklamada fırlıyorum yataktan. Aşağıya iniyorum. Camın arkasında duruyor, yüzüne yapıştırdığı tebessümle. Açıyorum kapıyı. Hiçbir şey demeden, izin falan istemeden içeri giriyor. Salona. Kendini ait hissettiği bir mekâna girmenin rahatlığıyla, oturuyor kanepeye. Yayılarak. Olmayan kamburunu yaslıyor kanepeye. Bacaklarını uzatmış. Üzerinde dizleri bollaşmış o eşofman. Nasıl çıktıysa dışarı, bu saatte? Eşi kapıyı kilitlemeyi unutmuş olmalı. İşin ilginci kucağında sokağımızın kedilerinden biri. Sessiz, gevşemiş. Bir süre sonra mırlamaya başlıyor. Tek ses bu. Bakışıyoruz. Böyle anlatıyor olmalı kendini. Arada bir başını sallıyor. Bazen çeviriyor kafasını. “Benden bir şey mi istiyor acaba?” diye düşünüyorum. Bir iz bulmaya çalışıyorum. Yok. Hiçbir ip ucu yok. İlk oturduğu gibi duruyor, kucağında kediyle. Onu da sevmiyor, okşamıyor ya. Tutuyor yalnızca. Ama kedi onun kucağına yayılmış. “Mırıltısını eşim duymaz inşallah,” diye geçiriyorum içimden. Dışardaki sokak lambasının zayıf ışığının aydınlığı altında oturuyoruz. Karanlığın tüm sesleri sokakta buluşmuşken, bizim derin sessizliğimizin en hararetli yerinde, sabaha doğru kalkıyor aniden. Kediye kanepenin üzerine bırakıyor. Atıyor mu yoksa? Kapıya yöneliyor. Daha eşikten bir adımını atmışken, dönüp bakıyor bana. Ben de ona bakıyorum. Ne yapabilirim ki?

“Sen de benim gibi olacaksın!” diyor, ölüm kokan bir sesle.

Doksan derece dikeliyorum yatakta.

Yatak sarsılmış olmalı.

Eşim durumunu hiç bozmadan “N’oldu?” diyor.

“Tuvalet” diyorum.

Kalkıyorum. Aşağıya iniyorum.

Kapı kapalı.

Dışarıda da içeride de kimse yok.

Kanepenin üzeri de boş ve elimle yokluyorum, soğuk.

Bir bardak su içiyorum.

Nefesim yeni yeni normalleşiyor.

Not defterimi arıyorum. Aklım tam başımda değil. Neyse sırt çantamda buluyorum.

Büyük bir kararlılıkla, ama halen titreyen parmaklarımla bir satırlık vasiyetimi yazıyorum: “Dilim susmuşsa, bakışlarım boşalmışsa, dünya benim farkımda olsa da ben onun farkında değilsem, hemen ötanazi! Uzatmaya gerek yok... Hemen... O gün...”

Sonra kapıyı, bahçeyi ve kanepeyi bir kez daha kontrol edip, elimde üçüncü kez doldurduğum bardakla yukarı çıkıyorum.

Bağla

Yazmaya Başlama Tarihi: 23.11.2021

Levent

Bitirme Tarihi: 30.01.2022



## **pencereyi dolduran takıntı**

O sorunla girdim yatağa. Sorun denemezdi aslında. Bir takılma belki. Takıntıya dönüşen takılma. Aklıma takılma. Salondan yatağa giderken ayağıma da vurmadı değil. Televizyona da boşuna bakmışım iki saat, neye baktığımı bilemeden. Sonunda kapattım ve yatağa gittim. Bir sağa bir sola döndüm, durdum. Uyku, nereye gittiyse, geri dönmüyordu. Bir ara sağa döndüm. Sağ tarafıma yatınca daha rahat uyurum nedense. Eşim bahçeye açılan pencerenin perdesini kapatmadan yatmıştı. Yatmadan önce benim bunu fark edecek durumum yoktu. Şimdi görüyordum. Gözlerim cin gibi çünkü. Karanlıkta bile. Ya da uyum sağladıklarından. Kapaklarına binen bir ağırlık yok daha. Ben bu durumdayken, pencere ön plana çıkıverdi. Bir haftadır yattığımız bu odanın penceresi iki bölmeden oluşuyor. Biri büyük, öbürü daha küçük. Karanlığı ikiye bölerek sunuyor bana. Neyi mi sunuyor? Arka planını. Dışarıyı. Şimdi ise karanlığı. Karanlığın içinde tüm görüntüyü dolduran bir ağacı ikiye bölüyor. Başka bir şey yok görüntüde. Bir bulut, bir yıldız, bir kara kedi. Her neyse. Olan tek şey iğne yapraklı bir ağaç. Öyle sanıyorum. Buraya geldiğimizden beri hiç dikkat etmemişim. Bu mevsimde diğer yapraklar çoktan toprağa karıştığından, fikir yürütüyorum. Sonuç olarak, iğne yapraklı diyorum. İşte bu ağaç doldurmuş tüm görüntüyü. Dışarıda bir esinti var. Sallanıyor ağaç. Rüzgâr nasıl isterse öyle. Ağaç boyun eğmek zorunda. Tercih hakkı yok. Bu nedenle olsa gerek, inat etmeden teslim olmuş. Kavgaya gerek görmemiş. Boyun eğmiş, çoktan. Kendini esintinin kucağına bırakmış. Nerden geliyorsa komut, üfleyen her neyse, onun tersi yönde eğiliyor. Pencerenin büyük bölmesinde görüntü daha mı etkili ne? Ne ilgisi varsa? Aynı rüzgâr. Aynı güç. Aynı iteleme. Aynı üfleme. Ama pencerenin küçük parçası daha etkisiz salınımlar veriyor. Yatıp kalkmalar mı demeli? Karanlık arka planda ürkütücü bir

hareketlilik. Önde yeşil yapraklar. Dallar kahverengi olmalı. Hepsini birlikte sallanıyor. Tersine yöne gidiyorlar. Sonra biri çekiyormuş gibi geri dönüyorlar. Hepsini aynı anda dönemediğinden (askerlik eğitimleri zayıf, belli) bir karmaşa var görüntüde. Düzen yok. Yani sistematik olmayan biçimde bir o yana bir bu yana salınımlar, serbest koreografi dersinde öğrenilmiş bir dansa benzetilebilir. Ama bu rüzgâra dayanamayan yapraklar, belki dalcıklar da olmalı. Onları fark etme olanağım yok. Hele bu kafayla. Sabah bakmalı yerlere, dayanamayanları görmek için. Her esintinin gücü yeter bazılarına. Aşkta da evlilikte de öyle değil mi? Nerden geldi aklımın en ön kısmına bu şimdi? Bu da hayret edilecek bir şey. Ama o sorun... Sorun değil, takıntı... Aslında o da önemli değil! Önemli değilse, neden yazıyorsun ki o zaman? Uyu! Uykuya dal! Dallarını görme! Sallanmalarını. Ama o konu uyutmuyor beni. Bir fincan sert kahve gibi uykuyla aramıza barikat örmüş durumda. Aslında konu da basit. Birisinin yemek konusunda kendisini engelleyememesi. Çok basit ortaya koydum takınağı. Ama ben takıldım bu takınağa. Neden bu kadar takıldıysa kafama? Beni ilgilendirmeli mi? Ama onunla birlikte oluyoruz zaman zaman... Gerçi bu akşam ilk kez yeme ortamında birlikte oldum... Sertleşti esinti. Rüzgâr şiddetini artırdı biraz. Bak şimdi kırılmanın güçsüz dallar... Bu karanlıkta yönünü tam kestiremiyorum. Yataktan kalkacak enerjim de yok. Pencerenin önüne gidip bakabilseydim... Yaprakları takıldı kafama. Bu ağaca gündüz gözüyle neden bakmamışım ki! Çam mı, sedir mi? Sabah ilk işim, alıcı gözüyle bakmak olacak. Hem kendisine hem de dibine. Düşen yaprakları sayacak değilim. Akşamki eksikimi gidereceğim yalnızca. Eşim sağ tarafımda uyuyor. Benim uyanık olmam da ağacın sallanması da umurunda değil. O, güzel güzel, sessiz sedasız uyuyor. Ama ben neden onun yastığa saçılmış saçlarına, çarşafın çaldığı kokusuna sarılmıyorum da... Bir uyku dışarıya en güzel nasıl yansırsa öyle uyuyor. Ağaç ise tam tersi. Bu karanlıkta ne kadar korkunç olabilecekse öyle sallanıyor. Darmadağınık sallanıyor giderek. Durulmuyor, dağılıyor. Beni ona bağlayan takıntı basit aslında. Ama... Sorun... Nereden girdiyse... Gözümünden, kulağımdan... Suskunluğumdan... Göz kapaklarım o kadar dirençliler ki yorulmaya karşı... Yıllardır spor yapmışlarcasına... Kapanmayı unutmuşlar sanki... Cin gibiler... Durulur gibi oldu dallar, yapraklar. Önce dallar kuşkusuz. Pencerenin iki bölümü birbirine baktı. Soru aynı. Ne oluyor? Makinist uyuyor mu? Uyur mu hiç! Uykuyu bilmeyen

uyuyabilir mi? Başladılar yine. Göz kapaklarım mı? Ne ilgisi var? Pencerenin iki bölümü birbiriyle yarışıyor. İki farklı kameranın kayıtlarını aktarmak ister gibi. Bu yarışın sonunu görmeden uyumak yok bu gece. Anlaşıldı. Bekliyorum. Başım yastıkta. Sert yastıkta yatarım ben. O nedenle başım gömülmez. Yastık kazık gibi duruyor. Başım onun teğetinde. Bekliyorum. Nereye varacaksa oraya varsın bu gece. Bıraktım gitti. Uyku nereye takıldıysa baksın keyfine. Beklemiyorum onu. Ben başka bir şeyi bekliyorum artık. “Sofradan aç kalkmak gerekir,” mi demişlerdi? Tok kalkılamayacak sofradan aç kalkılmayıp nasıl kalkılır? Tok kalkmak ayıp olurdu sofraya. Neden bu kadar sallanmaya başladı bu ağaç şimdi. Dallar birbirini döğüyor karmaşada. Fırsat bu fırsat dercesine. Sanki rüzgârın sesi de geliyor kulağıma. Çift camdan geçebilir mi ses? Yoksa ben o sesi duyduğumu mu sanıyorum. Pencerenin büyük bölümündeki dallar sanki birbirini paralıyor. Bana mı öyle geliyor yoksa? Abartıyor muyum? Yan yatmaktan görme sinirlerim uyuşmuş olmasın? Yatmakla görme sinirleri uyuşur mu canım? Neyse bakış açısı çarpılabilir belki. Küçük pencereyi... Pardon küçükleri azımsama saplantısı mı demeli? Belki orada direnmeler daha güçlü. Bakmadığımdan mı görmüyorum yoksa? Nedense göz genelde büyüğe takılıyor. Sahi neden iğrendim ben onun yemesinden? Oysa biz iki kişi biraz daha sürdürmek istiyorduk sehpayı. Masayı diyemiyorum. Çünkü masayı az önce restoranda kapatmıştık. Geldik. Sehpaya iki şarap kadehi bir rakı kadehi koydum. Bu ortamı biraz uzatacak kadar meze. Hani arada bir başvurulacak kadar. Fazlası zarar bu saatten sonra. Geldi. Oturdu. Merhabalaştık. Sonra ne olduysa ben bir lokma almak istedim. Her şey tükenmişti. Elleri çalışıyordu da farkında değildi. Otomatige bağlanmış gibi. Ama hem yiyip hem konuşabileceğini hiç hesaba katmamıştım. Konuşması yemesini kamufle etmek içinmiş meğer. Daha da sertleşti hava. Dalların yatma açıları büyüdü. Geri dönüşleri zorlaştı. Pencerenin büyük ve küçük bölümü de birbirine girdi. Ayırt edemiyorum artık. Hangi kamera görüntüsü nereye yansıyor? Yapraklar dökülüyor mu? Hiç o durumda değilim. Belki dallar da kırılıyordur. Direnme de bir yere kadar. Sonrası terk etmek. Kırılarak. Küserek. Sırtını dönerek. Sağ gözüm zorlanıyor sanki. Sol gözümle idare ediyormuşum gibi bir duygu içindeyim. Stereoskopik görüşüm bozuk. Derinliği algılayamıyorum bazen. Sanki ağacın dalları cama yapışmışlar gibi. Kendime sürekli komutlar veriyorum. Sağlam kayıt alması konusunda uyarıyorum ilgili

odaklarımı. Beni her zaman dinlemeseler de ısrar ediyorum. Başka çözümüm yok şu an. Uyku da bu rüzgâra kapılmış olmalı. Hangi dağın arkasına sürüklendiyse artık. Bu akşam aklım başımdan gitmediyse de bak o uyudu. Ondandır ses seda yok. Yoksa o da mı benden habersiz bir yerlere gitti. Ama ben boş bakışlarla bakmıyorum. Yok! Yok! Aslında sorun bu kadar büyütülecek bir sorun da değil ama. Sonuçta onun gerçeği de o. Böyle deyip geçebilirdim. Belki doğrusu da buydu. Ama onunla bu ilk karşılaşmamızda. Daha doğrusu yemekli karşılaşmamızda. Hay Allah! Gözümün önüne geldi yine. Ağacı göremiyorum şimdi. Pencerenin iki bölümünde de o var. Elleri bir bu bölümde bir o bölümde. Bir de sürekli hareket eden çenesi. Geviş getirir gibi. Kamera sanki bu harekete zımlıyor. Gözlerimi kapatıyorum, görüntünün değişmesi için. Çok rahatsız etmiş o görüntü beni. Bırak ağacı. Eşimle bile arama girmiş durumda. Ona da dokunamıyorum. Nedense? Dallar sallandı, sallanıyor... Sohbet sallandı, sallanıyor... Uyku sallanmadı, allak bullak oldu... Boş bir salıncak sallanıyor sanki dallarda. Beni mi çağırıyor? Anlamadım. Dallar cama doğru geliyor. Tüm karışıklıklarıyla. Birbirinin içine girip çıkarak. Büyüyerek geliyorlar. Pencerenin iki bölümünü de taşarlarsa ya! Ya taşarlarsa? Eşimin sırtına değen sağ elimle gözlerimi kapatıyorum. Dallar retinama yapışmışlar. Belki görme sinirlerimi tutsak alıp felç etmiş, sabitlemişler. Orada sallanıyorlar. Durmadan. Ve nereden içeri girdiğini fark etmediğim uğultular kulaklarımı doldurmuş. Kıvrınmaya başlıyorum. Sola dönmek istiyorum, belki kurtulurum diye. Eşime mi çarpıyor bacağım? Ya da doğal olarak mı uyanıyor. Bakıyor bana. “Hayrola, uyumadın mı sen?” diyor. “Yeni yattım” diyorum ben de... Onun tuvaletten gelmesini bekliyorum. Sarılmak için. Bir umut...

03.10.2021

## türbülans

Karşımda on üç katlı bir yapı duruyor. Birbirine bağlı iki ana gövdeden oluşuyor. Her katında dört artı dört sekiz daire var. Benim gördüğüm kısmında, arka bahçeye bakan yüzünde, iki ana blokun arasında, zeminden yukarıya kadar üç yanı kapalı bir alan, bir dikdörtgen oluşturmuş. Üç kenarını yapının dış duvarlarının oluşturduğu bir dikdörtgen. Duvar diplerinde dar bir beton şap var. Orta kısım toprak. Zemin mevsime göre değişiyor. Bahçeyle yarışamasa da kendince bir yaşamı var. Bahçeyi sulayan görevli burayı ihmal ediyor. Bahçenin uzantısı olarak görmüyor. Buraya apartmanın boşluğu gözüyle bakıyor. Bazen kedilerin bazen köpeklerin gezindiği bir yer burası. Ortalıkta bu hayvanlar yoksa, kuşların indiği, yiyecek aradıkları bir kuytu alan. Yani bana bakan kenarı duvarsız olan bu yer, hiç boş kalmıyor. Geleni gideni çok. Gelenler gidenler de değişiyor. Bu devinimi sağlayan yalnızca dördüncü kenarının duvarsız olması değil. Bu boşluğa açılan pencereleri de saymak gerek. Ama ağırlık, duvarsız kenarda. Bu kenarın engelsiz oluşu, bu kuytu alanı bir tuzağa dönüştürüyor. Yani ortada kendi haline gezinen objelerin bazıları kendilerini burada buluveriyor. Günün hava durumuna göre de orada başlıyor bir hareket. Kendi yaşamını duvarsız kenara borçlu olan bu kuytu alan, durağanlıktan dinginliğe geçiyor.

Şimdi de öyle. Masama oturduğumda irili ufaklı objeler uçuşmaya başlamıştı. Farklı yönlerde. Çarpıştıkları da oluyor. Çarpışanlardan bazıları, aldıkları darbeye ağırlaşıp yere düşüyor. Bazen öyle bir an geliyor ki, tam bir hareketsizlik oluşuyor. Ya da bu noktadan görülemeyen hareketler olduğunu düşünüyorum. Çok kısa süreli de olsa bazen yaşam bitiyor. Veya yaşamaya ara veriliyor. Ara verilse de bu, aramızdaki uzaklıkla ilgili bir hareketsizlik. Ya da gözlerimin kısıtlılığıyla. Bazen bakışla ilgili de olabilir. Bir teknoloji koltuklayıverse

yetersizliklerimi, göreceğim çok şeyler olmalı yine de. Kesintisiz devinim, bir dürbünün objektifinden algı alanıma girebilirdi. Ama dürbünüm yok.

Sanırım küçük objelerin tersine, büyük objeler hemen ele veriyor kendilerini. Onlar önce yerde sürünür gibi hareket etmeye başlıyor. O sürünme, ağır ağır bir ayağa kalkmaya dönüşüyor. Sonra adımlar büyüyor. Hareketler hızlanıyor. Hızlanıyor... Hızlanıyor... Ve sonuçta yine uçmaya dönüşüyor. Yerde yata yata dinlenmiş olmanın kazandırdığı dinginlik olsa gerek.

Birden iki kuş iniveriyor aşağı. Girmiyorlar üç duvar arasına. Tam sınırda duruyorlar, şaşkın bakışlarla. Uçuşanlara bakıyorlar. Evrenin tek uçanı onlarmış gibi, hayretle izliyorlar uçanları. Uçan değil de belki uçuşan demeli. Çoğunun uçmak isteyeceğini sanmıyorum. Hareketlerinde genelde bir isteksizlik görüyorum. Nasıl havalanmış olurlarsa olsunlar, kuşların gözleri yerinden fırlayacak hızda dönüyor şaşkınlıktan. Bir süre sonra, izlemekten yorulmuş olmalılar, havalanıp gidiyorlar. Ama boş kalmıyor sınır. Serçelerin boşalttığı yerde şimdi saksaganlar var. Kopya çektikleri şaşkınlıkla bakıyorlar dikdörtgenin içinde olan bitenlere.

Kara bir market poşeti durduğu yerden birden havalanıyor. Aşağıdan birisi dürtmüş gibi. Öylesine havalanıyor ki, sanki başı göğe erecek de... Bırakır mı o seni kendi haline? Ayaklarından çekiyor onu aşağıya. Sonra bir o duvara bir bu duvara vuruyor. Biliyor işini. Boş tarafa gelince vurmaya kalkmıyor. Kontrolünden kaçırmak istemiyor onu. Teslim oluyor o da. Üç duvar arasında yoruluncaya kadar dolanmaya başlıyor.

O ara köşedeki tahta parçalarına takılı gibi duran bir giyim mağazası poşeti kendisini kurtarıp hareketleniyor. Üzerindeki mağaza adını okuyabiliyorum. Daha büyükçe bir poşet. Daha sosyetik hareketlerle başlıyor salınmaya. Üzerindeki markadan dolayı mı yoksa? Kollarını açar açar uçuşuyor. Dünyaları o yaratmış gibi. Ciğerlerini doldurdukça yuvarlaklaşıyor. Ama bazen de iki derisi birbirine yapışacak veremli bir şeye dönüşüyor. Çok belirgin biçimde kara poşete pek yüz vermek istemiyor. Onun yanına yaklaşmamaya çalışıyor. Elinden gelse bütün alanı kaplayacak. Elinden gelse daha neler yapacak da! Edası öyle. Bir kibir var sanki üzerinde. Diğerleriyle burada olmaklığından hiç hoşnut değil. Buraya düşmüş olmasından bin pişman. Ama o güç, ayırt etmiyor

hiçbirini. Onu da vuruyor bazen duvarlarına. Belki kibrini kırmak için. Burnunu sürtüp diğerleriyle aynılaştırmak için. Kim bilir?

Nasıl bir şey olduysa, yerde duran her şey havalanıyor birden. Seçebildiğim kadarıyla iki buzdolabı poşeti, bir çöp poşeti, bir kitapevi poşeti havadalar şimdi. Aralarında kim bilir neler var. Tozları görme olanağım yok. Dikkatli baksam belki bir iki tüy, parçalanmış kağıtlar, kurumuş yapraklar... Hepsi de nasıl bir hızla dolanıyor. Hareketlerinde hiçbir düzen yok. Bir karmaşa içinde dolanıyorlar. Buradan bir sanatsal görüntü çıkmıyor. Gelişigüzel uçuşmaları sırasında birbirlerine çarptıkları, dahası dolandıkları oluyor. Dolanmak bir mutluluktan değil belli. Bir sarmaşma değil bu. Bir sırt sıvazlama görmüyorum. Bir zorunluluk. Bir buyruğun uygulanışı sanki. Hareketler yatay, dikey, çapraz her yönde sürüyor. O üç duvardan birine çarpanlardan bazıları, çarpma hızına göre yere düşer gibi oluyor. Ama sanki izin verilmiyor düşmelerine. Yerde yayılmaları yasaklanmış olsa gerek. O esinti kontrol ediyor her şeyi. Gücünü duvarsız alandan alsa da duvarlar olmadan olamayacağını biliyor. O nedenle göstermesi gerek bunu. Kendini kaptırıp, uçuşunu bir oyuna, eğlenceye döndürmek isteyenlere varlığını gösteriveriyor.

Aaaa! Oda ne? Küçük buzdolabı poşeti almış başını yükseliyor. İçine dolan hava onu küçük bir paraşüt yapmış. Hınzırca havalanıyor. Bir özgürlük çılgılığı da atıyor sanki. Kolu kanadı olsa sallayacak. Şımarık bir “bye” çekecek. Yerimden kalkıyorum. On üç katlı binanın altıncı katına kadar izliyorum onu. “Tamam,” diyorum, “O kurtuldu, bu kör döngüden.” Mutlu da oluyorum sanki. Yerime oturup, diğerlerini izlemeyi sürdürüyorum. Çaresizliklerini. Göz kapakları düşmüş hareketlerini. Taşımak istemedikleri bir yükün altındaki inlemelerini. Karmakarışık hareketlerini sürdürüyorlar. Bir düzeni olmayan uçmalarını. “Uçuşmaları” derken, gönülsüz uçuşlarını. “Artık masama döneyim,” diye geçiriyorum içimden. Hatta “Gidip bir çay alayım,” diyorum. Kalkmaya yelteniyorum ki, kendimi sandalyeme bırakıyorum. Öyle yani. Popom acıyor. Kurtuldu sandığım, sandığımız küçük buzdolabı poşeti, ters dönmüş, havası boşalmış olarak yere doğru iniyor. Ne olduysa yukarılarda? Bir hüznün kaplıyor içimi.

Çayımı alıp döndüm. Ama çayın tadı kaçmış bugün. Öylesine, boğazım yumuşasın diye içiyorum. Gözlerim dışarıda. Orada. Başka yere bakamıyorum bugün. Tam o ara bir kedi geliyor. Acelesiz. Sinsice de değil. Gün içindeki olağan turlarından birini yapıyor, faresiz bahçede. “Ola ki,” diye geçiriyor içinden olasılıkla. Belki bir av vardır bugün burada. Neden olmasın? Kafasını oraya çevirince duruyor. Sinsileşiyor. Göğsü toprakta. İyice yayılmış. Bedeni neredeyse kâğıda dönmüş. İlerlediği bile fark edilmiyor. Ama yaklaşıyor poşetlere. Poşetler o ara önünden geçiyor. Hani özellikle istediklerinden falan değil. Kendilerini kediye göstermek diye bir dertleri yok. Onlar kendi dertlerinde. O güç oynatıyor onları. İsteddiği gibi. İsteddiği zaman. İsteddiği kadar. Kedi poşetlerden birine bir pati sallıyor. Ama tutturamıyor. Gördüğüm kadarıyla bu poşet razı kedinin patisine. Elinde olsa tırnaklarına taktırıverecek. Belki yaralı da olsa kurtulacak bu çaresizlikten. Ama olmuyor. Yükseltiyor onu o lanet olası güç. Anlıyor poşetin niyetini. Kedi bütün dikkatiyle bekliyor. Artık sürünmüyor. İki küçük adım atıyor. Poşetlere yaklaşmak istiyor belli. Buzdolabı poşetlerinden biri hafif bir pike yapar gibi oluyor. Kedi zıplıyor, sağ patisi önde. Olmuyor yine. Beklemeye başlıyor. Sabırlı hayvan ne de olsa. Bu arada bir kâğıt parçası da salınmaya başlıyor. Kedi bir ona bir öbürüne sığıyor. Sonra da mağaza poşetine. Art arda üç hamle de sonuçsuz. Soluklanmaya başlıyor. Gözlerine bakarsan, hani olanaklı olsa onlarla havada dolanacak. Ama nafile. Başaramıyor bir türlü. Sonra bir başka kedinin miyavlamasıyla bu döngüden çıkıyor. Önce sesin nereden geldiğini anlamaya çalışıyor, sonra da koşmaya başlıyor o yöne.

Sanki kedinin gitmesini beklermişçesine, bir buzdolabı poşetiyle, siyah poşet toprak üzerine düşüyor. Çok kısa süre hareketsiz kalıyorlar. Toprağa yapışmak, ondan ayrılmamak isterlermiş gibi. Sonra oradan kaçma dürtüleri hareketlendiriyor gibi onları. Sürünüyorlar yerde. Sanki elleriyle tüm bedenlerini çekmeye çalışıyorlar. Biri şu köşeye gidip duvarlara mı yapışmak niyetinde? Öbürü duvarsız kenara doğru mu sürünüyor? İkisi de ters yönde ilerliyor. Toprağa sarılmaktan vaz geçmeye niyetleri yok gibi. Amaçları üç duvar arasının ortasından kurtulmak olsa gerek. Kendi yönlerinde azıcık da olsa yol alıyorlar. Ama onların hızıyla daha çok yol var, kat edecekleri. Fakat, ne yazık ki,

üzölerek belirtiyorum, başaramıyorlar. İkisi birden yeniden kaldırılıyor havaya. Tırnak araları toprak dolu başlıyorlar dönmeye, yeniden.

O güç duvarsız kenarın bir metre açığında bekleyen bir karton kutuyu da çekiyor içeri. Bir kuru pasta kutusu olmalı. Yani büyüklüğüne göre yorum yapıyorum. Bildiğimden söylemiyorum. Tahminim böyle. O da kışına aldığı bir darbeye zıplıyor. Biraz zor duruyor havada, poşetlere göre. Ama sanki durmak zorunda. Gönülsüzce, paytak paytak uçmaya başlıyor o da. Kâh düşecek ve yere çakılacak kâh fırlayıp göğe kaçacak gibi...

Ne bıktırıcı bir durum bu? Aynı ânın farklı kareleri gibi. Havada objeler. İsteksizce dolanıyor. Yere düşmelerine izin verilmiyor. Düşenler, iki soluklanıp havalanmak zorunda. Ben işi gücü bırakmışım. Benim odamın duvarsız kenarındaki camdan seyrediyorum olanları. Benim üç duvarımla seyrettiğim üç duvar arasındaki tek fark benim duvarsız kenarımdaki cam. Beni ayrıcalıklı mı kılıyor diye düşünürken, düşünce alanımdaki uçuşmaları fark ediyorum. Nereden girdiyse bir rüzgâr, yerde uyuyan hiçbir şey bırakmamış. “Yoksa, aynı güç mü?” diye geçiyorum içimden. Yerimden kalkıyorum. Odamı adımlamaya başlıyorum. Rahatım kaçtı. Oturamıyorum artık.

Gece, güç el değiştirdi. Dalların hışırtısıyla uyandım. Dışarısı zifir karanlık. Herkes elektrik düğmelerine basmış ve karartmış evini. Rüzgâr daha güçlü esiyor, gündüz olana göre. Bu karanlığın rüzgârı ya gündüz rüzgârını yutmuş ya da sürüklemiş başka diyarlara. Yataktan kalkıyorum. Rüzgârı, yağmuru, dalları merak ettiğimden değil. Poşetler ne yapıyor üç duvar arasında acaba? Göz bebeklerimi ne kadar büyütsem de sonuçsuz. El fenerim aklıma geliyor. Seviniyorum. Ama pilleri zayıflamış, kendi pencereme ulaşamıyor ışığı. Aslında merak ediyorum. Bu nedenle “Çıkıp baksam mı?” diye geçiriyorum içimden. Ne durumdalar acaba? Gündüz rüzgârının gücünü belki ciddiye almıyorlardı. Ama bu? Bir dayanışma oluşmuş mudur acaba? Belki de birbirlerine sarılmışlardır. Onlar bunu yapamadan, bu güç onları, ele geçirdiği mekânın duvarlarına vura vura elden ayaktan düşürmüş de olabilir. Esiyor rüzgâr... Dallar, hayaletlerin görseller kaçacak delik arayacakları kılıktan kılığa giriyor karanlıkta.

Bir iki kere esniyorum. Sonra gidip yatıyorum.

Sabah erkenden kalkıyorum. Her şey st liman. Hibir esinti yok. Pořetler yerde. Uyuyorlar mı, mecalleri mi tkenmiř, bilmiyorum. Bir tek maėaza pořetini gremiyorum. O, bu  duvar arasından kurtulmuřa benziyor. Apartmanın kapıcısı Adem Efendi iniyor bahe merdivenlerinden. Sabah servisi iin alıř-veriře gittiėi saat. Geerken bakıyor  duvar arasına. Daėınıklık gzne arpıyor. Kara market pořetini alıyor. Diėerlerinin hepsini onun iine dolduruyor. Sonra yryp gidiyor, elindeki dolu pořeti sallayarak.

Levent

Yazmaya Bařlama: 02.04.2020

Bitirme Tarihi: 03.02.2022

## yaz yağmuru

*Ahmet Hamdi TANPINAR anısına...*

*“İsa ise Zeytin Dağı’na gitti. Ertesi sabah erkenden yine tapınağa döndü. Bütün halk O’nun yanına geliyordu. O da oturup onlara öğretmeye başladı. Din bilginleri ve Ferisiler; zina ederken yakalanmış bir kadın getirdiler. Kadını orta yere çıkararak İsa’ya, “Öğretmen, bu kadın tam zina ederken yakalandı” dediler. “Musa, Yasa’da bize böyle kadınların taşlanması buyurdu, sen ne dersin?”*

*Bunları İsa’yı denemek amacıyla söylüyorlardı; O’nu suçlayabilmek için bir neden arıyorlardı.*

*İsa eğilmiş, parmağıyla toprağa yazı yazıyordu. Durmadan aynı soruyu sormaları üzerine doğruldu ve “İçinizde kim günahsızsa, ilk taşı o atsin!” dedi.*

*Sonra yine eğildi, toprağa yazmaya başladı. Bunu işittikleri zaman, başta yaşlılar olmak üzere, birer birer dışarı çıkıp İsa’yı yalnız bıraktılar. Kadın ise orta yerde duruyordu. İsa doğrulup ona, “Kadın, nerede onlar? Hiçbiri seni yargılamadı mı?” diye sordu. Kadın, “Hiçbiri, Efendim” dedi.*

*İsa, “Ben de seni yargılamıyorum” dedi, “Git, artık bundan sonra günah işleme!”*

*yuhanna 8:1-11”*

“Sen en son ne zaman yaz yağmuruna yakalandın?”

Ben soruyu ciddiye almış düşünüyordum. “Geçen yaz yakalanmış mıydım?” diye soruyordum kendi kendime. Gözlerimi kısmış, belleğimi zorluyordum.

“Ben sana bir şey söyleyeyim mi,” diye sürdürdü, “Ben ömrü hayatımda ilk kez altmış yaşımda yaz yağmuruna yakalandım ve sırılsıklam oldum...”

Şaşırmıştım. “Yaz” deyince insanın aklına ağustos geliyor. “Ağustos’ta yağmura yakalanmak” gibi doğru, düz mantıkla düşünmem gereken bir şeyi mi söylüyordu, yoksa “yaz yağmuru” bir eğretileme miydi? Bilemedim. Ama anlayacaktım biraz sonra.

Benimle önemli bir konuyu görüşmek istediğini biliyordum. Bu nedenle buluşmuştuk. Kırk yıldan bu yana iyi ve kötü günleri paylaşmıştık. Bugün, iyi mi kötü mü olduğu konusunda emin olamadığım bir konuyu konuşacaktık.

Bana soruyu sorarken gözlerimin içine bakmıyordu. Bakamıyor muydu? Bunu henüz anlayamamıştım. Ama tanıdığım, bildiğim Erhan sıkıntıdaydı. Bu, çok açık seçik anlaşıyordu.

Çocukluğunun geçtiği bir mahallenin kenarına yapılan bir üniversite lokalinde oturuyorduk. Bir eliyle yarısı içilmiş çay bardağını tutmuş, çevirip duruyordu. Erkendi daha. Belki sonra yemeğe de geçerdik.

“Ahhh,” dedi, “Ahhh, şimdi tam sigara içilecek zaman. Mereti bırakalı on yıl oldu. Bazen ortaya çıkıp, ‘Ben buradayım, buyur,’ diyor. Ama bu tuzağa düşmemeliyim.”

Mahallenin kurulduğu bu yerler kentin çok dışındaydı o zamanlar. İstanbul’un kırsalıydı. Yaşlılar buralarda kurtların, çakalların gezindiğini anlatırlardı. İnsanlar, kar kış, yağmur çamur demeden geleceklerini kurmuşlardı buralarda. İkinci Boğaz Köprüsü mahalleyi ikiye bölmüştü. Yasal olmayan, yasallaşması da kolay olmayacak gibi görünen yapılarında onlarca yıldır oturuyorlardı. O yapıların çoğu bu üniversite arazisinin üzerine yapılmıştı. Üniversite de kurtarabildiği kısmına, ama en tepe noktaya bu lokali yapmıştı.

“Huzursuz gibisin sanki,” dedim.

“Nasıl olmam Kemal? Var tabii ki huzursuzluk. Neden tersini söyleyeyim. Üstünü örteceğim bir şey yok. Ama bu kadarını da beklemezdim,” diyerek, bardağı çevirmeyi sürdürdü.

Onu anlamaya çalışırken, bir yandan da konuşmasını, içini dökmesini, beni neden çağırdığını açıkça anlatmasını istiyordum.

“Neyi beklemiyordun Erhan?” diye sordum.

“Bazı dostlarımın benimle ilişkilerini kesmiş olmaları üzüyor beni,” dedi ve kafasını öne düşürdü. Masaya bakıyordu. Gözlerini kırpıştırmadan bir noktaya sabitlemişti bakışlarını. Tam konuşmayı sürdürecektim sandım. Ama bu kez de kafasını çevirip, Boğaz’ın bu noktadan göl gibi görünen sularına daldırdı bakışlarını.

Üzüntüsünde samimi olduğunu her durumundan anlayabiliyordum. Bana bugüne kadar hiç rol yapmadı. Hep olduğumuz gibi davrandık birbirimize. Bu nedenle emindim. Altmış yaşındaydı ve yüzü bu olaydan önce yaşını ele vermeyecek dinginlikteydi. Oysa şimdi bir su duruluğundaki mavi gözlerinin altında yorgunluk ve hüznün torbaları sarmaya başlamıştı.

“Mideme ağrılar girdi. Bildiğin gibi değil Kemal. Geceleri uyuyamıyorum. Her nedense bergamotlu çay iyi geliyor. Onca keyif aldığım kahveyi içemez oldum,” diye acısını dışarıya vurdu. Genişlemesini durduramadığı içindeki bir sıkıntıyı boşaltmaya gereksindiği öylesine açıldı ki.

“Ne hakla acı çektiyoruz bu adama biz?” diye geçirdim içimden. Benden sürekli kaçırdığı gözlerine bakmak, bakışlarımızı buluşturmak istiyordum. Ama olmuyordu bir türlü.

Birkaç ay önce kırk küsur yıldır evli olduğu eşinden, Nurgül’den boşanmış, kırk yaşlarında bir kadınla, Seda’yla yaşamaya başlamıştı. Daha doğrusu kadınla birlikte yaşamaya başladığından bu yana eşinden uzaklaşmış, iş sonunda boşanmaya kadar gitmişti. İşin aslı da özeti de buydu.

“Sevdik birbirimizi. Arzuladık. Arzuluyoruz. Ne var bunda?”

Bu kolay cümleleri öyle bir vurguyla söyledi ki... Yaşadıklarının doğal, içten gelen, yeni bir yaşama coşkusu veren bir ilişki olduğunu; anlaşılmayacak bir şey olmadığını; hiç de karışık ve karmaşık olmadığını haykırır gibiydi.

“Ama o anlaşılmamak durumu var ya... Ya da anlaşılmak istenmemek... O zaman ne yapsan boşuna!”

Bir çaresizliği mi ifade ediyordu şimdi bu kırık dökük cümleler? Bir çözümsüzlük müydü yoksa? Yani anlatmaya çalışsan da sonuca ulaşmayacak bir çaba mıydı sözünü ettiği?

Bütün gençliğimiz birlikte geçtiğinden, yaşamını, özel-genel ne varsa çok iyi biliyordum. Yoksulluk içinde geçen bir geçmiş. Hep mücadele, hep mücadele... Hukuk Fakültesi’nde öğrenciydi o zamanlar. Bilmez miyim İstanbul Üniversitesi’ni... Beyazıt Meydanı, Türkiye tarihinin özetidir. Ve Erhan o tarihin 1970’li yıllarının önemli yazıcılarından birisidir.

Mücadelesinin içinde tanıştığı ve mücadelenin birlikte yürütücüsü oldukları bir emekçi olan Nurgül’le genç yaşta evlenmişlerdi. O dönemin klasik çulsuz evliliklerinden biriydi. Mücadele her şeyin üstünde olduğundan da okulu yürütememişti.

Sonra yaşam mücadelesi. Önce Başak, sonra Barış doğmuştu. Çocuklar doğunca yaşam mücadelesinin ağırlığı katlanmıştı. Ama her şeye karşın dirsek zoruyla, ama inançla yaşanan yıllardı.

O zorlukların içinden çıkmışlarken, şimdi kızı Başak da sırt çevirmişti ona. Torunlarını göremiyordu. Daha doğrusu Başak göstermiyordu.

“Dizimden inmezlerdi kerataalar. Şimdi kızım, vebalı olmuşum gibi uzak tutuyor torunlarımı benden. Vicdansızlık değilse, ne bu? Torunlarından uzaklaştırılacak bir adam mıyım ben?”

Kız babaya, oğlan anneye düşkün olurmuş... O her iki çocuğunu da çok sevmiş, ayırım yapmamış olsa da kızı Başak’a sanki bağımlıydı. Titrerdi üzerine. Barış büyüyüp gözünü evden dışarıya dikince, elinde Başak kalmıştı. Adım adım izlerdi onu. “Babişko” deyip sarılınca, hiçbir kızgınlığı kalmaz, bütün öfkesi diner giderdi. Şimdi Başak’ın bu tavrını da kaldıramıyordu.

Yani bu yaşında öyle bir karar vermişti ki, yılların içinde oluşan ilişkilerinin bir kısmı kırılıvermişti. Ne yapsa etse bu insanları çevresinden uzaklaştırması olanaksızken, çoğu uzaklaşmışlardı kendisinden. Oysa geçmişlerine bakınca kolay mıydı yaşananların

üzerine bir olayla sünger çekmek. Boşuna mı çekilmişti onca acılar? O yaralara boşuna mı katlanılmıştı? Birbirlerine tanışmalarının birinci günü “Dostum” dememişti onlar. Çemberlerden geççe geççe o noktaya gelinmişti.

Ama şimdi...

Bunu anlamakta zorlanıyordu.

Bazen tebessüm etmeye çalışıyordu. Bilmez miyim mutluluk saçan gülüşlerini, yüreğini açan kahkahalarını. Olmuyordu bir türlü, o tebessüm yüzüne yayılamıyordu. Başladığı noktada bitiyordu. İçindeki kırılma tutsak almıştı onu. “Bunları konuşmak istemiyorum da... Ama biliyorum Derdo’yu örneğin. O da birbirimize sırtımızı dönmediğimiz, sırt sırta yaşadığımız herif, hatta hıyar, şimdi selamı sabahı kesti. Ben seni biliyorum, sen de beni biliyorsun. Ulan senin şimdi iki kadeh içtikten sonra konuştuğun konular karı-kız konuları... Yapıyor musun bir şeyler bilmem. Ama içinde bir özlem var demek ki. Anlattığına göre... Sonra tutmuş bana hata yaptığımı söyleyip benden uzaklaşıyorsun... Neyse...”

Bir insanın yaşamında açtığı yeni bir sayfanın mutluluğu içini doldurmuşken, en yakınlarından içine atılan bazı kemirgenlerin o duyguları kemirmeleri gibi bir örnek vardı karşında. Aslında kollarını açıp mutluluğunu haykırmak, ses tellerini yırtarcasına bağırmak isteyen Erhan, üzerine atılan sözsüz ağırlıkların altında inler gibiydi. İçindeki yangını söndürmek istiyor, galiba benim su serpmemi bekliyordu. Kendi kendine kül olup gitmezdi kuşkusuz. Ama hasar büyümeden müdahale edilmesini istemişti belli ki.

Yaşamında gizli saklı bir şey yapmamıştı. Şimdi de yapmıyordu. Ama gizlerini kendisine saldıracak örtmek isteyen bazı dostlarının bu tavırları onu epey üzmüşe, kırmışa, hatta sarsmışa benziyordu. Yaşamın güçlükleri karşısında kolay kolay dışa dönmemiş, ucuzdan yakınmamış olan Erhan, bu olay karşısında içinde birikenlerin bir kısmını boşaltmak ister gibiydi. Başkalarının dediklerine kulak asmazdı. Ama yılların dostluklarından bir bölümünün onunla ilişkilerini askıya almış olması umursamayacağı bir durum değildi.

Öyle ki geçenlerde bir başka ortak arkadaşımız kendisini aramış ve uyarmıştı. Evet evet uyarmıştı. “Üç dört arkadaş bir araya geldiklerini, verdiği bu kararı değerlendirdiklerini, Nurgül’den ayrılma kararını uygun görmediklerini, bu kararını gözden geçirmesinin uygun olacağını,” bir sözcü olarak söylemişti kendisine. Telefonu kapattığında, “Size ne oluyor?” diye bağırmasa da içine yerleşen burukluğu dile getiriyordu anlatırken.

Sonra bir araya gelen ve gelmeyen dostlarından bazılarını düşündü. Bunlardan bazıları açıkça mutluluk rolü oynamıyor muydu? Evli, mutlu, bak karısına sarılıyor... Görüntülerin arkasındaki karanlık odalarda yaşanan farklıydı oysa. Kimse o odaların kapılarının açılarak içine ışık sızmasını istemeden yaşamayı sürdürürken, kapılarını kendileri açanlara söylemediklerini bırakmıyorlardı.

“Sahi nasıl tanıştınız Seda’yla?”

“Bir rastlantı sonucu karşılaştım. Hukuk Fakülte’ndeki sınıf arkadaşlarımızla yılda bir kere de olsa buluşuyoruz. Bu buluşmalardan birinde tanıştık. Bir arkadaşımızın tanıdığıydı. Yemekli bir buluşmaydı. Ama öncesinde bir kokteyl de organize edilmişti. Bilirsin, kokteyller tanışma, yemekler kaynaşma işlevi görür. Ben de onunla-bununla sohbet derken, bir anda kendimi Seda’yla baş başa buldum. Öyle tanıştık. Yemekten ayrılırken o telefonumu istedi. Aradı da beni...”

Sonra anlattı bana Seda’nın neden kendisini seçtiğini. Meğer kız genç bir Ermeni’ye âşık olmuş. Çocuk da buna öyle böyle âşık olmamış, sırlıslık dediklerinden. Yaptığı bazı şeyleri anlattı, inanılır gibi değildi. Örneğin Seda’ya bir gün kargodan bir paket gelmiş. Açmış. Bir çikolata kutusu. Kapağını kaldırmış. İçi hepsi ısırlmış çikolatalar. Kapağa bir not yapıştırılmış: “Hiçbiri senden tatlı değil...” İnsana çok fantastik, hatta abuk geliyor. Ama diğer anlattıklarını dinleyince, aşkın boyutlarını anlıyordu insan. Bir gençlik aşkının sınırsızlıkları... Sonrası ise hüznün. Çocuğun tüm ailesi karşı çıkmış bu ilişkiye. Cemaatin baskısıyla ayrılmışlar. Çocuk sonra başka bir kızla evlenmiş. Ve Seda bu ayrılıktan sonra bir daha aşkı bulamamış.

Erhan, onun eski sevgilisine benzediği için içindeki duyguları yeniden uyandırmış, ayaklandırmış. “Bu nedenle” demiş, “Bu nedenle aradım seni. Sende onu gördüm. Onu bulmaya çalışmıyorum, böyle bir

beklentim de yok. O ilişki tarihte kaldı artık. Ama onun bana hissettirdiklerini yaşamak istiyorum yeniden. Olanaklıysa tabii.” Açıkça ve dobra dobra söylemiş bunu. Geçmiş, çok gerilerde kalmış bir aşkın, başka birinde yeniden doğuşu, canlanması.

“Ama ben onda geçmiş bir sevgiliyi değil, yaşayamadığım gençliğimi buldum,” diyor Erhan. Bunu söylerken, gözlerindeki renkler gökkuşağına dönüyordu.

Konu bu olmasa da “yaşayamadığım gençliği” sözüne takılıyorum. Bir pencereden bakınca biz gençliğimizi yaşadık. O koşullarda gençlik başka türlü yaşanabilir miydi ki? Aslında tek boyutlu bir yaşamdı bizimki. Doğru. Büyük bir hayal ve o hayale gittiğini düşündüğümüz bir yol. O yoldan sapmadan yürüyorduk. Yan yollara sapmak aklımızdan geçmiyordu. Ne olduğunu da merak etmiyorduk. Yolculuğumuz bu nedenle gri bir yolculuktu aslında. Belki yan yollar renklendirebilirdi bu yaşamı. Ama nereden bilebilirdik ki? Ya da korktuk mu o yollara sapıp biraz da oralarda yürümekten? Arada bir o yollara saparak sonra yine ana yola çıkmak yolculuğu daha zevkli kılmaz mıydı?

Erhan tuvalete gittiğinde kendi içime dönmüş bunları düşünüyordum, ama o gelmeden kendimden sıyrılıp, masaya döndüm. Konu bu değildi.

Ama belki de buydu. Ne bileyim? Belki de hayallerimizi çeşitlendirseydik ve zenginleştirseydik.

“Seda’yla birlikte olduğumdan bu yana ben geçmişte hiç âşık olmadığımı fark ettim. Nurgül’ün bazı yanlarını kuşkusuz sevmişim. Ve otuz yıl boyunca ona saygısızlık yapmamışım. Ama âşık da değilmişim... Aşk, başka bir duyguymuş...”

Hiç böyle şeyler konuşmamıştık onunla. Bunlar eskiden burjuva şeylerdi. Ama biz o zamanlar insan olmanın gerekleri olan şeyleri neden burjuvaziye terk etmiştik? Şimdi düşünüyordum bunları. Kavgayı sevmenin özü, insanı sevmek değil miydi? Ama kavgaya adanmışlık, bunun üzerini örtüvermişti. Bir şeyin üzerini örtmekse, onu yok etmiyordu. İşte şekil bir, karşımda duruyordu. İçinde tetiklenmeyi bekleyen bir duygu altmış yaşında ortaya çıkıvermişti. Bu duygu diğer sıkıntıları bir yana, onun yaşamında yeni bir sayfa açmasını sağlamıştı.

Altmış yaş, ununu eleyip eleği asma yaşı olarak görülürken, Erhan eleği indirmişti duvardan.

Ben onunla konuşmaya gelmişken, o benim içimde el değdirmeye korktuğum kapı kollarına da dokunuveriyordu farkında olmadan. Ama yaptığı bu işin beni korkutmadığını fark ettim. Hoşuma gitmeye başlamıştı üstelik. Bunu ertelenmiş bir sorgulama olarak görmeye başlamıştım.

“Benim canımı sıkan şeylerden biri de ne biliyor musun? Bazı arkadaşların, kendi aşamadıkları eşiklerinde durup benim kararımı, tercihim ayıplamaları. Sen takılmışın oraya kardeşim. Eski bir toplumsal dönemin doğru olduğunu sandığın namus anlayışına. Sen onu sorgulamadan, doğruymuş gibi bana uyguluyorsun... Onu gözden geçir önce... O zaman göreceksin, yanlış ben miyim, sen misin...”

Hep akıllı bir adamdı Erhan... İlk kırgınlık psikolojisinden kurtulduktan sonra, doğru şeyler söylemeye başlamıştı. Hava hafif kararmaya yüz tutmuştu.

“Bir şeyler yiyelim mi?” dedim.

“Seda’yla birlikte olacağız bu akşam,” dedi.

“Onu da çağır buraya. Birlikte bir şeyler atıştırırız,” dedim.

Önce bir şaşkınlık geçirdi. Hatta bu bana bir sarsıntı gibi geldi. Eski arkadaşlarından birinden ilk kez böyle bir öneri yapılmış gibiydi. Ne diyeceğini şaşırılmıştı. Garip bir biçimde bocaladı. Kekeledi. Bir şey diyemedi.

“Hadi, telefon et, gelsin!” dedim.

Israrım karşısında, masadan uzaklaşıp telefon etti.

“Bir saat sonra gelecek,” dedi.

Gözlerinde mutluluğu gördüm. Ben de mutlu oldum. Bu onu biraz daha rahatlatmıştı sanki.

“Keşke birlikte olmayı bildiğimiz gibi, ayrılmayı da bilebilseydik,” dedi. Sanki benimle buluşmasında söylemek istediklerini tamamlamak istiyordu, Seda gelmeden önce.

“Ne demek istiyorsun?” dedim.

“Nurgül’le birbirimize küsmeden, kırk küsur yıllık birlikteliğimizin saygısını koruyarak ayrılabilseydik. Çok isterdim bunu. Başak, bu ayrılıkla kendisine olan sevgimin yok olmayı bırak, azalmayacağını görseydi...”

“Bence soğumaya bırak bu süreci. Her duyduğuna inanma... Her duyduğunu da kafana takma. Sen içimizdeki en cesur adamdın. Ben “Artık bu adam da mülayimleşti,” derken, içindeki cesareti ortaya koydun ve bir karar verdin. Ben yapabilir miydim, bilmiyorum. Korkardım herhalde... Evet göğüslemen gereken bir süreç var. Bu süreç de sana acı çektiriyor. Ama bence sabırla bu süreci aşmaya çalışmalısın...”

“Nurgül sanırım adımı bile duymak istemeyecek kadar çok kırılmıştır da... Acaba Başak yeniden görüşmeye başlar mı benimle?”

“Ben zamanın bazı sorunları çözeceğine inanıyorum. Başak da seni yanında hissetmek isteyecektir bir süre sonra. Çocuklarının, dedelerinin dizini özleyeceğini görecektir. Böyle düşünüyorum...”

Aslında sohbet giderek, yitirilmiş görünenleri yeniden kazanma arayışına dönüştü. Ama gerçek şuydu ki, bu konuda Erhan yerine, diğerleri adım atmalıydı. Çünkü bu sorgulama, ben de dahil diğerleri için bir fırsattı. Değerlendirebilirsek.

Masaya soğuk mezeler gelmişti. Bir şeyler atıştırdık. Acıktığımız anlaşılıyordu.

Sonra içine iki buz attığı kadehi kaldırdı. Ben de acele edip kadehleri tokuşturacakken, o acele etmedi. Havada tuttu kadehi. Bir şeyler söylemek istiyormuş meğer.

“Sen anlıyor musun bilmiyorum Kemal... Bu yaşımda beni ıslatan yaz yağmuru, kuruyan duygularımın köklerinde kalmış can damarlarına yeni bir yaşam verdi.” dedi ve sustu. Sonra, gözlerime bakarak, “Yaşama ve dostluğa,” dedi.

Boğazlarımızı ıslattık. Son zamanlarda içtiğim en kadife rakıydı.

“Sana önemli bir kararımızı da açıklamak istiyorum,” dedi. Kafasını kaldırdı. Gözlerimden girerek, yüreğime kadar işleyen bakışlarıyla çok kararlı biçimde sürdürdü konuşmasını.

“Senden de hepinizden de uzaklaşacağım... Karar verdik. Seda da bu konuda anlayışlı... Hiç olmazsa bu yaşımda ruhumun kıpırtılarına bırakacağım kendimi... ‘Bunlar da varmış yaşamda,’ diyeceğim... Yeniden filizlenen duygularıyla ısıtarak yaşamımı Seda’yla sürdüreceğim bundan böyle...”

Derken Seda geldi. Tanıştık kendisiyle. Erhan’la sarıldılar. Yan yana oturdular. Sokuldular birbirlerine. Sırılsıklam oldular.

Yalnızca onlara yağıyordu yağmur.

Gündüz sisten-pustan görünmeyen güneş, bulutları morlara, turunculara, sarılara, kırmızılara boyayarak battı Armutlu sırtlarında...

Bitirme Tarihi: 06.12.2017

## yazmayı beceremediğim bir öykünün öyküsü

*nedim gürsel'e ve ferit edgü'ye saygıyla...*

Bir gün benden bir öykü yazmam istendi. Her öykü bir görev gereği yazılmaz. Aslına bakarsan görev gereği öykü de yazılmaz. Ama isteyen kırma olasılığım da yok. “Evet” dedim. Bir görev üstlendim.

“Evet” dedim de...

Öykü, bir tematik kitap için isteniyor. Genel anlamda konu belli.

Ama sana bir seçme, seçtiğin bir konuyu yazma fırsatı tanınıyor. O kadar da ısmarlama bir durum yok aslında.

Sanırım iki üç gün karanlığın içinde bir flaş patlamasını bekleyip durdum. Karanlık yoksa ben yaratmaya çalıştım. İkinci gün flaşı da soktum içeri. Ama bu kez deklanşöre basacak kişiyi aramaya başladım.

Fakat beklediğim flaş patlamadı bir türlü.

Patlayıncaya kadar beklemek zorundayım; kâğıt önümde, kalem elimde...

Çakacak ki, o aralık ne gördüysem yazacağım... Atlamadan, unutmadan...

Daha önce yaşadığım örnekler var. O arada yakaladığımı sandığım anlar, kaçırdığım anlar birbirine karışıyor çünkü.

Karanlıktan umutlarım azalıyor. Umutlarımın azalmasını bırak, uykularımı kaçırıyor. Rahatsız değilim uykumun kaçtığından. Kalkıyorum bir umutla. Ama kâğıtla kalemi buluncaya kadar, yıllar

geçmiş gibi kaçırıyorum uyanmama neden olan olayı, olayın başlangıcını... Neden başucuma koymamışım ki!

İşi gücü bırakmış beklemiyorum herhalde, ama bir bekleyiş var sonuçta.

Yazmaya başlayamamış olsam da içimde bir kıpırtı var, “Hadi başla!” diyecek anı kollayan.

İşin kötüsü o an, zorlamaya da gelmiyor.

“Hadi be kardeşim! Kapıyı çalacaksan, çal! Gökteysen, in aşağı! Yerdeysen, havalanmadan önüme çık!”

Diyemiyorsun...

Acelesi yoktur onun. Senden daha sabırlıdır. O senin keyif ânını kollamaz. Sen o ânı beklersin. Beklersin. Oysa o, o anı kollar. “Kollar” dediğim, baraj gövdesinin dayanamayacağı noktadır.

O anda akmayı bırak, gürleyemeyeceksen, zaten bırak kendini. Su seni karaya canlı fırlatacaksa, şükret...

Ayyy! Kurama boğuldum yine.

Aslında olayın flaşı patladı kafamda. Debelenmem, öykünün kurulmasıyla ilgi bir sorun.

Kurma dediğin ne ki?

Sonuçta iki tümce bulacaksın.

Biri öyküyü başlatacak, öbürü de bitirecek.

Temel yük, başlangıç tümcesindedir. Sıra kendisine gelinceye kadar, sonuç tümcesi kendisini kurdurur nasıl olsa.

O nedenle, kıvrınmam “A” diyebilmekte. “Z”yle ilgili bir kaygı taşımıyorum şimdilik.

Ama en nazlıları da o “A”lardır. Dokuz doğurturlar insanı. Bir başlangıç bu kadar sancılı mı olmalı canım?

Bir akşam, hiç de beklemediğim bir anda, bir aydınlık oldu. Karanlık bir ortamda da değildim. Odamda oturuyordum. Defterim önüme geldi. Kalem durduğu yerden zıplayıp parmak aralarıma girdi.

Yazdım... Yazdım...

Niye durdurayım kendimi?

Yazma başlayınca, kronometre durur. İstesen de çalıştıramazsın.

Yazma başlamış artık. Baraj gövdesi patlamış. Baraj gölünün suyu boşalmak zorunda. Beni boğmayan suların arasında hep yazdım. Onlar beni serinlettikçe, hızım arttı. Zaman umurumda değildi. Yazdım. Suların coşkusuyla yarışıp, yazdım.

Böyle oluyor hep.

Bir süre sonra yavaşlıyor yazdıklarım.

Sular diz boyuma indikçe, kalem zorlanıyor.

Duygularım, dürtülerim, bilinçaltım akıntıdan kurtulup karaya vuruyor. Ya da akıntı onları karaya fırlatıp, çekip gidiyor.

Ve yazma enerjisi, toprağın dinginliğine sığıp, topraklanıp, uykuya geçiyor.

Enerji de yoruluyor sonuçta.

Durdum.

Nokta koydum mu, anımsamıyorum.

Yapacak bir şey yok. Sinir olup sitem etsem ne olacak?

Kalem geldiği yere gitmiş, sayfa da kapanmış çoktan.

Evde bir tur attım mı, onu da bilmiyorum.

“Geri döndüğümde sayfayı açılmış, kalem üzerinde hazır bulur muyum,” diye bir umut yok da değil.

Ama öyle olmadı.

O zaman pes edeceksin.

Ettim de.

Yattım.

Sabah kalkınca hemen sayfaları açıp, yazdıklarımı merak etmedim.

Onların benim merakımı beklemelerini bekledim.

İki merakın kavgasında, arada kalmış olmanın sıkışmışlığından kurtulup, açtım baktım yazdıklarına.

Bazı düzeltmeler yaptım, ilkyazımın kaçırmama telaşıyla yapılmış hataları için.

İlk müdahale.

Sonra yine kapattım sayfaları.

Bir huzursuzluk var içimde. Bir sorun var bir yerde. Yetersizlik mi demeli? Bir kurgu hatası mı? Bir hamlık mı? Bu temaya uygun dil sorunu... Coşkularının metinde kendilerini bulamayışı... Akmayan, kesikli kesikli ilerlemeye çalışan ırmak olamamış bir dere... Sözcüklerin, tümcelerin sessizliği... Sessizlik değil, portesizlikleri...

Gündelik işlerimin arasına giriyor bu huzursuzluk.

Anlıyorum da nereye sokacağımı bilemiyorum bir türlü.

Hangi kalıba.

Yaşıyorum onunla.

Öykülerin yolculukları böyle. Ne zaman başlayacakları, nerede bitecekleri, nasıl olgunlaşacakları bilinmiyor. Bazıları iki istasyon arasında yaşama karışma telaşındalar. Bazıları ise uzun yolculukları seviyor. Uzun yol dediğim, yürüyüşleri, uykuları, yemekleri, trenleri, otobüsleri...

Bazen koca otobüs, öykülerimle dolu. Boş yer yok. Geziyoruz. Eğlene, susa, seyrede. Hiçbirinin inmeye niyeti yok. Zorunlu gereksinme molalarında bile. Zorlamaya da gelmezler, biliyorum... Israrı hiç sevmezler. Hani, bir anlığına “Vazgeçtim senden” desen; “Ben senden vaz geçmedim” diyor çoğu...

Molalarda bir fırsatını bulup, son tümcesini kurduklarımı postaya verdiğim de oluyor.

Bu da onlardan biri. Koltuk boşaltanlardan.

Ama pulu yapıştırırken, içimde bir burukluk vardı. Bu burukluğu tanımlayamamıştım. Fakat hissetmiştim.

Onu postaya verdikten sonra otobüs hareket ettiğinde, yine oturuyordu koltuğunda. Diğer inatçı ya da meraklı ya da acelesi olmayan ya da henüz dünyaya gelmekten korkan ya da yolculuğu seven yolcularla yolculuk sürmüştü.

Bugün de sürüyor.

Yolculuğun hangi istasyonunda, anımsamıyorum, bir mektup aldım.

Açarken ellerim titredi. Her mektupta titremez oysa.

Dostça yazılmış bir mektup. Daha ilk sözcükte, gözümün yaşına bakmayacak kadar dostça.

Hızlıca okuyup bıraktım onu. Mektubu mu? İletiyi mi? Eleştiri yazısını mı?

Bıraktım.

Ağır geldi ilk okuduğumda.

Sonraki okuduğumda, “Haklı olduğu yerler var,” dedim. Ama bir yanımda halen öfkeli.

Sonraki bir okuduğumda, “Gerçekten olmamış,” dedim.

Hatta ilk postaya verdiğimdeki burukluk gelip yerleşti damağıma.

Hay Allah!

Diğer yolcularla yolculuğuma ara verdim bir süre.

Bu inatçı yolcuyla sürdürelim bu stabilize yollardaki yolculuğu.

Oturduğumuz yerde zıplayarak, biraz toz yutarak, biraz sarsılarak...

Yan yana iki koltukta.

Ben şoför, o rehber...

Yazmaya Başlama: 04.10.2022

Bitirme Tarihi: 10.10.2022



## yüzleşme

“Biri mi var orda?”

“Şey, merhaba!”

“Merhaba!”

“Nasılsın?”

“İyiym de sen kimsin?”

“Tanımadın mı beni?”

“Hayır... Tanısaydım kim olduğunu sorar mıydım?”

“İyi bak bana, iyi bak, tanıyacaksın...”

“Anlatamadım sanırım. Sen benimle ilişkileneceğe çalışıyorsun gördüğüm kadarıyla.”

“Ben kendime şöyle bir bakayım demiştim, yalnızca.”

“Bakıyor musun bari? Bir şey görüyor musun bari?”

“Ben seni çok iyi tanımıyorum, sanırım? O nedenle neden tanımıyor muşum gibi davrandım, anlamadım?”

“Birden kankaymışız gibi davranınca... Ne oluyor, dedim.”

“Aslına bakarsan, ben belleği güçlü olmayan biriyim. Bundan dolayı çok iyi tanıyor muşum gibi davranmak bana göre değil, aslında...”

“Benim de belleğim yok zaten.”

*“Belleksiz olur mu hiç?”*

“Ben öyleyim... Neyse bırak şimdi lafı dolandırmayı... Neden bakıyorsun bana?”

*“Ben kendime bakmak istedim aslında. Sen çıktın karşıma.”*

“Nasıl yani? Hatlar mı karıştı?”

*“Hayır! Bir yanlış adresleme yok sanırım...”*

“Sen beni tanıyorsun gibi davranınca, kendimden kuşkulandım, ‘Tanıdığın biri olabilir miyim?’ diye”

*“Sen bana yabancı gelmiyorsun ki!”*

“Canım böyle deyip durma şimdi... Yabancı, mabancı... Kim olduğunu söyle, uzatmadan... Anlayalım neyin nesi olduğunu.”

*“Aslına bakarsan eminim. Ama küçük de olsa bir kuşku duyuyorum. O nedenle tam kesin konuşmıyorum.”*

“Gerçi ben de tam emin değilim, ama... Demek bende bir sorun var...”

*“Sende sorun varsa bende de var o zaman... Ama sorun bu değil...”*

“Yorgunum şu an...”

*“Bunun yorgunlukla ilgisi yok ki!”*

“Yorgunum derken, kafam karışık...”

*“Kimin değil! Zaten ben de bu nedenle konuşmakta ısrar ediyorum...”*

“Canım insan bazen dinginken de anımsamaz, yorgunken de... Ama benim kafam karışık şimdi...”

*“Hiç karşılaşmamışız gibi davranmayalım birbirimize... Belki böyle konuşmayı ihmal ettik bugüne kadar...”*

“Yani birbirimizi gördük diyorsun...”

*“Birbirimize hayret etmemizi anlamıyorum.”*

“Bu çok anlaşılır bir şey. İnsanın burnunun ucunu görmemesi diye bir şey var...”

*“Belki de ben kim olduğumu tam bilemediğimden, senin kim olduğunu bazen tam fark edemiyorum. Ne bileyim?”*

“Ayran içip ayrı düşmüş olabiliriz...”

*“Ayrı olmasak, neden tanımayalım birbirimizi?”*

“Sorun da sanırım orada...”

*“Nasıl yani? Ayrı değiliz, ama tanışmıyoruz...”*

“Parçalar birbirine yabancılaşabilir. Hatta yapışık parçalar bile...”

*“Benim bakıp, dikkatli bakıp, boşluğa düştüğüm bir an mı yoksa bu?”*

“Valla nereye düştüğünü bilemem... Ben buradayım ve bir yere düşmedim.”

*“Uzansam dokunabilir miyim?”*

“Sanırım ellerin boş kalacak... Her tanışma el sıkışarak olmuyor...”

*“Şey, temas...”*

“Neyime temas edeceksin ki?”

*“Yani, demem o ki, temas etmeden...”*

“Neden hep fiziksel şeylerde arıyorsun tanımayı?”

*“Nerede arayacağım?”*

“Gözlerine sormayı bıraksan... Kulaklarına sormayı... Parmak uçlarına...”

*“Ne kaldı geriye?”*

“Sen nelerden oluştuğunun farkındaysan, nasıl dokunacağını bilebilirsin. Öfff! Durduk yerde bir de sen çıktın karşıma şimdi. İşim gücüm yokmuş gibi.”

“ ... ”

“...”

“Neden susuyorsun?”

“Karşıma çıkan sensin. Benim kim olduğumu sorgulayan da... Sonra durmuş, beni susmakla itham ediyorsun...”

“Ben aslında kendime bakayım, dedim. Sen çıktın karşıma.”

“Ne kafana takıldı ki?”

“Nasıl?”

“Neden kendine bakma gereği duydun?”

“Bazen öyle şeyler oluyor ki, yani öyle anlar... Bir davranışım sonradan kafama takılıyor. Kendi kendime, ben bunu nasıl yaptım diyorum...”

“Sen yapmadıysan, başkası mı yaptırdı?”

“İşte onu bilemiyorum. Onu arıyorum...”

“Yani sen kendini tanımıyor musun, anlamadım...”

“Kendimi arıyorum, diyelim.”

“Bulduğun anlar var mı?”

“Bulduğumu sandığım, belki. Bazen flulaşıyorum... Bazen kanatlanıyorum... Bazen buharlaşıyorum...”

“Benim de böyle durumlarla karşılaştığım oluyor. Ortak ilgilerimiz var demek ki...”

“Nelerde olabilir acaba?”

“Haydaaa! Hemen şunlarda demem zor... Ama... Bir düşüneyim...”

“Bir ip ucu versen! Hani öyle olur ya... Çorabı sökebilmek için. Anlarsın ya...”

“Anladım, anladım. Ama hemen ben de bir şey diyemedim şimdi.”

“Yani biraz daha dikkatli baksan...”

“Nereye bakacağım? Neye bakacağım?”

“*Şu an çevrene bak! Nereye bakabileceğini anlarsın...*”

“İlle de maddi bir şeye mi bakmam gerek? Ben davranışlara, sözlere bakarım. Söylenmeyenleri, söylenemeyenleri düşünürüm...”

“*Benim de böyle duyumsadığım oluyor, biliyor musun? Daha çok da söylenemeyenler üzerine düşündüğümde...*”

“Neden söyleyemiyorsun?”

“*Ama ben başka türlü tanınıyorum. Başka türlü biliniyorum. Nasıl diyeyim? Yani... Onu söylersem... Nasıl anlaşılırım? Yani yapım çatırdamaz mı?*”

“Niye? Sen camdan mısın ki?”

“*Dağılma korkum var, tabii ki... Başka türlü anlaşılma diyelim...*”

“Ama içinde tutuyorsun onu. Davranışına kadar geliyor. İteliyorsun. Yanlış mı anladım?”

“*Bazen engel olamadığım da oldu. Ama onun öyle değil de aslında böyle olduğuna inandırınca kadar çok zorlandım... Sonra içimde, yine söylemeden, söylemeden derken kimsenin duyamayacağı, yalnızca kendimin duyabileceği biçimde söz vermişliklerim var. O davranışı, bir daha yinelememe, sözü... Bir kerelik yapmış olma izlenimi verme...*”

“Sanki böyle şeyler benim de kulağıma geldi.”

“*Nasıl geldi?*”

“Canım ses bu. Dışa da olsa içe de olsa bir duyuları olur mutlaka...”

“*Ama nasıl olursa olsun, duyulduğumu duyumsamam beni rahatsız eder.*”

“Neden ki? İçinden geçirdiysen geçirdin... Kendinle konuştuysan konuştun...”

“*Ama özelim neden bilinsin ki?*”

“Yani sen özel ve genel yanlardan oluşuyorsun, öyle mi?”

*“Herkes öyle değil mi?”*

“Ben herkes değilim. Ama çok yanlıyım...”

*“Nasıl çok yanlısın?”*

“Çünkü ben gizlenirim. Ben arzularım. Ben yalan söylerim. Ben coşarım. Ben sahte gözyaşları dökerim. Ben sinsiyim. Ben dobrayım. Ben...”

*“Yeter! Bu nasıl bir yapı? Birisi bunların hepsi nasıl olur?”*

“Niye? Sen dökülmüş bir kalıp mısın ki?”

*“Kalıp olmasam da sınırlarım içinde yaşıyorum.”*

“Kim çizdi o sınırları? Sen ülke misin ki sınırların var?”

*“Yani polemiği seviyorsun. Anladık. Ülke olmakla ne ilişkisi var?”*

“Ben seni anlıyorum. Senin söylediklerine yabancı değilim. Ama bazen sen de insan sınırları dışına çıkmaya zorluyorsun kendini...”

*“Ben bir insanım. Bir topluluğun içindeyim. Benimle ilgili genel bir algı var. Yani o algının bir çerçevesi var. Çerçevesiz olur mu?”*

“Ama o çerçeveyi duvara asmış olman ne kadar doğru? İçindeki bazı şeyleri eksiltsen, çerçeve boşalmaya başlayacak. Bundan mı korkuyorsun? Anlamadım. İnsan olmak da zor demek ki...”

*“Kolay olduğunu söylemedim.”*

“Sen sevsen, mesela, sevdiğini söyleyemeyeceksin...”

*“Her durumda evet, söyleyemem. Ne var bunda? Söylemeli miyim?”*

“Sen, mesela saçmalamaktan da korkuyorsundur...”

*“Ne demek istiyorsun sen? Bana saçmalamak yakışmaz...”*

“Dur sakın ol! Yani dünyayı devirmedik sonuçta? Hangi saçmalama, dünyanın sonunu getirmiş ki!”

*“Ama anladığım kadar, senin duvarda asılı çerçeven yok.”*

“Kardeşim, sen de indir çerçeveni, eğer astıysan...”

*“Ben böyle geldim buraya kadar. Neyse yaşımı söylemeyeyim şimdi... Böyle de gitmek isterim...”*

“Ben yeni bir çerçeve asmaktan söz ediyorum. Ben çerçeveye karşı değilim ki!”

*“Anlamadım.”*

“Sen otuz yaşında bir çerçeve asmışsın. Altmış küsur yaşında o çerçeve içinde sırtlamak istiyorsun...”

*“Ne yapmalıydım ki?”*

“Zaman zaman yenileseydin... Her şey değişiyor. Çerçeveler mi değişmez kalacak yani!”

*“Yaş aldıkça, aynı kalmayı daha çok seviyor insan...”*

“Yaşa mı bağlıyorsun bunu?”

*“Yani yaş aldıkça, başka biri olmak daha zor... Öyle değil mi?”*

“Bilmem... Ben yaşsız olduğumdan, anlayamam bunu...”

*“Nasıl yani?”*

“Şu anda konu ben değilim. Konu sensin. Ve yaşlandıkça korkularının büyüdüğünü anlıyorum. Ben tersini sanırdım oysa.”

*“Böyle demek doğru mu? Bilemedim.”*

“Sen çok arzunu feda etmişsin. Bunu anlıyorum.”

*“Buna yanlış diyemem. Ama bu kadar kesin nasıl olabiliyorsun?”*

“Özellikle de doyumlu olmayan bir gençliğinin doyumsuzluklarını gizlemişsin, gibi...”

*“Canım bunu nereden çıkardın şimdi?”*

“Senin parmakların yorulmuş çalışmaktan. Bunu görüyorum...”

*“Evet, çok çalıştım ben... Çalışkan olduğumu söylerler...”*

“Dilinin bile çok yorulduğunu söyleyebilirim...”

*“Yok, o parmaklarım kadar yorgun değil... Ben yapmayı daha çok sevdim.”*

“Ama arzuların yorgun değil senin...”

*“Evet çok arzum var. Birçoğu çok diri... Yapamadığım o kadar çok şey var ki... Yapmak istediğim...”*

“Arzuların diriliği, yaşam bağlarıdır. İyidir. Ama en temelleri artık gerçekleştirilebilir değil...”

*“Nereden biliyorsun?”*

“Yaşından dolayı... Ve sen onları halen arzuluyorsun... Bu yorucu...”

*“Sen nereye gelmek istiyorsun, anlamadım.”*

“Yani demem o ki, beden yoruluyor. Bazı örgenlerde enerji kayıpları oluyor. Arzular doyumdan söz etseler de enerji yetersizliği çıkıyor ortaya...”

*“Çok kapalı anlatımlar bunlar... Sen beni bir noktaya çekmek istiyorsun. Ben bu oyuna gelir miyim?”*

“Hangi bir noktaya çekmeye çalışıyorum?”

*“Yani yaşadıklarımı nereden biliyorsun?”*

“Nereden anlayacağım, ne yaşadığını, nasıl yaşadığını?”

*“Ama ben sana hiçbir şey anlatmadım ki!”*

“Gerek var mı ki?”

*“Nasıl çözebilirsin yaşamımın kodlarını?”*

“O kodlar benim yanımdan geçtiler, yaşama karışmadan önce. Bazıları geçemedi. Takıldı kaldı. Orada duruyorlar.”

*“Nerede?”*

“İçindeki bir yerlerde...”

*“Yani sanki içimi okuyorsun gibi...”*

*“Okumuyorum. İçin be...”*

*“Hey nereye kayboldun?”*

*“...”*

*“Neredesin?”*

*“...”*

*“Tam konuya girecektik...”*

*“...”*

*“Ne oldu şimdi? Neden oda karanlık? Neden kendimi göremiyorum ben? Bu beş yıldızlı otelde de elektrik kesilir mi? Sohbet ettiğim kimdi? Daha doğrusu beni sorgulayan? Kim sordu onları? Nasıl sorabildi bunca açıklıkla? Heeyy, neredesin? Neden sustun? Ya ben? Kimseye söyleyemediklerimi... O da ne? Elektrikler geldi geldi yeniden...”*

*“Orda mısın?”*

*“Evet! Hiç ayrılmadım buradan.”*

*“Neden karşımda aradım seni? Karanlıkta yok olduğunu sandım...”*

*“Sen var oldukça ben yok olmam. Merak etme.”*

*“Ama karanlıkta göremedim ben seni...”*

*“Sen beni nerede arayacağını karıştırıyorsun, sanırım...”*

*“Şimdi karşımda arıyordum. Başka nerede arayabilirim ki?”*

*“Aynaya bakmak, terimini yanlış anlıyorsunuz siz insanlar.”*

*“Evet, ama orada görüyorum kendimi.”*

*“Görmek istediğin, aslında, gördüğün değil ki!”*

*“Nereye bakacağım o zaman? Nasıl göreceğim?”*

*“Tüm sorun da orada. Bakıp da görememen...”*

*“Evet, ben gözlerimle bakıyorum. Gözlerime çarpanları...”*

*“Bir de aklınla bakmayı denesen... İç gözlerinle...”*

*“İç gözlerimle mi?”*

*“Yani aslında aradığın, görmek istediğim cisimsel olmayan şeyler değil mi?”*

*“Elle tutamadıklarım... Dokunamadıklarım... Koklayamadıklarım... Tadına eremediklerim...”*

*“O zaman gözlerinle görmenden farklı biçimde bakmalısın...”*

*“Ama gözlerimi kapattığımda görünecek ne kalıyor ki?”*

*“Unut gözlerini. Onları kapattığında açılan diğer pencereleri fark et lütfen!”*

*“Nasıl yapacağım?”*

*“Önce kazık gibi dikilip bakmaktan vaz geç. Git arkandaki koltuğa otur, rahat rahat...”*

*“Ama seni göremezsem!”*

*“Göreceksin. Merak etme, ben bir yere gitmeyeceğim.”*

*“Yani aslında sen hep benim yanımda mısın?”*

*“Yanında değil, içindeyim...”*

*“...”*

*“Yani ben senin bir parçanım. O nedenle aynada arama beni...”*

*“Ne yapayım?”*

*“Önce otur... Sonra ister gözlerini kapat ister açık tut. Nasıl istiyorsan. Sonra...”*

*“Sonra...”*

*“Kaldığımız yerden sürdüreceğiz. Merak etme. Telaşlanma...”*

*“Gerçekten mi?”*

“Öff! Amma uzattın. Denesene be adam!”

“ ... ”

“Hele bir başla! Yaşamda yeni başlangıçlar, ancak ve ancak kendini tanımakla yapılabilir...”

“ ... ”

Yazma Tarihi:11.05.2002 (Ankara)

Yeniden Tamamlama Tarihi: 12.03.2019

Geliştirme: Bağla, 28-29.10.2023